

1-1201-2

باقتره

1#

اسکی یونان جغرافیونک بلخ شهرینه ویردکلی اسمدر. [(بلخ)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

2-1201-2

باقتربانه

1 #

خراسانک جهت شرقیه-سنده، افغانستانک شمالنده و ماوراء النهرک جنوبنده اوله-رق مرکزی بلخ شهری اولان خطه-یه یونان قدیم جغرافیونی طرفندن ویریلن اسمدر. بوراسی اقوام آریانیه-نک وطن اصلیمی اولوب، کشتاسب و اسفندیارک زماننده ایرانک مرکزی بولنمش؛ و زردشت دخی بوراده ظهور ایتمشیدی بیوک اسکندرک وفاتندن صکره، بو خطه قبل المیلاد 256 تاریخنه-دک سلفقوسیلرک حکمی آلتنده قالمش، و بعده اوراده مستقل بر ماکدون حکومتی تشکل ایده-رک، تقریباً 100 سنه طرفنده 6 حکمدار کلمش؛ و بونلردن صکره بو خطه دخی اشکانیانک ضبطنه کچوب، ینه ایرانه التحاق ایتمشدر

3-1201-2

باقخوش

[(باقوش)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

4-1201-2

باقخیلید

1#

یونان قدیم شعرا سندن اولوب ، %کئوس\$ جزیره-سنده طوغمش؛ و قبل المیلاد 470 تاریخلرنده سیراقوسه حکمداری (هیرون)ک زماننده کسب شهرت ایتمشدر. شاعر مشهور اسخیلوسک عمیجه-سی اولوب، دوریان لساننده بر طاقم قصائد و غزلیات و سائر اشعار یازمش ایسه ده ، یالکز بعض پراکنده ابیاتی بولنه-بیلمشدر.

5-1201-2

باقر، امام محمد -*.

ائمه اثنا عشرک بشنجیسی اولوب ، حضرت امام زین العابدینک اوغلی و حضرت امام حسین (رضه)-ک تورونیدر. هجرت نبویه-نک 75نجی سنه-سی تولد ایدوب، ملوک امویه-دن هشام بن عبد الملکک زماننده 117 تاریخنده، 42 یاشنده اولدیغی خالد ، مدینه منوره-ده وفات ایتمش ، و بقیعه دفن اولنمشدر. عالم و فاضل بر ذات اولوب، بر چوق کلامات حکیمانله-لری واردر. بو دخی سائر ائمه کبی بر چوق محنت و جفالره دوچار اولمش، و عمرینک بر قسمنی زندانده کچیرمشدر.

6-1201-2

باقر اصفهانی، میرزا -*.

عن اصل جزیره خارساتندن اولوب، اصفهانده نشأت ایتمش بر شاعردر، که شاه سلیمان صفوی-یه منسوب اولوب ، اوننجی قرن هجری اواسطنده وفات ایتمشدر. شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

اضطراب دل نمیدارم ولیکن نامه ام
همچو نبض خسته بربال کیوترمی طبد

\$

*- اصفهانلی میرزا باقر نامنده دیگر بر شاعر دخی واردر شوبیت جمله اشعار ننددر:

@@@

زجذب دوستداریهای من در نیم ره ماند
خدا ناکرده از طاق دل من کرکسی افتد

\$

7-1201-2

باقر بیك، یعنی باقر بك

ایران شعراسندن و شاملو قومی اکابرندن اولوب، نادر شاهك معیتده هندستانه کیتمش؛ و ایرانه عودتنده، نادر شاهك عتابنه دوچار اولمغله، خنچرله کندی کندینی اوروب، تلف اولمشدر شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

هر سبزه که از خاک شهیدان تو بر خاست
چون لاله دلسوخته داغ جگری داشت

\$

8-1201-2

باقر تبریزی، قاضی زاده میرزا *-

ایران شعراسندن اولوب، شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

بر زمین نتوان فکندن هر که را بر داشت عشق
صورت منصور ره بر دار می باید کشید

\$

9-1201-2

باقر چایی

آناتولیده بر نهردر، که بالیکسرینگ جنوب جهتده-کی دمیرجی طاغندن نبعانله، جنوب غربیه طوغری آقه-رق، آیدین ولایتنگ صاروخان سنجاغنه دخول، و صومه ایله برغمه آره-سندن و کوزل و منبت بر وادی ایچندن مرور آیدوب، صاغ و صولدن بر چوق چاپلر اخذ ایتدکدن صکره، چاندارلی کورفرزینه دوکیلور. مجراسنک طولی 100 کیلومتره-دن زیاده و صویی چوقدر. اسم قدیمی %قایقوس\$در.

10-1201-2

باقر خان

هندستان شعراسندن و امیر نجم ثانی احفادندن اولوب، جهانگیر شاهك زماننده یاشامش؛ و اون برنجی قرن هجری اواسطنده وفات ایتمشدر شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

غالباً در هند زلف او طلسمی بسته اند
هر دل آواره کانجا رفت دیگر برنکشت

\$

11-1201-2

باقر شیرازی، حاجی -*

ایران شعر اسندن اولوب، جراحلق و کحاللقده دخی ماهر ایدی شو قطعه جمله اشعارندندر:

@@@

یار مارا ارتمتنا سیر نتوانست کرد
آفتاب ابن ذره را تسخیر نتوانست کرد
عمر ها کوشید در آبادی ما روزگار
آخر ابن ویرانه را تعمیر نتوانست کرد

\$

-* (ملا باقر شیرازی) نامنده دیگر بر شاعر دخی هندستانه رحلتله، علی ابراهیم خانک خدمتده بولنمشدر شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

چون خرامان درچمن آن سرو موزون میشود
درمیان لاله و کل بر سرش خون میشود

\$

1-1202-2

باقر علی خان

هندستانک مشاهیر شعر اسندن اولوب، اون ایکنجی قرن هجری اوائلنده لکهنوده طوغمش ؛ و محمد شاهک خدمتده بولنوب ، کنج یاشده وفات ایتمشدر . شعر و انشا و حسن خطده مهارت کامله-سی وار ایدی. ((رموز الطاهرین)) و ((مرآت الجمال)) عنوانر یله ایکی منظومه-سیله ((کلستان اسرار)) عنوانلی بر اثری و مرتب دیوانی واردر. شو رباعی جمله اشعارندندر:

@@@

شعله زد عشق جسم و جان مرا
شمع سان سوخت استخوان مرا
بغمش سوختم چو پروانه
داد خا کسترم نشان مرا

\$

2-1202-2

باقر کاشی

اون برنجی قرن هجری شعر اسندن اولوب، عن اصل کاشانلی اولدیغی حالده ، هندستانه رحلتله، اوراده وفات ایتمشدر. (باقر خورده) اسمیله دخی معروفدر. مرتب دیوانی واردر . شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

شب ناله من کوش زد مرغ چمن شد
بیچاره گرفتار گرفتاری من شد

\$

3-1202-2

باقر کوره-سی، و نام دبکرله کوره نحاس

قسطمونی ولایت و سنجاغناک اینه-بولی قضااسنه ملحق ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب، قسطمونینک 40 کیلومتره شمالنده و اینه-بولینک 22 کیلومتره جنوبنده اوله-رق، اینه-بولیدن قسطمونی-یه کیدن طریقک اوزرنده، و اینه-بولی-یه اینن بر کوچک چایک کنارنده اوله-رق طاغلق بر محله واقعدر . قصبه-نک 2000 قدر اهالیسی اولوب، ناحیه-سی 39 قریه-دن مرکبدر.

4-1202-2
باقریزدی

یزد ساداتندن بر شاعردر . شو رباعی جمله اشعارنددر :

@@@
آن شب که بلا برین ستم کش بارد
از دیده هر شب شراب بیغش بارد
در کریه ندیده بدین بو العجسی
کز دیده بجای آب آتش بارد
\$

5-1202-2
باقس

ارضروم ولایتک بایورد سنجاغنه تابع اسپر قضااسنده ناحیه مرکزی بر قریه اولوب، ناحیه-سی 11 کویدن مرکبدر.

6-1202-2
باقس
1#

مجارستانده همنامی اولان ایالتده و مرکز ایالت اولان %سومبور\$ شهرینک 44 کیلومتره جنوبنده بر قصبه اولوب، 7000 اهالیسی واردر . وقتیله ایالتک مرکزی ایدی.
*- باقس ایالتی پشته، قونغراد، نورنتال، سیرمیا و بارانیا ایالتریله محدود و محاط اولوب، طولی 113، عرضی 97 کیلومتره و اهالیسی 297000 کشیدن عبارتدر.

7-1202-2
باقل

بین العرب حماقت و شاشقیناقده ضرب مثل حکمنه کچمش بر شخصدر . حقنده پک چوق و مضحکات روایت اولنور.

8- 1202-2
باقل
1#

آفریقای غربیده، %سنغامبیا\$ خطه-سنده، سنغال نهرینک ساحل یسارنده یعنی جنوبنده و %سنت لویی\$ شهرینک 450 کیلومتره شرقنده بر قصبه اولوب، 2000 اهالیسی و فیل دیشی، آلتون توزی، حیوانات، پرنج و سائر محصولات ارضیه-دن عبارت پک ایشلک تجارتی واردر . یاغمورلر موسمنده یعنی تموزدن تشرین

ثانی‌یه قدر نهرده کمیلر ایشلیوب، سنت لوییدن بو قصبه‌یه قدر واصل اولورلر. اهالیسی زنجی و مسلم اولوب، حرارتدن و هواسنک آغیرلغندن آوروپالیلر اقامت ایده-میورلر. فرانسه دولتی 1856 تاریخده بو قصبه‌یی ضبطله سنگامییا مستعمراتنه ضم ایشمدر.

9- 1202-2

باقلانی

[[ابو بکر باقلانی]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

10-1202-2

باقوس

یاخود باکوس ویا باقخوس #1 اساطیر قدیمه یونانیه‌ده شراب و عشرت الهی اولوب، ابو الالهه مشترینک %تیبه\$ پرنسسلرندن (سمله) ایله اختلاطندن متولد زعم اولنوردی. کویا والده-سی حامل ایکن وفات ایتمکله، مشتری کندیسینی جهنم الهی (وولقان) معرفتیه اناسنک قارنندن چیقارتوب، طقوز اینی اکمال ایدنجه‌یه قدر کندی بجای ایچنه صوقه-رق، حفظ ایتمش؛ و طوغدیغنده تیزه-سی (اینو)یه تسلیم ایلمشیدی. بو قادین پرلیرک یاردیمیه کندیسینی هندستانه کوتوروب، اوراده بیوتمشیدی. چوجقلغنده اوکی والده-سی (یونون)ک کندیسنه وپردیکی جفالره غلبه ایتمش؛ و بیودیکنده سلاح یرینه برر سبت اوزوم و برر طاولی حامل ارکک و قادین بر طاقم خلقله کیدوب، هندستانی ضبط، و بعده مصرلیلره زراعتی و باغ یتیشدیرمکی تعلیم ایتمش؛ و اورادن فرجیایه یعنی آناتولینک کوتاهیه طرفلرینه کیتمشیدی. کویا آلهه کاذبه ایله جنلر آره-سنده واقع اولان محاربه-ده باقوس پک چوق غیرت ایدوب، غالبیتی قرانمغه سبب اولمش. (تیوس)ک تطلیق و %ناقوس\$ جزیره-سنده ترک ایتمش اولدیغی (آریانه)-یی تزوج ایتمش. باقوس اکثریا باشی بوینوزلی و اصمه یاپراقلریله مزین و کوزلری مخمور بر دلیقانلی صورتنده بر النده قدح یرینه قوللانیدیغی بر بوینوز و دیکرنده بوداقله صاریلی بر مزراق طوتدیغی حالده، و کاه بر فوچی اوزرینه اوتورمش، کاه آرسلان ویا قیلانلر قوشیلی بر آرابه-یه بینمش تصویر اولنوردی. عبادتی عشرتله و بر طاقم کورلتیلی لعبیاتله اجرا اولنوردی. بونک اسمی و عبادنی شرقدن یونانه کلوب، رومالیلر طرفندن پک صکره قبول اولنمشیدی. اسکی ایرانیلرک (جمشید) یله مشابهتی واردر. بعضلری هندلیلرک (براهما)سی فرض ایتمشلردر.

1-1203-2

باقوم

یاخود باقول الرومی. صحابه-دن اولوب، سعید بن العاصک آزادلیسی ایدی. مدینه منوره-ده مرانغوز اولوب، حضرت فخر کائنات (صلعم) افندمزک منبرینی بو ذات یامشیدی. کندیسندن بعض احادیث شریفه منقولدر.

2-1203-2

باقون، روجر -*

#1

انکلتزه اعظم علماسندن اولوب، 1214 تاریخ میلادیسنده ایلچسترده طوغمش، و 1292 ویا 1294ده وفات ایتمشدر. ابتدا %اوقسفورد\$ده و بعده پارسده تحصیل علم ایدوب، کافه علوم و فنونه کسب و قوف ایتمش، و علی الخصوص علوم طبیعیه-ده ید طولی صاحبی اولمشیدی. کندیسینی (فرانسیسکن) طریقته منسوب بر راهب اولدیغندن، رهبان گروهی کین و حسدلرندن سحر بازلقله اتهام ایده-رک، تألیفاتنده سحرک علیهنده اداره لسان ایتمش اولدیغی حالده، بو افترا ایله حبس اولنه-رق، عمر طویلنک قسم اعظمی زندانده کچیرمشدر. علوم طبیعیه و فنون سائره-یه متعلق پک معتبر تألیفاتی واردر. فن بصره، انعکاس ضیایه، علائم سمانک ماهیتنه و سائر مواد فنیه-یه دائر پک چوق کشفیات مفیده-یه موفق اولوب، باروتی، جاملی دورینی و هوا طلومبه-سنی

ایجاد ایدن دخی صاحب ترجمه اولدیغی مرویدر. هر حالده مواد مذکوره تألیفاتنده پک کوزل تعریف اولنیور. آثارینی لاتین لساننده یازمش ایسه ده، أوروبا لسانلرینک اکثرینه ترجمه اولنمشدر.

3-1203-2

باقون، فرانسوا -*.

1#

انکلتز منک اعظم علماسندن اولوب، 1561 تاریخ میلادیسنده لوندزه طوغمش، و 1626 ده وفات ایتمشدر. پدری نیقولاس باقون قرالیچه الیزابتک مہرداری ایدی. تا چوققلغندن فوق العاده بر ذکاوت و استعداد کوستروب، علوم و فنونه انتساب ایتمش ایسه ده، بر خیلی وقت ثروتیله و احراز ایتدیکی مأموریتلرله اشتغال ایدوب، فنه حصر مساعی ایدمه-مشیدی. ابتدا انکلتزه سفیرینک معینده فرانسه-یه کیتمش؛ و پدرینک وفاتی اوزرینه وطنه عودت ایدوب، قونت (اسکس)ک حمایه-سیله بعض مأموریتلرہ تعیین اولنه-رق، 1592 ده عوام قمره-سی اعضالغنه انتخاب اولنمشیدی. هر نه قدر قرالیچه الیزابتک توجهنی قزانمق ایچون حامیسی و ولی نعمتی اولان اسکسک مجازاتنی حقلی کوسترمکه چالیشمش ایسه ده، قرالیچه-نک آوقاتلغندن بشقه بر منصبه نائل اوله-مامشیدی. الیزابتک وفاتندن صکره قرال برنجی (ژاق) طرفندن تصاحب اولنه-رق، بارونلق و بعده ویقونتلق رتبه-سیله باش وکالت مسندینه ترفیع اولنمش ایسه ده، ایکی سنه صکره یعنی 1621 ده ارتکاب و ارتشا ایله اتهام اولنه-رق، عزلنه، رفع رتبه-سنه، حبسنه و 40000 لیرا جزای نقدی ویرمسنه حکم اولنمشدی. بر مدت محبوس قالدقندن صکره، قرال طرفندن غفو اولنمش ایسه ده، فیما بعد امور حکومتہ قاریشمیوب، علوم و فنونله اشتغال و تألیفاتہ حصر مساعی ایتمشدر. تاریخه، اخلاقه، سیاسیاته و فلسفه-یه متعلق بر چوق کتابلر یازمشدر، که بونلرک اک مشهورلری فلسفه-یه متعلق اولانلردر. حکمت طبیعیہ-یه متعلق اجرا ایتدیکی بعض تجارب وفاتنی موجب اولمشدر.

4 1203-2

باقی، محمود -*۔ افندی

اعظم شعرای عثمانیه-دن اولوب، 933 تاریخنده درسعادتده طوغمشدر. پدری فاتح جامع شریفی مؤذنلرندن اولوب، کندیسسی ابتدا سراج چراغلغنه ویرلمش ایسه ده، میل طبیعیسی سوقیله تحصیل علمه قویلوب، طریق علمی-یه انتساب ایله، اکمال تحصیل و بر معتاد دور مدارس ایتدکدن صکره، سلیمانیه مدرسلکنه تعیین اولنه-رق، قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینک مظهر التفات و توجهی اولمش، و مصاحبلری صره-سنه کچمشیدی. سلطان سلیم خان ثانی حضرتلرینک دخی توجه و حمایه-لرینه اولوب، بعده سلطان مراد خان ثالث حضرتلرینک زماننده بعض ارباب غرض و حسد طرفندن بر بییتی سو تفسیر ایله نظر کاه پادشاهی-یه عرض اولندیغندن، نفی اولنمش ایسه ده، مؤخرأ عفو بیوریله-رق، تدریجاً مکه و استانبول قاضیلغنه و اناطولی و روم ایلی قاضیسکرلکنه و رئیس العلما مقامنه نائل اولمشیدی. اشعاری غایت سلیس و معنیدار اولوب، مرتب دیوانی واردر. ((مواهب لدنیه))-یی ((معالم الیقین)) عنوانیله ترجمه ایتمش اولدیغی کبی، قطب مکینک ((الاعلام فی احوال بلدة الله الخرام)) عنوانلی کتابنی دخی ترجمه، و حضرت خالددن مروی اولان احادیث شریفه-یی جمع ایتمشدر. دیوانی مطبوعدر. 1008 تاریخنده وفات ایدوب، ادرنه قپوسی خارجنده حضرت ابا ایوب رهگذرنده دفن اولنمشدر. شو بر ایکی بیت سلطان سلیمان خانک وفاتی حقدہ اولان مرثیه-لرندندر:

@@@

ای پای بند دامکه قید نام وننک

تاکی هوای مشغلہ دهر بیدرنک

آک اول دمی که آخر اولوب توبهار عمر

برک خزانه دونسه کرک روی لاله رنگ

\$

شو بییتی دخی غایت کوزلدر:

@@@

قدر کی سنک مصلاده بیلوب ای باقی

طوروب ال باغلايه-لر قارشو که یاران صف صف

\$

1-1204-2

باقی، سید عبد الباقی

ایران شعر اسندن و شاه نعمه الله ولی احفادندن اولوب، خوش طبع و خوش کو بر ذات ایدی. شاه اسماعیل صفوینک منسوبینندن اولوب، قطع مراتبله وکالت مطلقه مسندینه نائل اولمش؛ و اونجی قرن هجری اوخرنده شاه اسماعیل ایلد یاوز سلطان سلیم خان آره-سنده واقع اولان محاربه-ده مقتول اولمشدر. شو بیت جمله اشعار نندندر:

@@@

ساقی مطلب جانب میخانه ام امروز

کز خون جگر پر شده پیمانه ام امروز

\$

2-1204-2

باقیا

کاشان شعر اسندن اولوب، شو بیت جمله اشعار نندندر:

@@@

شام فراق بیتو زیس خود کریستم

یک عمر چون عقیق چراغم در آب سوخت

\$

3-1204-2

باقی بلخی

ایران شعر اسندن اولوب، شو بیت جمله اشعار نندندر:

@@@

چو اورا تکیه بر دیوار دیدم مردم از حسرت

که ابن فرسوده قالب خشت آن دیوار بایستی

\$

4-1204-2

باقی تبریزی

شعراى ایراندن و خط تلنده مشاهیر خطاطیندن اولوب، شو بیت جمله اشعار نندندر:

@@@

ای قدم نتهاده هرکز از دل تنکم برون

حیرتی دارم که چون در هر دلی جا کرده

\$

5-1204-2

باقی دماوندی

بوده ایران شعر اسندن اولوب، شو بیت جمله اشعار نندندر:

@@@

نخست آن سنكدل با بيدلان آميختن كيرد
چو وصلت درميان پيدا نمودخون ريختن كيرد
§

6-1204-2

باقی ماوراء النهری

بلغای شعرادن اولوب، شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

چنين كز دل شدم باقی اسير عشق دلجویی
نه دل دارم بلائی بهر جان خویشتن دارم
§

7-1204-2

باقی نهاوندی

عن اصل نهاوندلی بر شاعر اولوب، هندستانده (خانخانان)ك خدمتنده بو لنمش؛ و بو ذات ایله اجدادینك ((آثار
رحیمی)) عنوانیله ترجمه حاللرینی یازمشدر. 1033 تاریخنده شاهجهانك رجالی میاننده بولنوردی. شو بیت
اشعارندندر:

@@@

ماوبلبل عرض چاك سینه می میگردیم دوش
ناز پرورد كلستان زخم خاری هم نداشت
§

8-1204-2

باقی هروی

شعرا ایراندن اولوب، شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

او سخن از کشتن من میکند
من بهمین خوش که سخن میکند
§

9-1204-2

باکر، ریشارد -*-

1#

انكلترة مشاهیر مورخینندن اولوب، 1568 تاریخنده (كنت) قونتلغنده طوغمش، و 1645ده وفات ایتمشدر.
انكلترة-نك تارومالیلرك زمانندن كندی وقتته-دك مفصل بر تاریخنی یازمشدر، كه پك معتبردر.

10-1204-2

باکر، هنری -*-

1#

انكلتره مشاهير طبيعويونندن اولوب، باشليجه خرده بيني حيوانلارك احواليله اوغراشمش، و بو بابده بعض كتابلر يازمشر. اون سكرنجي قرن ميلادي اوانلنده طوغوب، 1774 تاريخنده وفات ايتمشر.

11-1204-2

باكرمي

1#

آفريقاي وسطيده سودان شرقينيك بيوك بر خطه-سيدير، كه %چاد\$ كولنك جنوب شرقي ساحلندن باشلايه-رق، و شرقي جنوبييه طوغري مجهول الاحوال اقطاره قدر ممتد اولور. تقريباً 8° ايله 13° عرض شمالي آره-سنده واقع اولوب شمالاً غنم مملكتي و چاد كوليله، غرباً بر نوح ايله، شرق شمالي جهنندن %وداي\$ ايله، شرق جنوبي جهنندن %بانده\$ ايله، جنوباً دخي قونغو سربست حكومتك شمالنده اولان اراضئ مجهوله ايله محدود و محاطدر. اراضيسي دوز اولوب، سطح بحردن 275 متره قدر ارتفاعي واردر. اهاليسي زنجي و دين اسلامه متدين اولوب، قاديئلري سودانيئر بيننده حسنريله مشهوردرلر. بر چوق عربلر دخي بو مملكته كيدوب توطن ايتمشردر. %شاري\$ اسميله %چاد\$ كولنه دوكلين يوك بر ايرماغي تركيب ايدن بش آلتئ نهر مملكتك جنوب شرقيسنده واقع %بانده\$ طاغلرندن كلوب، باكرمي-يي شق و سقي، و اكثريسي بر طاقم قوللرله بينلرنده اختلاط ايدرلر. باكرمينك مركزي چاد كولنك 200 كيلومتره جنوب شرقيسنده %ماسنيه\$ شهري اولوب، %موتيو\$ و %ابوكر\$ دخي باشليجه قصبه-لرندنر. اهالينك باشليجه تعيشي داريدن اولوب، خيلي پاموق و چويد دخي يتيشديرلر. بعض انگليز و آلمان سياحلري باكرمي-يه سياحت ايدوب، احوالني ضبط و تحرير ايتمشردر.

1-1205-2

باكسايا

بغداد ايله واسط آره-سنده بر قصبه اولوب، %بنديجين\$ و %بادرايا\$ ايله همجوار بولنمش اولديغني و بعض مشاهير علمانك وطني اولديغني ياقوت حوي بيان ايدبور.

2-1205-2

باكسن

1#

دانيمارقه مشاهير شعراسندن اولوب، 1764ده طوغمش، و 1826ده هامبورغده وفات ايتمشر. خيلي مدت اسويچره و آروپانك سائر طرفلرينه سياحت ايدوب، (كيل) دار الفنوننده معلمك دخي ايتمشر. دانيمارقه و آلمان لسانلرنده خيلي اشعاري و بعض شاعرانه سياحتنامه-لري واردر.

3-1205-2

باكو

1#

روسية-نك النده بولنان شروان خطه-سنده، بحر خزر ك ساحل غربيسنده و آبخرون شبه جزيره-سنگ ساحل جنوبيسنده ايالت مركزي بر قصبه اولوب، پك متين استحكاماتي، كوزل ليماي، بازاري، كاروانسرايي، شاه عباس ثاني طرفندن تاسيس ايدلمش بر بيوك سرايي، اژدرهان و سائر جهتلرله بيوك بر تجارتي و اكثرئي اسلام اولمق اوزره 5000 اهاليسي واردر. اطرافنده پك چوق نقط قيلولري بولنوب، كليتلئ نطق اخراج اولنور. بعض بطاقلرده نطق غازلري بولنوب، اشعال اولننجه لايئقطع يانديغندن، بو محله اسكيدن بري زردشتيلر طرفندن بر ارض مقدس نظريله باقيلوب، اليوم دخي بعض كير يعني آتشرست اهاليسي واردر. پوتي و باطومدن بدأ ايله تقليسدن كچن دمير يول خطي بو قصبه-يه منتهي اولمغله، كوندن كونه كسب اهميت ايتمكده-در. ياقوت حموي بوكا %باكويه\$ اسمني ويروب، نفظلريني دخي تعريف ايدبور. *- باكو ايالتي روسيه-نك ماوراى قافقاسده-كي ايالاتندن اولوب، بحر خزرله %كور\$ نهرى آره-سنده شروان خطه-سني و نهر مذكورك جنوبنده اولان

%مغان\$ بادیه-سنگ نصفیله %تالیش\$ خطه-سنى جامعدر. شرقاً بحر خزرله، جنوباً قره باغ ایله کرجستانک بر قسمدن عبارت اولان %یلیزابتوپول\$ ایالتیله، شمالاً دخی داغستانله محاط و محدوددر. قسم شمالیسی قافقاس سلسله-سنگ اتکلرندن و بعض شعبه-لرندن عبارت اولوب، اگ یوکسک طاغری شاه البرز، تقان، بابا طاغ و بش پارمق طاغریدر، که اکثریسی دائمی صورته قارله مستوردلر. دیگر طرفلری دوز اولوب، %کور\$ نهرینک وادیسی هواسنک کوزلدکیله و طوپراغنک قوه انباتیه-سیله جنت آسابریردر. حتی اکثریا سنه-ده ایکی دفعه محصولات ویرر. آنجق بیلان و سائر حشرات مهلکه-سی پک چوقدر. مغان بادیه-سی ایسه صوسز و قوملق بر چولدر. ایالتک مساحه سطحیه-سی 39000 مربع کیلومتره و اهالیسی 515560 کشیدر، که اکثری مسلمان و شیعی اولوب، ایرانی، ترک و ترکماندر. یالکز 122000 ی ارمنی و 7000 قدری یهودیدر. ایالت 6 قضایه منقسمدر. بو خطه وقتیه مستقل بر خانلق اولوب، بعده ایرانه تابع اولمش، و دفعاتله روسیه طرفندن ضبط، و ینه استرداد اولنه-رق، نهایت 1801ده قطعاً روسیه-یه ترک اولنمشدر.

4-1205-2

باکهر

هند حکامسندن بر ذات اولدیغی کتب عربیه-ده مسطوردر.

5-1205-2

باکیلونه

1#

ایتالیانک شمالنده وندیک خطه-سند بر نهردر، که %ویچنجه\$ و %پادوه\$ شهرلرندن کچوب، پادوه-ده ایکی قوله آیریله-رق، برد %برنتا\$ نهرینه و دیگرى آدریاتیق دکیزینه دوکیلور.

1-1206-2

بالا

آنقره ولایت و سنجاغنده بر قصبه اولوب، آنقره-نک جنوب غربیسند و اقعدر. مرکزی بالا حصار قصبه-سیدر. حاوی اولدیغی طبائلی ناحیه-سیله برابر 80 قریه-دک عبارت اولوب، 23000 اهالیسی واردر، که جمله-سی مسلمدر. درون قضاده %تیمورلی بیل\$ نام محله کمور معدنی بولندیغی کبی، بعض جهتلرنده دخی اعلا بیاض مرمر بولنور. *-بو کلمه ((یوقاری)) دیمک اولدیغندن، بری آشاغی و بری یوقاری اولان بر چوق قصبه و قریه-لرک اسملری ترکیبینه کبرر. مقابلی (زیر)در. [مرکباتنه نظر بیوریله.]

2-1206-2

بالاتون

1#

مجارستانده بیوک بر کولدر، که 46° ایله 47° عرض شمالی آره-سند و شومک، سالاد و سپریم ایالتلری ایچنده شمالدن جنوبه ممتد اولوب، بوی 75 و اکی 8 کیلومتره-در. بو کوله طقوز چای دوکیلور، و %سنیو\$ نهریله بر طاقم بطاقلر واسطه-سیله طونه ایله اختلاط ایدیدر.

3-1206-2

بالا حصار

آنقره و لایت و سناغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، آنقره-نك 140 کیلومتره غرب جنوبیسنده و سفریحصارك 17 کیلومتره جنوب شرقیسنده واقعدر. 3000 قدر اهالیسی و بر اسکی قلعه-سی واردر. جوارنده %پسینوس\$ شهر قدیمك خرابه-لری کوریلور.

4-1206-2

بالارات

1#

اوسترالیانك و یقتوریا ایالتنده بر پردر، كه قطعۀ مذكوره-نك اك زنكین آلتون معدنی حاوی اولوب، اكثری عمله-دن اولمق اوزره، 30000 اهالیسی واردر.

5-1206-2

بالاسور

1#

هندستانك كلكته دائره-سنده و اوریسا ایالتنده بر قصبه و اسكله اولوب، كلكته-نك 120 کیلومتره جنوب غربیسنده واقعدر. 19000 اهالیسی، ترسانه-سی و خیلی ایشلك تجار تی واردر. پورتكیزك تحت تصرفنده ایكن، 1803 تاریخنده انكلتره-یه ترك اولنمشدر.

6-1206-2

بالاغات

1#

هندستانك وسطنده و دكن سطح مرتفعنك جهت شمالیه-سنده بر خطه اولوب، حیدر آباد، چركر، سالم، میسور، كنار، و بجاپور ایالتلریله محاطدر. %بلاری\$ و %كدایه\$ اسملریله ایکیه منقسم اولوب، تقریباً 2200000 اهالیسی واردر. ایچندن کیستنه، تومبدره، پنا و چوراوادی نهرلری جریان ایدیور. اراضیسی پك منبت اولوب، واسع اورمانلری، الماسلری، باقیر و كهرچله معدنلری واردر. دهلیده-کی دولت تیموریه-نك انقراضندن صكره بو خطه حیدر شاه طرفندن ضبط اولوب، بعده نظامه كچمش، و 1800 تاریخنده بونك طرفندن انكلتره-یه تسلیم اولنمشدر. الیوم مدراس دائرۀ حكومتنه ملحقدر.

7-1206-2

بالاكر

1#

اسپانیانك بارسلونه ایالتنده مستحکم بر قصبه اولوب، %لریده-\$-نك 22 کیلومتره شمال شرقیسنده و %سغره\$ نهری اوزرنده واقع و 6000 اهالیسی جامعدر.

8-1206-2

بالامباغان

1#

جزایر بحر محیطدن بورنئو جزیره کبیره-سنگ شمالنده غیر مسكون بر آطه اولوب، 24 کیلومتره طولی، 5 کیلومتره عرضی و صاغلام بر لیمانی واردر.

9-1206-2

بالانش

1#

فرانسه ادب‌اسندن اولوب، 1776ده لیونده طوغمش، و 1847ده وفات ایتمشدن. بر چوق حکایاتی و سائر آثار ادبیه-سی اولوب، جمله-سنی احوال و معیشت بشرک محتاج اصلاح اولدیغنی اثبات مقصدیله یازمشدن. فرانسه آقادمیاسی اعضالغنه دخی قبول اولنمشیدی.

10-1206-2

بالبان بک، یاخود بلبان بک

سلطان عثمان خان غازی حضرتلرینک رجاندن اولوب، پادشاه مشار الیه طرفندن آق تیمورله برابر بروسه-یی تحت محاصره-ده طوته-جق بر طاقم حصارلر انشاسنه مأمور اولمغله، نیلوفر کنارنده بلبانجق دینلن حصاری بنا ایتمش؛ و ایچنده اقامه ایتمدیکی عسکرله شهر مذکوروی اون سنه محاصره آلتنده طوته-رق، فتحنی تسهیل ایتمشدی. هامر فترت زماننده چلبی موسایه قسطنطینییه ایمپراطورینک یکننی تسلیم ایدن بو ذات اولدیغنی بیان ایدیورسه ده، حصار مذکورک بناسی 717ده و چلبی موسی وقوعاتی 813ده اولدیغندن، ایکسینک بر شخص اولمسی ممکن اولمیوب، اولسه اولسه صاحب ترجمه-نک اوغلی مار الترجمه (اینجه بلبان) اوله-بیلیر.

11-1206-2

بالبان بک، یاخود بلبان بک

ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی حضرتلرینک رجاندن اولوب، عن اصل آرنآؤد اولدیغی حالده، چوجق ایکن اسیر طوتیلوب، سرای همایونده تربیه اولنمش؛ و شرف اسلامه مشرف اولوب، استانبولک فتحنده اک اول هجوم ایدن کندیسسی اولمغله، نظر توجه پادشاهییه مظهر اولمشیدی. 870 تاریخلرنده پادشاه مشار الیه طرفندن 15000 سواری و 3000 پیاده عسکرله اسکندر بکه قارشی آرنآؤدلغه کوندریلوب، دیره قربنده بر غالبیته موفق اولمغله، اسکندر بکک اک جسور رفقاسندن (موییس)ی و رؤسادن دیگر بش آلتی کشی-یی اسیر طوتوب، استانبوله کوندردکن صکره، اوخرییه چکلمش؛ و یعقوب بک اسمنده دیگر بر آرنآؤد امدادینه کوندریلوب، براتی فتح ایتمش ایکن، اسکندر بک بونلرک برلشمسنه وقت بر اقمقسزین، بغته صاحب ترجمه باصوب، مغلوب ایتمش، و یعقوب بکی دخی قتل ایلمشیدی. بونک اوزرینه حضرت فاتح بالذات و بر قوه کلیه ایله عزیمت بیوروب، اسکندر بکک مرکزی اولان قرویه-یی % یعنی اچه حصاری\$ بر خیلی وقت محاصره ایتمکدن صکره، عودت بیوروب، محاصره-یی بالبان بکه احاله بیورمشیدی. اسکندر بک بر کیجه قلعه-دن خروجله، بالبان بکک امدادینه کلن برادری یونس بکی و بونک اوغلی حضر بکی طوتوب، باغلی اوله-رق قلعه-نک اوستندن بالبان بکه کوسترنجه، مومی الیه صبر ایده-میوب، قلعه-نک اوزرینه هجوم ایتمش، و بو هجومده اوریلوب، وفات ایلمشدن.

1-1207-2

بالبان بک، اینجه *-.

[[اینجه بلبان]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

2-1207-2

بالبی

1#

ایتالیا مشاهیر جغرافیونندن اولوب، 1782 تاریخنده وندیکه طوغمش، و 1848ده وفات ایتمشدن. بر مدت ایتالیاده جغرافیا و حکمت طبیعییه تدریسیله مشغول اولدقن صکره، پارسه کیدوب، مکمل بر جغرافیا کتابیله

بتون کره ارضك جنسیت اهالی اعتباریله بر خریطه-سنی نشر ایتمش؛ و جغرافیاسی یکی بر اوصولده اولوب، پك طوغری معلومات و تحقیقاتی دخی حاوی اولدیغندن، بیوک بر شهرت و اعتبار قزانمشدر. استاتستیک و سیاسیاته متعلق دخی بعض آثاری واردر. بعده اوستریا دولتی طرفندن ویانه-یه جلب اولنه-رق، دولت مشار الیهانك استاتستیک ایشلری کندیسنه احاله اولنمشدی. *-ینه ونديك ادباسندن دیکر بر (بالی) دهها واردر، که 1450ده طوغوب، 1535ده وفات ایتمش؛ و عثمانلیلرک تاریخ و احوالی حقنده بر کتاب یازمشدر.

3-1207-2

بالینوس

1#

روما ایمپراطورلرندن اولوب، مجلس اعیان اعضاسندن ایکن، 237 تاریخ میلادیسنده (ماقسیمیتوس)ک ظلمنه ختام ویرمک اوزره، رفقاسی طرفندن (ماقسیم)له مشترکاً ایمپراطورلغه انتخاب اولنمش، و حسن اداره-یه موفق اولمشلرسه ده1@، بر قاچ آی صکره فرقه مخالفه طرفندن قتل اولنمشلردر.

4-1207-2

بالتازار

1#

بابلستانک صوک حکمداری اولوب، قبل المیلاد 534 تاریخندن 538 تاریخنه-دک حکم سورمش؛ و ذوق و سفاهته طالب، اداره اموری والده-سی (نیتوقریس)ک الینه براقمشیدی. نهایت جهانگیر کیروس بابلی فتح، و کندیسنی قتل ایتمشدر. دانیال نبی بونک زماننده ایدی.

5-1207-2

بالتیا

1#

اسقاندینا ویا یعنی اسوج و نوروج ایله دانیمارقه-نک اسم قدیمی اولوب، احتماله کوره لسانلرده ((بوغاز)) دیمک اولان (بلت) کلمه-سندن مشتق، و بوغازلری چوق اولمق مناسبتیله بو اسمله تسمیه اولنمشیدی. بالتیق ویا بالطیق دکیزینک اسمی دخی (بالتیا)یه نسبتله-در.

6-1207-2

بالتیق

[((بالطیق)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

7-1207-2

بالتیموره

1#

ایرلانده-نک %قورق\$ ایالتنده و قورق شهرینک 73 کیلومتره جنوب غریبسندره بر کوچک لیماندر. بورانک قونتی لورد (قارت) آمریقاده-کی %ماریلانده\$ مملکتی اعمار ایندیکندن، مملکت مذکوره-ده بر شهر دخی بو اسمله تسمیه اولنمشدر.

8-1207-2

بالتيموره

1#

ممالك مجتمعه-نك %ماريلاند\$ جمهوريتنده بيوك بر شهر اولوب، واشينغتونك 58 كيلومتره شمال غربيينده %پاتاسفوس\$ نهري اوزرنده و بو نهرك %چاپيق\$ قوينده-كي منصبك برآز يوقاريينده واقعدر. 332313 اهاليسي، كوزل و واسع ليমানى باشليجه توتون و اون ايله سائر مواددن عبارت پك ايشلك تجارتي، دار الفونى، متعدد مکتبلى، پك بيوك بر كتبخانه-سى و متعدد دمير يوللرى واردر. كثرت نفوسجه آمريكانك يدنجى شهرى اولوب، كره ارضك اك تجار تكاه اسكله-لرننددر. بو شهر 1729 تاريخنده تاسيس اولنوب، آمريكانك استقلالنى منتج اولان اختلالده پك مهم وقوعاتك ميدانى بولنمش، و انكليز عسكرينه مقاومت ايتمش اولديغندن ايچنده بيوك بر ابده 2# ركز اولنمشدر.

1-1208-2

بالچق

بلغارستانك وارنه سنجاغنده قضا مركزى بر قصبه اولوب، وارنه-نك 30 كيلومتره شمال شرقيينده و قره دكر ساحلنده واقعدر. 5000 قدر اهاليسي، اولدقجه صاغلام بر ليمانى، كميلر ايچون ساحلده طلتنلى صولرى و بر فنارى واردر. *-قساسى اداره عثمانيه زماننده 71 قريه-دن مركب اولوب، 21000 اهاليسي وار ايدى، كه بولنرك 14000ى مسلم و 7000ى غير مسلم ايدى.

2-1208-2

بالخار

طر بزون ايله ارضروم ولايتلى آر-سندده شرق شمالين غرب جنوبييه ممتد اولان %پونتوس\$ سلسله جبالنك اك مرتفع اولان قسم وسطيسى اولوب، 9800 قدم ارتفاعى واردر.

3-1208-2

بالخاش

1#

آسيانك اك بيوك كوللرندن اولوب، روسيه-نك النده بولنان تركستانك جنوب شرقى جهتنده و آلتون طاغرينك شمال غربيينده واقعدر. جنوب غربيند شمال شرقيه و بعده شرقه طوغرى بر قوس شكلنده اوزانوب، طولى 550، و عرض اعظمى جنوب جهتنده 85، و شمال شرقى جهتنده 20 قدر كيلومتره-در. سطحى حذاي بحردن 238 متره ارتفاعنده اولوب، جنوب جهتي دها درين اولديغى حالده، اوراده دخى عمقى 150 متره-يى تجاوز ايتمز. كنارلى بطاقلر و قامشقلرله محاط اولوب، دها اوزاق يرلرى قومله مستور بر چولدن عبارتدر. ايچنه 7 نهر دوكيلوب، باشليجه-لرى آق صو، كوك صو، ايلي و لپسه نهرلريدن. آياغى يوقدر. صويى آجد و باليغى پك آزدر.

4-1208-2

بالدر

1#

اسكى اسقانديناو اساطيرنده (اودين)ك اوغلى اولوب، عقل، صلح، مرحمت و اعتدال الهى زعم اولنوردى. كوبا برادرى اولان قضا الهى (هودر)ك قضاء آنديغى بر مزارقله اوريلوب، وفات ايتمش، كه بوده غقلك قضا و قدره مغلوبيتنى ايما ايدر بر رمزدر.

5-1208-2

بالزاق، كز دو -*

1#

فرانسز لساننك اصلاحنه و ادبياتنك ترقيسنه اڭ زياده خدمت ايدين مؤلفردن اولوب، 1594 تاريخنده %آنغولم\$ده طوغمش، و 1655ده وفات ايتمشدر. ايكي سنه روماده اقامتدن صكره، پارسه كيدوب، نشر آثاره باشلامغله، (ريشليو) طرفندن وقعه نوبسلکه تعيين، و مؤخرأ آقادميا اعضالغه دخي قبول اولنمشيدي. بر مدتدن صكره، آثارينك بعض تقيداته او غرامسندن بيزار اولوب، چفتلكنه چكلمش؛ و اوراده فقرايه باقمغله وقت كچير مشدر. وفاتنده بلاغت مكافاتي اوله-رق استحقاق كوسترنه ويرلمك اوزره، 2000 ليرا براقديغي كبي، آنغولم خسته-خانه-سنه دخي 14000 ليرا ترك ايتمشيدي. آثاري باشليجه بر طاقم مخابر اتله نطقردن و بعض رسائلدن عبارتدر. اڭ اول فرانسز لسانني بر سلاست و لطافت مخصوصه ايله يازان بو ذاتدر.

6-1208-2

بالزاق، هونوره ده -*

1#

فرانسه-نك اعظم ادباسندن اولوب، 1799ده %تور\$ده طوغمش، و 1850ده پارسده وفات ايتمشدر. پك كنچ ايكن بر اسم مستعار له بر طاقم حكايه كتابلري نشر ايدوب، بر قاچ سنه پارسده مطبعه-جيلق دخي ايتمش ايسه ده، بعده بو صنعتي تركله، محررلكه حصر اوقات ايده-رك، كندى اسميله بر طاقم حكايه كتابلري يازوب نشر ايتمهك باشلامش، كه بونلر نوع بشرك كافه احوالني مصور اولوب، هم اكلنجه-لي و هم ده اخلاق نقطه نظرجه پك فائده-لي اولدقلرندن، فوق العاده رغبت مظهر اولمشلردى. بو قبيلدن اولان حكايه-لري 90دن زياده-در. بعض تياترو كتابلري دخي ايسه ده، بوخصوصه او قدر رغبت قزانه-..... آثاري دفعاتله طبع و نشر اولنمشدر.

7-1208-2

بالس

حلب و ولايت و سنجاغنده و فراتك ساحل يميننده يعنى غربنده بر كوچك قصبه اولوب، حلبك 90 كيلومتره شرق جنوبيسنده و رقه-نك 90 كيلومتره غرب شماليسنده واقعدر. پك اسكي بر قصبه اولوب، وقتيله خيلي اهميتي وار ايدى، و مشاهير علمادن بر چوق ذواتك مسقط رأسي بولنمشدر. بو قصبه-نك 12 كيلومتره قدر جنوب شرقيسنده و ينه فرات ساحلنده %قلعة بالس\$ اسميله بر قلعه واردر.

8-1208-2

بالطه اوغلي، سليمان بك

دولت عليه عثمانيه-ده اڭ اول قيودان دريا اولان بو ذات اولوب، سلطان مراد خان ثاني خضر تليزنيك زمان سلطنتلرنده مدلى آطه-سنى نهب و غارتله %قالونه\$ قصبه-سنى ضبط ايتمشيدي. ابو الفتح سلطان محمد خان ثاني خضر تليز قسطنطينيه-نك فتحنه عزيمت بيوردقلرنده، بالطه اوغلي دخي كليبوليدن 420 كوچك كميدن عبارت عثمانلى دونماسنى بوغاز ايچنك اليوم بونك اسميله تسميه اولنان بالطه ليماننه سوق ايتمشيدي. مؤخرأ روم و ونديك دونماليرينه مغلوب اولوب، طرف پادشاهيدن يوز طپوز ضربه-سيله مجازاة اولنمش؛ و او صره-ده عذبلردن بري النده-كى طاسله اوروب، بر كوزيني كور ايتمشيدي. بقية احوالنه دسترس اولنه-مدى. پادشاه مشار اليهك جلوسلري سنه-سى قيودان دريا اولوب، 7 سنه بو مسنده قالمشدر.

1-1209-2

بالطه-جى محمد پاشا، ياخود تيردار محمد پاشا

دور سلطان احمد خان ثالث صدور عظامندن اولوب، 1070 تاريخلرنده قسطنطينيك عثمانجق قصبه-سنده طوغمش؛ و كنج ايكن سراي همايونه كلوب، بالطه-جيلير زمره-سنه داخل اولمشيدى. وجهى وسسى كوزل اولمغله، (كوزلجه مؤذن) دينمكله شهرت بولمشيدى. سلطان احمد خان ثالث حضرتلرينه اولدن ترددى اولمق حسبيله، پادشاه مشار اليهك جلوسلرنده دفعه مير آخور اول اولمش؛ و بر سنه صكره يعنى 1116 تاريخنده مقام ترفيع اولنمشدر. 18 آي قدر بو مقامده صكره، بعض حسودلرك غمز و نفاقيله عزل و نفى اولنمش ايسه ده، متعاقباً ارضروم و بعده حلب واليسى اولنمش؛ و 112 تاريخنده روسيه محاربه-سى اچلمغله، كوريلن لزوم اوزرينه، در سعادتته جلب اولنه-رق، ثانياً مسند صدارت عظمايه ترفيع اولنمشدر. اردوى همايونى پروت نهري كنارينه سوق ايده-رك، روس عسكرينى كلياً منهزم و پريشان ايتمش؛ و بيوك بترونك اسير طوتلمسنة بر رمق قالمش ايكن، بالطه-جى محمد پاشا چارك او صر-ده تكليف ايتديكى صلحى قبول ايتمك كى بيوك بر خطاده بولنمشدر. واقعا عقد اولنان معاهده دولت عثمانيه-نك حقدنه پك نافع ايديسه ده، روسيه ايمپراطورينك اسارتدن صكره، البته ده نافع و ده شانى اوله-جقدى. بو خطاسى اوزرينه 1123 تاريخنده 15 ايلق صدارتدن صكره، عزل اولنه-رق، مدلى و بعده لمنى-يه نفى اولنمش؛ و بر سنه صكره اوراده وفات ايتمشدر. جسور و مقتدر بر ذات اولوب، مذكور خطاسنى او وقت خصماسى خيانت و ارتشاسنه حمل ايتمك ايتمشلرسه ده، مجرد بر غفلت و ملاحظه-سزلقدن ايلرى كلمش اولديغنده شبيهه بو قدر.

2-1209-2

بالطه ليمانى

بوغاز ايچنك روم ايلي ساحلنده و روم ايلي حصارى ايله بوياجى كويى آره-سنده بر كوچك ليمان اولوب، اسم قديمى %فيداليا\$ اولديغى حالده، استانبولك اثنای فتحنده دولت عثمانيه-نك قبودان درياسى بولنان بالطه-جى اوغلى سليمان بك دونماي همايونى اوراده استحضار ايتديكندن، بو نامله تسميه اولنمشدر. بعض مورخلر كميلرك اورادن برأ كاغدخانه خليجنه سوق اولندقلرينى يازمشلرسه ده، بو مسافه اوزون اولديغندن، بحراً بشكطاشه و اورادن خليج مذكوره سوق اولنملرى روايتى صحته ده قرييدر.

3-1209-2

بالطيق، دكيزى -*

1#

أوروپانك جهت شماليه-سنده قره-لرله محاط بر دكيز اولوب، بحر محيط أطلاسى-يه تابع اولان شمال دكيزينك بر جسيم كورفزى حكمنده-در. بو دكيز غايت معوج اولوب، بر طاقم كورفزلىرى و حاوى بولنديغى آطه-لرله قره-لر آره-سنده بر چوق بوغازلى جامعدر. دانيمارقه-نك يوتلاند خطه-سييله نوروچك ساحل جنوبيسى آراسنده واقع %اسقا كراق\$ بوغازندن بحر شمالى ايله اختلاط ايدوب، اورادن جنوبه طوغرى دونه-رك، مذكور يوتلاند خطه-سييله اسوج آره-سنده اولان %قاتغات\$ بوغازينى تشكيل ايدور؛ و بو بوغازك جنوبنده واقع دانيمارقه-نك ايكى آطه-سى سوند، بيوك بلت و كوچك بلت اسملرييله اوچ طار بوغاز تشكيل ايدرلر، كه بونلردن اصل بالطيق دكيزينه كيريلور. اورادن روسيه حدودينه-دك دكيز پروسيه-نك سواحل شماليه-سى بوينجه شرقه طوغرى دونوب، روسيه ايله اسوج سواحلى آره-سنده ممتد اولور، و 60° عرض شماليه-يه واصل اولنجه، ايكى اوزون كورفزه ايريلور، كه بونلرك برى فينلانده ايله اسوج آره-سنده 65° عرض شماليه اولان لاپونيا ساحلنه-دك شماله طوغرى اوزانان %بوتنيا\$، و ديكرى دخى روسيه ممالكى ايچنده و فينلانده ايله استونيا خطه-لرى آره-سنده پترسيورغه قدر اولان فينلانده كورفزلىرىدر. بو ايكنجى كورفزه جهت جنوبيه-سنده و ينه روسيه ممالكى ايچنده شرق جنوبي-يه طوغرى ممتد اولان %ريغا\$ كورفزى اسميله بر اوچنجى كورفزى اولديغى كى، پروسيه و اسوج سواحلنده دخى بر طاقم كوچك كورفزلىرى واردر. بالطيق دكيزينك الك كنيش محلى 275 كيلومتره وسعتنده اولوب، كورفزلىرى خيلى طاردر. مدخلنده اولان دانيمارقه آطه-لرندن يعنى سلانده، فيونيه، لانغلانده، لالانده، فالستر و موئن آطه-لرندن بشقه بالطيق دكيزنده 7 بيوك و بر چوق كوچك آطه-لر بولنيور. بيوكلرينك برى پروسيه-يه عائد اولان %روكن\$ آطه-سى، اوچى اسوجه عائد اولان بورنهولم، اولانده و غوتلاند آطه-لرى، اوچى دخى روسيه-يه عائد اولان اوسل، داغو و آلانده جزايرندن عبارتدر. بو دكيزه بر چوق نهرلر دوكيلوب الك بيوكلرى پروسيه و لهستاندن اينن %اودر\$ و %ويستوله\$ ايله روسيه-دن اينن نيمن، دونه و اونغا ايرماقلرىدر. اسوجدن و لاپونيان اينن نهرلر بو قدر بيوك دكلر ايسه ده،

عددلى چوق اولوب، ايندير دكلرى صوبك مقدارى دخى چوقدر. دانيمارقه، اسوج و روسيه دولتلىرىنىڭ پايتختلىرى اولان قوپنهاغ، استوقهولم و پترسبورغ شىهرلىرى بو دكيزك ساحلنده-در. بالطبق دكيزنده مودجر حس اولنماز ايسه ده، هوانك درجه تقلتته كوره دكيز سطحك ارتقاعى بر متره يد قدر تخلف ايدر. آقنديسى اكثرىا شمال شرقيدن جنوب غربى يه طوغرى اولوب، بعض آنافورلىرى دخى وارد. فرطونه-لىرى و روزكارلىرى پك شدتلى اولوب، عمقك آزغى، اسوج و فيلانده سواحلنده-كى قىالر و پروسيه سواحلنده-كى قوم يغبىلىرى و صيغلىر دخى منضم اولمغله، ايچنده سىر سفاتن خيلى مشكلدر. بوتنىا و فيلانده كورفزلىرى اكثرىا منجمد اولوب، آنجق مائىسك اوخرنده اريمكه باشلارلر؛ و بو ايكي كورفزدن اينن بوز يغبىلىرى جنوب طرفلر يه قدر يوزرلر. قيشين بالطبق دكيزينك هر طرفى اكثرىا طونار. طوزى آز اولوب، باليغى چوقدر. آلمانىا، روسيه و دانيمارقه آر-سندده بو دكيزده خيلى تجارت اجرا اولنور. اسمى بر احتماله كوره %بىلت بوغانندن و ديكىر بر احتماله كوره اسوجك اهالى قديمه-سى اولان (بالت) قومك اسمندن مشتدر.

1-1210-2

بالطبق ايلتلىرى

1#

بو اسم روسيه دولتنك بالطبق دكيزى ساحلنده واقع اوچ ايلتنه ويريلوب، فيلانده كورفزينك جنوبنده اولان %استونىيا، ريغا كورفزينك شرقنده اولان %ليوونىيا\$ و بو كورفك جنوبنده بولنان %قورلاند\$ ايلتلىرىدىن عبارت بر خطه-در، كه پروسيه حدودندن پترسبورغ جوارينه قدر ممتد اولور. بو خطه-نك مساحه سطحه-سى 94760 مربع كيلومتره اولوب، 2217350 اهالىسى وارد، كه جمله-سى پروتستان اولوب، شمال جهتنده-كيلر يعنى استونىا اهالىسىله ليوونىا اهالىسىنك نصفى اقوام تاتارىه-دن (فينوا) جنسنه، و جنوب جهتنده-كيلر يعنى %قورلاند\$ اهالىسىله ليوونىا اهالىسىنك نصفى دخى اسلاو اقوامندن (لت) جنسنه منسوبدرلر. آنجق اهالينك ايلرى كلنلىرى و تجارلر يه املاك صاحبلرى آلمان اولدقلىرىدىن، بو خطه آلمانىانك ادعاسى آلتنده بولنور.] (استونىيا، ليوونىا و قورلاند) ماده-لر يه مراجعت بيوريله.]

2-1210-2

بالقان

و دها طوغرىسى قوجه بالقان ياخود بلقان #1 روم ايلى قطع-سندده بيوك بر سلسله جبال اولوب، بلغارستان ايله شرقى روم ايلى آر-سندده غربدن شرقه ممتد اولور. ميدنى صوفيه-نك شمال جهتنده %ايسكر\$ نهرينك مجراسى اولوب، اورادن قرين آباده قدر طولى 400 كيلومتره-در. اك يوكسك ذروه-لرى 1700 متره ارتفاعلرندده ايسه ده، سائر طرفلرى 1000 متره-يى آز تجاوز ايدبور. سلسله-نك شمالى اتكلرى آز ميلانلى اولوب، اورمانلرله مستور بايرلردن و طونه-يه قدر اوزانان كوزل و منبى بر سطح مانلدن عبارتدر، كه جنوبدن شماله طوغرى متوازيآ آقه-رق طونه-يه دوكلين بر چوق انهارك مجرالر يه جابجا كىلمشدر. جنوبى اتكلرى ايسه ديك و صرب اولوب، يالكز بر قاچ يرده كجيدوبيرلر. اسم قديمى هموس #2در. اسليميه جوارنده (امينه بالقانى) ناميله بر قول آيريلوب، شرق شمالى يه طوغرى اوزانير، و قره دكيزده امينه بروننى تشكيل ايدر. غرب جهتنده ايسه بالقان سلسله-سى بر طرفدن صربيه و بوسنه طاغلىرى و بر طرفدن دخى شرقى روم ايلى ايله سلاينك ولايتى آر-سندده آطه-لر دكيزينه طوغرى اوزانان %ردوب\$ سلسله-سىله كىب ارتباط ايدبور. بالقان سلسله-سى قيشين قارله مستور اولوب، كرك شمالى و كرك جنوبى اتكلردن بر چوق نهرلر آقار. شمالدن آقانلرى طونه واسطه-سىله قره دكيزه، و جنوبدن آقانلرى دخى مريچ ايرماغنه طوپلانهرق آطه-لر دكيزينه دوكيلور.

1-1211-2

بالقان

بحر خزر ك شرق جهتنده بر طاغ اولوب، ينه بو اسمله مسمى بر كورفك ساحلنده بولنور.

آوروپای جنوبی-یی تشکیل ایدن اوچ بیوک شبه جزیره-نك بری و اك شرقیسی اولوب، بو قطعہ-نك شرق جنوبی جهتده واقعدر. بو قطعہ قرون وسطانك اواخرندن بری دولت علیه عثمانیه-نك النده بولنوب، بو دولتك آروپا قطعہ-سنده-کی ممالکندن عبارت بولنمغله، آروپای عثمانی و روم ایلی #2 اسملریله متعارف ایدی. آنجق اخیراً بعض طرفلری کسب استقلال ایتمکله، بو اسم هر جهتی شامل اولمديغندن، بالقان شبه جزیره-سی نامیله یاد اولنمغه باشلامشدر.

موقع و حدود و مساحه-سی. *- بالقان شبه جزیره-سی اساسنده یعنی قره-یه متصل اولان شمال طرفنده کنیش اولوب، جنوبه طوغری اوزاندقجه برآز طار لاشیر، و شرق جنوبی جهتندن اوزانان ایکی کوچك شبه جزیره واسطه-سیله آسیا قطعہ-سنه همان تماس ایده-جك درجه-ده یناشه-رق، استانبول و قلعه سلطانیه بوغازلرینی تشکیل؛ جنوب غربی جهتندن ایسه دهها زیاده اوزانوب، یونان شبه جزیره-سنی و بوکا جزئی صورتده مربوط اولان مورہ شبه جزیره-سنی حاصل ایدیور، یونان ایله قلعه سلطانیه آره-سنده دیگر بر شبه جزیره دخی تحصیل ایدیوب، بونك ده پارمق شکلنده اوچ طار شبه جزیره-سی واردر، که بوده کسندره شبه جزیره-سیدر. شمال جهتنگ قسم غربیسی صاوه و طونه نهرلریله و قسم شرقیسی دخی قارپات سلسله جبالیه ايرلمشدر. بالقان شبه جزیره-سی شمالاً آوستریا و مجارستانله، شمال شرقی طرفندن روسیه ایله، شرقاً قره دکیزله و استانبول بوغازیله، جنوباً مرمره دکیزی، قلعه سلطانیه بوغازی، آطه-لر دکیزی و آق دکیزله، غرباً یونان و آدریاتیک دکیزیله و دالماسیا ایله محدود و محاط اولوب، $36^{\circ} 30'$ ایله $37^{\circ} 30'$ عرض شمالی و $20^{\circ} 15'$ ایله $29^{\circ} 40'$ طول شرقی آره-سنده ممتد اولور. مساحه سطحیه-سی 578627 مربع کیلومتره-در.

شکل طبیعی، طاغری. *- بالقان شبه جزیره-سی عمومیت اوزره و علی الخصوص غرب جهتی طاغلق و عارضه-لی بر پر اولوب، علی العموم طاغری آلپ سلسله-سنه مربوطدر. بو سلسله عظیمه-نك غرب جنوبی قولی اولان یولیا آلپلرندن بر طاقم فرعلر ايریله-رق، بوسنه و هرسکله صربیه-نك ایچنده تشعب ایدرلر، و بعضلری اورمانلرله مستور بعضلری طاشلق و قبایق اوله-رق بر چوق طاغلق تشکیل ایتدکن صکره، نهایت ایکی سلسله صورتتی آلوب، بری %شار\$ و دهها آشاغیده %پیندوس\$ اسمیله شمالدن جنوبه آرنأودلنگ ایچندن کچه-رک، یونانه داخل اولور، و مورہ طاغری دخی قورنت بوغازندن بوکا مربوط بولنور؛ دیگرکی ایسه بالقان نامیله شرقه طوغری اوزانه-رق، قره دکیزه قدر ممتد اولور، و %ردوب\$ نامیله آطه-لر دکیزی سواحلنه طوغری اوچ قولدن مرکب بر شعبه صالیویریور. بولردن بشقه آروپانك اك بیوک طاغلق اولان %قارپاط\$ سلسله-سنك دخی جنوبی اتکلری بالقان شبه جزیره-سنه عانددر. [بو طاغلق ارتفاعریله سائر احوالریچون اسم مخصوصلرینه مراجعت بیوریله.]

بو طاغلق آره-لرنده بر چوق اووه-لر و غایت منبت و ادیلر و بایرلر بولنوب، بولرک اك بیوکی رومانیا ایله بلغارستانك قسم اعظمی تشکیل ایدن طونه وادیسی اولوب، بو نهر عظیمك ایکی طرفنده قارپاط و بالقان سلسله-لرینك اتکلری بر سطح مائل تشکیل ایدیورلر، که دنیانك اك منبت و کوزل پرلری اولوب، بو ایکی سلسله-دن اینن بر چوق نهرلرله اروا اولنورلر. ایکنجیسی واردار وادیسی اولوب، سلانیک اووه-سی دنیلن واسع و محصولدار بر اووه-در. اوچنجیسی کوستم وادیسندن عبارت اولان تسالیا اووه-سی اولوب، بو دخی محصولدارلقده دیکرلرندن کری قالمیور. درنجیسی مریچ وادیسی اولوب، ادرنه و لایتنک آز عارضه-لی و دوز پرلرینی حاویدر. آرنأودلق و یونانك سواحلنده دخی بعض منبت و محصولدار اووه-لر بولندیغی کبی، مناستر، درامه، سیروز اووه-لری دخی ذکره شایاندر. قوصوه اووه-سی ایسه مرتفع اولمسیله برابر، کوزل ایشلنه-جك اولسه، خیلی استفاده اولنه-جغی کبی، میوه-لرینك کثرت و نفاستیله و شرابلرینك کوزللیکله دخی مشهوردر.

نهرلریله کوللری. *- بالقان شبه جزیره-سی اطرافنده بولنان دکیزلره کوره درت مائله-یه منقسم اولوب، نصف شمالیسی یعنی بوسنه، صربیه، یکیبازار، قوصوه، بلغارستان و رومانیا کاملاً قره دکیز مائله-سنه تابع اولوب، طونه حوضه-سنك آشاغی طرفنی تشکیل ایدرلر، و بتون صولری طونه واسطه-سیله قره دکیزه دوکیور. سواحل شرقیه-دن طوغریده قره دکیزه دوکلین صولری پک آذر. آطه-لر دکیزی مائله-سنه تابع اولان پرلر تراکی (یعنی شرقی روم ایلی و ادرنه و لایتی) ایله ماکدونیا، تسالیا و یونانك جهت شرقیه-سندن عبارت اولوب، بو مائله ایکی و بر قاچ کوچك حوضه-یی جامعدر. بیوک حوضه-لرک بری مریچ حوضه-سیدر، که بتون تراکیونک صولرینی جمع ایدر؛ ایکنجیسی واردر حوضه-سیدر، که ماکدونیا ایله شرقی آرنأودلنگ صولرینی جامعدر. بو ایکی حوضه-نك آره-سنده قره صو اسم مشترکیله ایکی نهر دخی مذکور دکیزه منصب اولورلر. تسالیانك بتون صولرینی جمع ایدن کوستم حوضه-سی جسامتجه بو مائله-نك اوچجی

حوضه-سی اولوب، یونان و مورهدن اینن نهرلر ایسه حوضه-لر عد اولنه-میہ-جق قدر کوچکدرلر. یونان دکیزی مانله-سنه بری مورهدن، بری نفس یوناندن و بری دخی حدود یونانیه-دن اینن اوچ نهر منصب اولور. آدریاتیق دکیزی مانله-سنه تابع حوضه-لرک باشلیجه-سی درین حوضه-سی اولوب، آرناؤدلغک قسم اعظمک صولری بو حوضه-یه جمع اولنور. بونک جنوبده %ویوسه\$ و %دول\$ حوضه-یه جمع بولنور. هر سک خطه-سی دخی بو مانله-یه تابع اولوب، %نارنته\$ حوضه-سنی تشکیل ایدیور.

بالقان شبه جزیره-سنک اک بیوک نهری آلمانی و آوستریادن کلن %طونه\$ ایرماغی اولوب، بونک اک بیوک تابعلرندن اولان %صاوه\$ نهری دخی بوسنه-نک حدود شمالیه-سندن کچیور؛ و %بوسنه\$ و %درینه\$ نهرلری دخی بونک تابعلرنددر. طوغریدن طوغری-یه طونه-یه صاغدن منصب اولان نهرلرک اک بیوکلی صریبه-ده-کی %مور اوه\$ ایله بلغارستانده-کی %ایسکر\$، و صولدن دوکیلن نهرلرک باشلیجه-لری دخی افلاقده-کی %اولته\$ و بغدادده-کی %سرت\$ ایله %پروت\$ نهرلریدر. دیگر ایرماقلرک باشلیجه-لری ذکرلری سبق ایین مریچ، قره صو، و اردار، کوستم، درین، ویوسه و سائر-در.

شبه جزیره-نک کوللری پک آز اولوب، طونه-نک اطرافنده اولان بطاقلر حساب اولنمدیغی حالده، آرناؤدلغه واقع اولان اشقودره، اوخری، پرسپه، کسره، یاتیه، اوسترووه کوللریله سیروز کولندن عبارتدر. اقلیم و هواسی .-% بالقان شبه جزیره-سی هواجه عمومیت اوزره ایکی-یه تقسیم اولنه-بیلوب، بری شمال شرقی روزکارینه و سیبرییا هواسنک تاثیرینه آچیق اولان یرلردر، که رومانییا ایله بلغارستاندن و تراکینک قسم شرقیسندن عبارتدر. بو یرلرده یازین خیلی صیجاق اولوب، قیشین دخی صونوق پک مؤثردر. قسم دیگرلی مذکور روزکاردن طاغلرله محفوظ اولان یرلردر، که بونلرک هواسی باشلیجه ارتفاعه و اراضینک شمال ویا جنوبیه ناظر اولمسنه تابع اولوب، یوکسک محللرنده صونوق و آچق طرفلرنده صیجاق غالب ایسه ده، عمومیت اوزره هوا معتدلدر. طاغلرک همان جمله-سی قیشین قارله مستور اولوب، آچق یرلرنده قار یاغارسه ده چوق طورماز؛ و علی الخصوص سواحل جنوبیه و غربیه-نک اکثرنده اصلا قار یاغماز. مرتفع و آچیق محللرده هوا صاعلام ایسه ده، بعض نهرلر و کوللرک کنارلرنده و سواحلده بر طاقم بطاقلر شکل ایوب، امر تطهیر و تصفیه-لرینه دخی همت اولنماش اولدیغندن، صیتمه-لی و فنا هوالی یرلری دخی چوقدر. دوبریچه خطه-سی بالقان شبه جزیره-سنک اک آغیر هوالی یریدر.

محصولات و حیوانات و منابع ثروتی.-% بالقان شبه جزیره-سنک باشلیجه محصولاتی حیوانات متنوعه و علی الخصوص بغدای اولوب، رومانییا و بلغارستان ایله سلانیک اووه-سندن خیلی ذخایر چیقار. پاموق و کتن کبی بعض صنایعهده مستعمل محصولاتیله کلینلی توتون محصولی دخی واردر. زیتون، پورتقال، لیمون، بادم و انجیر کبی محصولاتی باشلیجه آرناؤدلغ و یونانه مخصوصدر. قوصوه ایله بوسنه-ده دخی الما، آرمود، اریک کبی میوه-لرک اعلا لری حاصل اولور. باغلر دخی چوق اولوب، بعض کوزل شرابلر یاپیلیرسه ده، کلینله اعمالنه چالیشلمیور. اک کوزل شرابی سلانیک جهتنده-کی (آغستوس) شرابیدر.

اورمانلری پک چوق ایسه ده محافظه و حسن استعماللرینه پک دقت اولنمدیغی کبی، یوللرک دخی فقدان و عدم انتظامندن کرکی کبی استفاده اولنه-میور. مرعالر پک چوق اولوب، قویون، کچی، صیغیر و سائر حیوانات بسلنیور. آتار و صیغیرلر صغیر الجته و عادی اولوب، قیویرجق دنیلن قویونلرینک اتی پک کوزل ایسه ده، بیایغیلری قبادر. بلغارستان و صربستانده طوموزلر دخی کلینلیدر. آریلرله ایپک بوجکلری اورتده حالده اولوب، بعض طرفلرنده برر مقدار بال و ایپک چیقاریلور. ساده باغ، دری و بیایغی کبی حیواناندن آنان محصولات شبه جزیره-نک باشلیجه اخراجاتنددر.

شبه جزیره-نک بعض طرفلرنده مختلف معدنلر بولنمدیغی مروی ایسه ده، اخراج اولنلری هیچ حکمنده اولوب، بو بابده لایقیله بر کشف دخی اجرا اولنه-مامشدر.

اهالیسی، جنسیت و لسان و مذهبلری.-% بالقان شبه جزیره-سنک اهالیسی 18550000 کشی راده-لرنده اولوب، بر وجه اتی منقسمدرلر:

###

8980000

ممالک عثمانیه (بلغارستان و شرقی روم ایلی-ده داخلدر)

5380000

رومانیا

1980000

صریبه

1975000

یونان

235000

قره طاغ

18550000

جمعاً

\$

بو اهالی بر قاچ جنسیتہ منسوب و بر قاچ لسانله متکلمدرلر. جنسیت و لسانجه تقسیملری تقریباً وجه آتی اوزره-در:

###

1500000

ترك (بلغارستانده داخل اولمق اوزره ممالك عثمانیه-ده)

3500000

بلغار و پوماق (کذا)

5000000

رومان (رومانیا و ماکدونیا و آرنأؤدلقده)

3400000

صربلی و بوشناق (ممالك عثمانیه و صربییه و قره طاغده)

2700000

روم (ممالك عثمانیه و یونانده)

2000000

آرنأؤد (آرنأؤدلقده و یونانده)

200000

اسپانیول (یعنی یهودی)

150000

چنکانه

100000

ارمنی

18550000

جمعاً

\$

مذهبجه دخی وجه آتی اوزره تقسیم اولنه-بیلیرلر:

###

3200000

مسلمان (ترك، آرنأؤد، بوشناق، پوماق و سائره)

14000000

اورتودوقس (روم، بلغار، صربلی، آرنأؤد و سائره)

1000000

قتولیک (آرنأؤد، بوشناق، بلغار و سائره)

50000

پروتستان (بلغار و سائره)

100000

ارمنی

200000

یهودی

18550000

جمعاً

\$

بو ایکی جدولدن آکلاشدیغی اوزره، بالقان شبه جزیره-سنده جنسیتجه اکثریت رومانلرده اولوب، آنجق بونلر طونه-نك اوته طرفنده و ایریجه بر دولت هیئتنده بولندقلرندن، اکثریتلری موازنه-یه خلل کتییره-مز. بلغارستان و صربییه-ده بولنان رومانلر پك جزئی اولدقلری کبی، ماکدونیا و آرنأؤدلق طرفلرنده بولنان اولاخلر دخی کثرتلی دکللردر. اسلاو جنسیتہ منسوب اولان بلغارلرله صربلیلر، بوشناقلرو خرواتلر برلکده حساب اولنسه-لر، 7 ملیونه قریب اولوب، اکثریتی قزانه-بیلیرلرسه ده، بونلر کرک لسانجه و کرک حسیات ملیه-جه بر قاچ هیئتہ منقسم اولوب، ایچلرنده کندیلریله غیر متفق اولان بر چوق مسلمانلر (یعنی بوشناقلر و پوماقلر) و

قتولیکلر بولنیور. روملر اقلیتده بولنمغله برابر ممالک عثمانیه و بلغارستانده بولنالنلری همان یالکز شهر و قصبه اهایلسندن عبارتدرلر. ترکلر اقلیتده ایسه-لر ده، کندیلری همجنس اولمیان سائر اهالی اسلامیله ایله حسیات ملیه-ده متفق و مشترک بولندقلرندن، موازنه-یی محافظه ایده-بیله-جک بر قوت و اقتدارده بولنیورلر. آرنأؤدلر مقدارجه اولان اقلیتلرینی جسارت و شجاعتلریله و وطنلریک متانت طبیعی-سیله اکمال ایده-رک، بولنلر دخی موازنه-دن دوشمز لر.

بو وجهله بالقان شبه جزیره-سندده ساکن بولنان اقوام مختلفه بیننده موازنه طبیعیله بولنوب، بولنلر اکثر محللرده مختلط صورته بولندقلرندن، تفریقلری محال اولوب، مشترکاً اداره-لری ویا بر اتفاق و اتحاد تام تحتنده بولنملری و بو اداره-نک طوغرودن طوغرویه زیر حمایه مخصوصه شاهانه-ده بولنمسی الزمدر؛ چونکه هر نه قدر اهالیسی مختلف ادیان و جنسیتلره تابع بولنیورسه ده، بالقان شبه جزیره-سی احوال طبیعیله و جغرافییه-سی اعتباریله یکوچود بر مملکتدر.

لسانلرینه کلنجه، تعداد اولنان جنسیتلرک هر برینه منسوب اولان خلق کندی لسانیه متکلم اولوب، بو لسانلردن هر برینک کندینه مخصوص آز چوق بر ادبیاتی واردر. بالقان شبه جزیره-سنگ لسان عمومیسی اوله-بیله-جک بر لسان آرنالدیغی حالده، بونک ترکجه لسانی اولدیغی بدهاۛ تبیین ایدر؛ چونکه بو لسانله متکلم اولانلر شبه جزیره-نک یالکز بر طرفنه منحصر اولمیوب، هر طرفنه طاغنیق بولندقلرندن و بو لسان درت بش قردن بری لسان رسمی صفتنی حائز اولدیغندن، ترک جنسیتته منسوب اولمیانلرک اکثری دخی بو لسانده تکلمه آلیشمشلردر؛ و بربرینک لسانی بیلمین مختلف الجنس ایکی کشی آره-سندده تکلم ایچون بو لساندن بشقه واسطه یوقدر. الحاصل، هر قومک کندی لسانی وار ایسه ده، ترکجه بالقان شبه جزیره-سندده-کی اقوامک لسان عمومیسیدر.

تقسیماتی. *- شمیدیکی حالده بالقان شبه جزیره-سی اوچ نوعه تقسیم اولنه-بیلیر: 1 " طوغریدن طوغریه دولت علیه عثمانیه-نک ید اداره-سندده بولنان یرلر؛ 2 " مختاریت اداره ایله اولنوب، دولت مشار الیهاییه تابع اولان یرلرله موقتاً اداره اجنبیه آلتنده بولنان ممالک عثمانیه؛ 3 " حکومت مستقله. ایلك ایکی نوعی ممالک عثمانیه-دن معدود اولوب، شبه جزیره-نک قسم اعظمی تشکیل ایدیورلر. طوغریدن طوغریه اداره عثمانیه آلتنده بولنان یرلر تراکی خطه قدیمه-سیله ماکدونیا و آرنأؤدلقدن عبارت اولوب، ادرنه، سلانیک، قوصوه، مناستر، اشقودره یانبیه و شرقی روم ایلی اسملریله 7 ولایت منقسمدر، و سرفیجه مستقل متصرفلغنی دخی حاویدر. امتیاز و اداره مختاره ایله اداره اولنان بر پرنسلك عنوانی حائز اولان بلغارستاندر. موقتاً اداره اجنبیه آلتنده بولنان یر دخی بوسنه و هر سک قطعه-سیدر، که آوستریا و مجارستان دولتی طرفندن موقتاً اداره اولنمقده-در. حکومت مستقله دخی رومانیای، صربییه و یونان قرالقلریله قره طاغ پرنسلكندن عبارتدر. [بولنلردن بهرینک اسمنه مراجعت بیوریله.]

تقسیمات جغرافییه و طبیعی-سنه کلنجه، بو تقسیم وقت و زمانه کوره تخلف ایدوب، ازمنه قدیم ده بر وجه آتی 6 مملکت ویا خطه-یه منقسم عد اولنوردی:

####

- 1 غراچیا (یونان)
- 2 تسالیا (یکیشهر و ترخاله جهتی)
- 3 اپیر (یانیه جهتی)
- 4 ایلیریا (آرنأؤدلغک یوقاری طرفیله قره طاغ، هر سک، بوسنه)
- 5 ماکدونیا (سلانیک و مناستر جهتری)
- 6 داردانیای (اسکوب و قوصوه جهتری)
- 7 میسیا (صربییه و بلغارستان جهتی)
- 8 داچیا (رومانیا و مجارستان طرفلری)
- 9 تراکی (ادرنه ولایتیله درسعدت و جوارلری و شرق روم ایلی)

\$

مناستر و اسکوب جهتریله بعضاً %پائونیا\$ و بلغارستانک شرق طرفنده %غانتیای\$ دخی دیرلردی. بو صاییلان مملکتلرک اکثری مختلف اسملرله بر طاقم کوچک خطه-لره منقسم ایدی. شبه جزیره-نک احوال سیاسییه-سی دکیشدکجه، تقسیمات دخی دکیشوب، مع هذا بو اسملر خیلی وقت محافظه اولنمشدر؛ و بعضلری بو کون دخی جغرافیون طرفندن قوللانمقده-در. یونان اسکی اسمنی محافظه ایدوب، %اپیر\$، %ایلیریای\$، و %داردانیای\$ اسملری یکی جغرافیادن رفع اولنمش، و ایلیریانک قسم جنوبیسیله داردانیای و اپیره آرنأؤدلغ نامی ویرلدیکی کی، ایلیریانک قسم شمالیسی دخی بوسنه، هر سک و قره طاغ اسملریله یاد اولنمغه باشلامشدر. %میسیای\$ و %داچیا\$ اسملری دخی اونودیلوب، میسیانک قسم غربیسنه صربییه و قسم شرقیسنه بلغارستان نامی ویرلمشدر، که بو اسملر اورالره کلوب یرلشن اسلاو اقوامنه نسبتله حاصل اولمشدر؛ داچیانک دخی غرب جنوبی قسمنه افلاق، شرق شمالی قسمنه بغداد و ایکیسنه مشترکاً %مملکتین\$ و %رومانیا\$ دنیلدیکی کی، بالقان شبه

جزیره-سنگ خارچنده عد اولنان و قاریات سلسله-سنگ اوتہ-سندہ بولنان غرب شمالی قسمنه دخی ترانسلووانیا
 %یعنی اردل\$ و مجارستان اسملری ویرلمشدر. تراکی، ماکدونیا و تسالیا اسملرینک جغرافیون طرفندن
 استعماللرینه دوام اولنمش ایسه ده، دولت عثمانیه لسان رسمیسندہ بو اسملر دخی مجهول اولوب، بو اوچ
 خطہ-یه مشترکا %روم ایلی\$ اسمی ویرلمشدر؛ چونکہ بو اسم هر نه قدر بتون شبه جزیره-یه اطلاق اولنورسه
 ده، اصل روم ایلی بو اوچ خطہ-یه دینلیر.
 شهر و قصبه-لری. *-بالقان شبه جزیره-سنگ اک بیوک و اک مهم شهری استانبول اولوب، تاریخ و تجارت
 نقطه نظرجه اهمیتلی دیگر بر قاچ شهریلہ بر چوق کوزل قصبه-لری دخی وارد، کہ باشلیجه-لری حاوی
 اولدقلری نفوسله برابر بر وجه زیر بیان اولنور:

- ###
 875000
 استانبول
 221000
 بکرش
 90000
 یاش
 80000
 سلانیک
 80000
 غلاص
 63000
 آتته
 62000
 ادرنه
 38000
 پرزرین
 36000
 اشقودره
 35000
 مناستر
 35000
 بلغراد
 33000
 یانیه
 33000
 قلبه
 30000
 سرای بوسنه
 28000
 ابرائیل
 26000
 روسجق
 25000
 اسکوب
 25000
 پاتره
 24000
 وارنه
 22000
 شمینی
 21000

يکشهر

21000

پيره

20000

يرکوکى

20000

صوفيه

\$

معارف و صنايع و تجارتي. *- بالقان شبه جزيره-سنده معارف هنوز پك كرى اولوب، آنجق بو صوك زمانلرده كرك دولت عليه و كرك سائر حكومات صغيره طرفندن مکتبلرك تكثيريله نشر معارفه چالیشلمقده-در. مکتبلرك انواعى و اصول اداره-لرى بو شبه جزيره-يى تركيب ايدن حكوماتك هر برنده بشقه اولديغندن، حكومات مذكوره اسم مخصوصلرى صره-سنده تفصيلات ويريله-جكدر. شوراجقده عموميت اوزره يالكز شونى ديه-بيليرز، كه بالقان شبه جزيره-سنده اوقويوب يازمق بيلن افراد اهالى آنجق يوزده اون نسبتنده-درلر.

صنايع دخی ايلروله-مامش اولوب، ذكره شايان فابريقه-لر يوق حكمنده-در. آنجق ال ايله و طرز قديم دستكاهلرله عبا، شياق، بز، خاولى، كلیم، چول كبی بعض منسوجاتله يوك چوراب و سائره اعمال اولنور، كه بونلرده باشليجه قاديئلر طرفندن ياپيلير. سختيان و كاوساله دباغخانه-لرى دخی چوقدر. باقير، دمير و تونجندن انواع آوانى و اسلحه دخی اعمال اولنور. موقعنك اقتضاسنجه و محصولاتنك كثرتى حسييله تجارتي پك ايشلك اولوب، استانبول، سلانيك، طونه منصبه قريپ اولان شهر و قصبه-لر و ادرنه و مناستر كبی بعض داخلى شهرلر بيوك تجار تكاهلر دندر. اخراجاتى باشليجه محصولات ارضيه ايله حيوانات و درى كبی شيلردن و ادخالاتى اوروپا امتعه و معمولاتيله قهوه، شكر كبی مواددن عبارتدر.

احوال تاريخيه-سى. *- اقوام آريانيه-نك آسيای وسطيدن آروپايه هجرتلردن اول، بتون آروپانك اولديغى كبی، بالقان شبه جزيره-سنك دخی اهالى اصليه قديمه-سى كيملر بولنمش اولديغى مجهولدر؛ و اوندن اول قطب شماليدين اينن بر بوز طوفاننك بتون آروپايى باصوب اهالى قديمه-دن اثر بر اقامش اولمى دخی محتملدر. لك اول آسيای وسطيدن آروپايه مهاجرت ايدن اقوامن بر قوم، كه (پلاسج) اسميله ياد اولنور، بالقان شبه جزيره-سنى وطن اتخاذا ايدهرك، بو مملكت واسعه-نك ايچنه يايلمش؛ و يالكز شمال جهتنده (داچ) اسميله معروف ديكر بر قوم يرلشمشيدى. بو (داچ) قومنك دخی اقوام آريانيه-دن اولديغى ملحوظ اولوب، حتى كندى لساننده اسمى (دايچ) اولان آلمان قومندن عبارت بولنمش اولمى محتملدر. اسكيتلرك دخی تاطونه ساحلنه و بر روايتده تراكييه يعنى بالقان سلسله جبالنه-دك تقرب ايتمش اولدقلى مروى اولوب، آنجق متقدمينك (اسكيت) اسم عموميسيله ياد ايتدكلرى اقوامك تورانيه و تاتاريه-دن مى يوقسه اسلاولردن مى عبارت بولنمش اولدقلى هنوز تحقق ايدمه-مشدرد. هر حالده پلاسجلر بالقان شبه جزيره-سنك و على الخصوص قسم جنوبى و غربيسنك معلوم اولان لك اسكى اهاليلى اولوب، لك اول بو طرفده زراعتله اشتغال ايدن، و جسيم طاشلرله بر نوع بنالر ياپان بونلردر. مذهبلى سياراته و سائر علائم سمائيه ايله جن و پريلره و تجسم ايتديركلرى بعض احوال معنويه-يه اينانمقدن عبارت ايدى. قبا و ساده اولان بو اعتقادلى بعده يونانييلر طرفندن توسيع و تزيين اولنهرق، اساطير يونانيه-يى توليد ايتشمدر.

بر مدت صكره ينه اقوام آريانيه-دن (هلن) اسمنده بر قوم كلوب، يونانك سواحلنى ضبط ايتمش؛ و اوراده بولنان پلاسجلرك بر طاقمى بونلرله مزج اولنهرق، بر طاقى دخی طاغله و بعده شماله طوغرى ايليريا و مكدونيايه چكلمش؛ و بر مقدارلرى دخی ايتاليا شبه جزيره-سنه كچمشلردى. يونانده قالانلر هلنلرله و بعده فنيكه و مصردن كلن بر طاقم مهاجرلرله قاريشهرق، يونان قومنى تشكيل ايتدكلرى كبی، ايتالييايه كچنلر دخی اوراده بولدقلى بعض اقوامله قاريشهرق، لاتينلرى توليد ايتدكلرى حالده، بالقان شبه جزيره-سنك سائر طرفلرنده يعنى ايليريا، مكدونيا و تراكيده قالانلرى حال اصليلرينى محافظه ايتمشلردى. بونلر شمال شرقى طرفندن ذكر اولنان داچلر و اسكيتلرله و شمال غربى جهتندن دخی (كلت)لرله همحدود ايديلر.

يونانييلرك مؤخرأ نصل تمدن و ترقى ايتدكلرى معلومدر. بونلر بالقان شبه جزيره-سنك ديكر سواحلنده دخی بر طاقم مستملكات پيدا ايتمشلرديسه ده، ايچ طرفله صوقيله-مامشلردى. پلاسج اقوامى ايسه حال اصليلرنده قالب، قبيله قبيله اداره اولنور، و اقوام سائره ايله اصلا اختلاط ايتميه-رك، بر حال بدويتده ياشارلردى. يالكز مكدونياده دولت نامنه مستحق بر حكومت تشكلى ايدوب، فليب بونى قوتلى بر دولت صورتنه قويمش؛ و اوغلى اسكندر بيوك بر جهانكبر اولمشيدى. آنجق اسكندر ففوحاتى بربروره كبی كچوب، بو جهانكبرك وفاتندن صكره بر جوق مكدونياليلر دولته نائل اولمش، و اقطار عالمده بر طاقم حكمدار سلاله-لرى تاسيس ايتمشلرسه ده،

ماکدونیا بوندن بر استفاده ایتمه-مشیدی. او صره-لرده اپیر و ایلیریا دخی بعض کوچک دولتر تشکل ایتمشیدی.

جهانگیرک نوبتی رومالیره کلنجه، او وقته قدر استقلاللرینی محافظه ایتمش اولان پلاسج اقوامی دخی بونلرک ساحلرینه مقاومت ایده-میهرک، بتون بالقان شبه جزیره-سی رومانک حکمی آلتنه کچمش ایسه ده، پلاسجلر بسبتون رام اولمیوب، ینه قبیله-لری رؤساسنک تحت اداره-سندنه ایدیله. داچلر ایسه کلیتلی تلفات ویره-رک، محو و پریشان اولمش، و اونلرک برینه (ترایان) رومانن مهاجرلر کنیروب، مملکتی اسکان ایتمشیدی. رومانلر ایشته او وقت سوق و اسکان اولنان روما مهاجرلرینک احفادیدرلر. رومالیرک اداره-سی زماننده لاتینلرله اونلره تابع اولان یونانیلردن بر چوق افراد مأموریتله، تجارتله و سائر وسیله-لرله بالقان شبه جزیره-سنگ هر طرفنه صوقلمشیدی. روما ایمرطورلرینک تقسیمنده بالقان شبه جزیره-سی بالطبع شرق ایمرطورلرگی حصه-سنه دوشوب، او صره-لرده خرسیتیانلق دینی دخی شبه جزیره-سنگ هر طرفنه نفوذ ایتمکه باشلامشیدی. قرون وسطاده شمالدن و شرقدن هجوم ایدن اقوام وحشیه بو شبه جزیره-یی دخی پایمال ایدوب، علی الخصوص هونلر شبه جزیره-سنگ اکثر طرفلرینی استیلا ایتمشدر. متعاقباً اسلاولر کلوب، شبه جزیره-سنگ شمال غربی جهتی کاملاً ضبط ایتمکلی کبی، جنوب و شرقه طوغری دخی پاییله-رق، هونلرک احفادی اولان بلغارلرله قاریشمش، و اقوام تاتاریه-دن اولان بلغار قومنی اسلاولاشدیرمشدر. تراکیده و ماکدونیاک جنوب و شرق جهتنده بولنان پلاسجلر بو اقوام مستولیه-نک حکم و نفوذی آلتنده قالب، لسان و جنسیتلرینی غائب ایتمش؛ و بر طاقملری دخی آشاعی ایلیریا و اپیر یعنی آرنأودلق طاغلرینه چکیلهرک، اوراده-کی همجنسلیله برابر الی یومنا هذا لسان و جنسیتلرینی محافظه ایتمشدر. آنجق اسلاولر شرق ایمرطورلرینک ضعفندن استفاده ایله، صرب و بلغار دولتلرینی تشکیل ایده-رک، همان بتون شبه جزیره-یی تحت تابعیتلرینه المشردی. یونانیلر رومالیرک غلبه-سندن بری مدنیترینی غائب ایدوب، لسانلری دخی قبلاشمش و بوزلمش، و حتی خرسیتیانلرگی قبول ایتمکدن صکره ((یونانی)) لفظنی ((مشرک)) لفظیله مترادف عد ایده-رک، کندیلرینی (روم) یعنی رومالی تسمیه ایتمکه باشلامشدر. یونان دخی اسلاولرک حکمی آلتنه کیره-رک، یونانیلر اسکی یونانیلرک احفادی اولدقلرینی ادعا ایده-میهرک درجه-ده اقوام سائر ایله قاریشمشدر. آنجق شرق ایمرطورلری مرور زمانله روملاشوب، او وقت قبا و غلط بر صورتده سویلینلین رومجه لساننی قبول ایتمش اولدقلرندن، روملر بو قوتله شبه جزیره-سنگ هر طرفنه صوقلمش، و بر درجه-یه قدر نفوذ پیدا ایتمشدر. لکن او وقتلرده دین فکری جنسیت فکریه غلبه ایتمکندن، جمله-سی خرسیتیان اولان بو اقوام بر درجه-یه قدر بیلرنده مزج و خلط اولنه-رق، جمله-سی مدنیت و معارفنن بیهره متعصب و جاهل بر خلق اولمشدر. صرب و بلغار دولتلرینک قوتلری زائل اولدقدن صکره، قسطنطنیه ایمرطورلرگی شبه جزیره-سنگ اکثر طرفلرینی استرداد ایتمشدر. حکمی اعتباری اولوب، اکثر طرفلرده و علی الخصوص آرنأودلق و یونان جهتلرنده بر چوق حکومت صغیره تشکل ایتمش؛ و وندیك و جنوه جمهوریتلری بر چوق ساحل و اسکله-لری، و حتی پایتختک برونی اوچنده غلظه-یی دخی ضبط ایتمشدر.

آناتولینک روم ایلی-یه پک قریب اولان بر کوشه-سندنه دولت علیه عثمانیه تأسیس ایتمکه باشلادیغی زمان بالقان شبه جزیره-سی بو حالد ایدی. سلاطین عظام عثمانیه-نک ایکنجیسی اولان سلطان اورخان غازینک زماننده 759 تاریخ هجر یسندنه ایلك دفعه اوله-رق پادشاه مشار الیهک فرزندارجمندی سلیمان پاشا حضرتلری بالقان شبه جزیره-سنگ آیق باصوب، فتوحات بربرینی تعقیب ایتمکله، خداوندکار غازینک اواخر سلطنتده یعنی 32 سنه ظرفنده بو قطععه واسعه-نک همان هر طرفی اداره عثمانیه آلتنه کچمش، و قوصوه ملحه کیراسی صرب دولتنه ختام ویرمشیدی. یلدریم سلطان بایزید خان دورنده دخی بالقان شبه جزیره-سنگ بر چوق یرلری ضبط اولنه-رق، فترت زماننده و چلبی سلطان محمد خان دورنده فتوحاته دوام اولنه-مامش ایسه ده، سلطان مراد ثانی حضرتلرینک زمان سلطنتلرنده شبه جزیره-سنگ بر چوق یرلری ضبط و استرداد، و بو قطععه-ده حکومت عثمانیه تشبید اولمشدر. نهایت ابو المغازی سلطان محمد خان ثانی حضرتلری 857 تاریخنده استانبولی فتح ایده-رک، روم ایمرطورلرینه ختام ویرمکله برابر، آرنأودلغی و افلاق و بغدادی دخی استیلا ایتمکله، بتون شبه جزیره-یی ضبط ایتمشدر، که بو وجهله شبه جزیره-سنگ تمامی فتحی تقریباً 100 سنه-ده اکمال اولمشدر. بعده قانونی سلطان سلیمان خان زماننده اروپا قطععه-سندنه ممالک عثمانیه خلی توسع ایدوب، اردل % یعنی ترانسولوانیا و مجارستان و خرواستانک قسم اعظمی دخی اداره عثمانیه-یه کچمش، و عثمانلی ساحلری و یانه سورینه طیانمش ایسه ده، بو یرلر چوق وقت محافظه اولنه-میوب، اصل بالقان شبه جزیره-سی ایسه 500 سنه متماداً و تماماً دولت عثمانیه النده بولنشدر. رومانیا % یعنی افلاق و بغدادی ایله قره طاغ اوته-دن بری بعض امتیازاتله (وویووده-لق) عنوانیله اداره اولنمقده بولنمش اولدیغی کبی، 1245 تاریخنده صربیه-یه دخی امتیاز، و بر سنه صکره یونانه استقلال ویرلمشدر. نهایت 1294 ده روسیه محاربه-سنی تعقیب ایدن برلین معاهده-سی رومانیا، صربیه و قره طاغه استقلال، بلغارستانه امتیاز و شرقی روم ایلی و لایتنه مختاریت اداره ویرمش؛ و بوسنه و هرسکی موقتاً اوستریانک اداره-سنه تودیع ایتمشدر. بو معاهده صربیه و قره طاغی توسیع

ايتديكى كىي، رومانيايه دخى روسيه-نك آلدیغى بسار ابيا پارچه-سنه مقابل دوبریچه خطه-سنی، و یونانه تسالیایی ویرمشر

1-1217-2
بالق كولى

حلب و لايتنده عمیق كولنك جوارنده بر كوچك كول اولوب، بالغی چوقدر. *- آغری طاغنك شمالی اتكلرندن سینك طاغنده و روسیه حدودی داخلنده دخی بو اسمله بر كوچك كول اولوب، فضلۀ میاهی %آراس \$ ایرماغنه دوکیلور.

2-1217-2
بالك

موصل و لايتنك شهرزور سنجاغنده %رواندز \$ قضاسنه تابع بر ناحیه اولوب، مركز قضانك جنوب شرقیسنده واقع و 60 قریه-یی جامعدر.

3-1217-2
باله
1#

و آلمانجه بازل 2# اسویچره-ده همنامی اولان ناحیه یعنی جمهوریت مرکزی بر شهر اولوب، اسویچره-نك شمال غربی جهتنده، رینك ایکی کنارنده و آلساس ایله بادن حدودی قرینده واقعدر. اسویچره-نك اك بیوك و اك كوزل شهرلرندن اولوب، بر قاچ دمیر یولك نقطۀ التصاقنده بولنمغله، بیوك بر اهمیت تجاریه-سی، 44800 اهالیسی، مصنع بر کلیساسی و سائر كوزل ابنیه-سی، دار الفونوی، كتبخانه-سی، ایپك قماشلر و باصمه فابریقه-لری و رینك اوزرنده 200 متره طولنده بر اخشاب کوپریسی واردر. سوقاقلری اصول قدیمه اوزره طار و طولاشیقلى ایسه ده، غایت تمیزدر.

4-1217-2
باله ناحیه-سی
1#

اسویچره جماهير متفقه-سنی ترکیب ایدن 22 نواحینك بری اولوب، مؤخرأ، بری شهردن و دیگرى ملحقاتدن عبارت اولمق اوزره، ایکی جمهوریتۀ تقسیم اولنمشر. بو ناحیه غرباً برنه، جنوباً سولور، شرقاً آرغویا ناحیه-لریله، شمالاً دخی بادن بیوك دوقه-لغیله و آلساسله محدود و محاطدر. مساحۀ سطحیه-سی 457 مربع کیلومتره و اهالیسی 124372 کشیدر، كه بونلرك 65101ی شهرله جوارلری جمهوریتنه و 52271ی ملحقات جمهوریتنه تابعدرلر. اکثری آلمان، و بعضلری فرانسیز لسانیله متکلمدرلر. اهالینك قسم اعظمی پروتستان و قسوری قنولیک اولوب، بر مقداری-ده یهودیدر. ملحقات جمهوریتنك مرکزی %لیستال \$ قصبه-سیدر. اراضیسی طاغلق و عارضه-لی اولوب، غایت لطیف بر منظره ایراز ایدر. رین ایرماغی جهت شمالیه-سنده جریان ایدوب، بو نهرک مجراسندن ناحیه-نك حدود جنوبیه-سنده اولان %جورا \$ سلسله-سنك صرتنه-دك، اراضی درجه درجه کسب ارتفاع ایدر. اك یوکسك محلی 1200 متره ارتفاعنده-در. شمال و جنوب روزکارلرندن طاغلرله محفوظ اولوب، هواسی معتدل و غایت صاغلامدر. اراضیسی هر نوع محصولاته الویریشلی اولوب، اورمانلری و مرعالری چوقدر. اشجار مثمره-سی دخی چوق اولوب، بوش و ایشلنمه-مش هیچ بر قاریش یری یوقدر. %ارغونچ \$ و %بیرسه \$ اسمزلیله ایکی نهر و بر قاچ كوچك چای اراضیسی حقی ایدر-رك، %رین \$ه دوکیلورلر. حیواناتی چوق اولوب، 16000 صیغیری و بر چوق قویون و کچیلری اولمغله، یاغ و پیئیری مشهوردر. آلچی، مرمر، قیا طوزی و معدن صولری دخی چوقدر. باله شهرنده-کیلردن بشقه ناحیه-نك سائر طرفلرنده دخی بر چوق فابریقه-لر بولنوب، ایپك و پاموقدن منسوجات، سنحتیان، اجزای

كيميويه، كاغد و سائره اعمال اولنور. تجارتي پك ايشلكدر. بو ناحيه اسويچره جماهيرينك اون برنجيسي اعتبار اولنوب، 1501 تاريخ ميلاديسنده هيئت متفقه-يه داخل اولمشدر. كثر اهالي اعتباريله جماهير مذكوره-نك طقوزنجيسي و وسعت اراضيجه اون سكزنجيسيدر. شهردن عبارت اولان جمهوريتي 6 سنه مدنله انتخاب اولنور 134 اعضادن مركب بر مجلس عمومي و 2 مدير ايله 13 اعضادن مركب بر مجلس دائمي معرفتيله اداره اولنور. ملحقات جمهوريتنك مجلس عموميسي 65 و مجلس دائميسي 5 اعضادن مركبدر.

1-1218-2

بالي

1#

اسپانك جنوبنده-كي %سونده\$ آطه-لرينك برى اولوب، جاوه آطه-سنگ شرقنده و %لومبوق\$ آطه-سنگ غربنده واقعدر، و جاوه-دن %بالي\$، لومبوقدن دخي %لومبوق\$ بوغازلريله آيرلمشدر. 3' 8° ايله 52' 8° عرض جنوبي و 6' 112° ايله 20' 113° طول شرقي آره-سنده واقع اولوب، مساحه سطحيه-سي يالكز 5800 مربع كيلومتره-دن عبارت ايسه ده، پك مسكون اولوب، 700000 اهاليسي واردر، كه قسم اعظمي براهما و بوده دينلرنده اولوب، سائر آطه-لر اهل اسلامك اليه كچدكجه، مجوسيلر بو آطه-يه التجا ايتمشلدر. اراضي سي طاغلق و عارضه-لي ايسه ده، غايت منبت و محصولدار اولوب، پرنج سنه-ده ايكي دفعه محصولات و بيرر، و پك چوق پاموق حاصل اولور. اك يوكسك محلي اولان %آغونغ\$ طاغلك 3414 متره ارتفاعي واردر. نهرلري دخي چوقدر. طاغلرينك اكثرى اورمانلرله مستورددر.

2-1218-2

بالي

ياوز سلطان سليم خان دوري شعراسندن اولوب، روم ايلنده تيمار صاحبي ايدى. تذاكرده تصادق اولنان بعض اشعارى شايان نقل كورلمه-مشدر.

3-1218-2

بالياره

1#

آق دكيزده اسپانيانك ساحل سرقيسي قارشيسنده بر طاقم آطه-لر اولوب، والنسه %يعنى بلنسيه-\$-نك 100 كيلومتره شرقنده، 30° ايله 40° عرض شمالي و 0° ايله 2° طول شرقي آره-سنده واقع و اسپانيا ملحقدر. بو آطه-لر بر ايالت تشكيل ايدوب، مركزلري %پالمه\$ شهريدر. بونلر 5 آطه اولوب، ايكي سي يعنى %ميورقه\$ ايله %مينورقه\$ بيوك، و اوچي يعنى ايويسه، فورمنتر و فايررا كوچكدرلر. مجموعتك مساحه سطحيه-لري 5014 مربع كيلومتره و اهاليلري 309216 كشيدير. اراضيلري پك منبت و محصولدار اولوب، حبوبات متنوعه ايله كتن، كنوير، ميوه-لرڪ انواعي، زيتون ياغي و مشهور شرابلر چيقار. هوالري معتدل و صاغلامدر. اهالينك بر قسمي كميجيلك و باليقجيلقله مشغولدرلر. روايته كوره بو آطه-لرڪ اهاليسي كمانكشلكله مشهور ايديلر. ابتدا ردوس آطه-سندن كيدن بر يونان مهاجرلري طرفندن اسكان اولنه-رق، بعده قارتاجليلرڪ و مؤخرأ روماليلرڪ اليه كچمشلردى. بعد الميلاذ و انداللز و بعده غوتلر طرفندن ضبط اولنه-رق، ايكنجى قرن هجرى ابتداسنده ضميمه ممالك اسلاميه اولمشلردى. 790 تاريخ ميلاديسنده (شارلمان) طرفندن ضبط اولنمشلرديسه ده، متعاقباً اندلس ملوك امويه-سي طرفندن استرداد اولنه-رق، اندلسك طوائف ملوكه تقسيمنده زيريلرڪ و بعده موحدينك حكمتي آلتنه كچمشلردى. نهايت 1229 تاريخ ميلاديسنده آراغون حكمدارلري طرفندن ضبط اولنه-رق، بعده (شارل كينت) طرفندن اسپانيايه الحاق اولنمشدر.

4-1218-2

باليانبولي

آیدین ولایتده از میر سنجاغناک % اوده-مش \$ قضاسنه تابع ناحیه مرکزی بر قصبه اولوب، اوده-مشک 28 کیلومتره شرق جنوبیسنده و کوچک مندرسه دوکیلن بر چایک کنارنده واقعدر. ناحیه-سی 24 قریه-دن مرکبدر.

5-1218-2

بالی بك، مفلوج اوغلی -*

سلطان بابیزید خان ثانی دوری شجاعان رجالدن اولوب، خیلی وقت سلاستره والیسی بولنمش؛ و عصیان ایتمش اولان افلاق وویوده-سنه قارشى سوق اولنان عسکرده بولندیغی کبی، مجارستانه دخی سوق عسکرله % واردين \$ قلعه-سنی و دیگر بر چوق یرلری ضبط، و بعده پروت نهیرینی تجاوزله آق کرمانی ضبط ایتمک تشبثنده بولنان بغداد وویوده-سنی تربیه ایتمش؛ و 904 تاریخنده قرق بیگ عسکرله لهستانک اوزرینه یوریوب، شانلی بر مظرفیتدن غنائم کثیره اخذیله دونمشیدی.

6-1218-2

بالی بك، یحیی پاشازاده -*

قانونی سلیمان خان دوری رجالدن اولوب، مجارستانه واقع اولان سفر همایونده پک چوق خدمت و شجاعتی کورلمکله، 927 تاریخنده بلغراد محافظلغنه و متعاقباً مجار سلیمان پاشانک استعفا سی اوزرینه بودین والیکنه نصب اولنه-رق، 949ده بوسنه والیسیله برابر مجارستان محاربه-سنی کشادله، پک بیوک موفقیاته نائل اولمش؛ و بو مظرفیتی متعاقباً 950 تاریخنده بودینده وفات ایتمشدر.

1-1219-2

بالی زاده مصطفی افندی

سلطان محمد خان رابع دوری مشایخ الاسلامندن اولوب، محله اماملرندن بالی افندی اسمنده بر آدمک اوغلیدر. طریق علمییه سلوکلله، علی المعتاد دور مدارس ایتمکدن صکره، غلطه مولویتنه، 1058ده دفعه روم ایلی قاضی عسکرلکنه و 1067 سنه-سی صفرنده مقام مشیخته ترفیع اولنمشیدی. عالم و فقیه بر ذات ایدیسه ده، لابلالی مشرب اولوب، رتب علمییه-یی کندی اقربا و احباسنه و حتی صبیانه بیله میذول ایتمکندن، آلتی بچق آی مقام مشیخته قالدقندن صکره، صدر اعظم بولنان کوپریلی محمد پاشانک انهاسیله عزل اولنه-رق، فلیه و بعده یانبولی قاضیلغنه نصب اولنمش؛ و بعده سودلیجه-ده کائن ساحلخانه-سنده اقامتنه مساعده اولنه-رق، 1069 تاریخنده وفات ایتمش؛ و ساحلخانه-سی قریبنده دفن ایلمشدر. حضرت ابا ایوب انصاری (رضه) طرفندن منقول احادیث شریفه-یی جمع ایتمش اولدیغی کبی، بعض کتب فقهیه-یی دخی شرح و تحشیه ایتمشدر

2-1219-2

بالیست

1#

روما ایمپراطورلرندن غالبان زماننده ادعای سلطنته قالدقیشانلرندن اولوب، اولجه روما دولتنه خیلی خدمتله ایتمش، و ایران شاهی شاپوره غالب کلمش ایدی. (ماقریان)ک وفاتنده حمصده شرق ایمپراطوری عنوانی آلمش ایسه ده، متعاقباً 264 تاریخ میلادیسنده بر نفر طرفندن قتل اولنمشدر.

3-1219-2

بالیکسری

خداوندکار ولایتده قره-سی سنجاغناک مرکزی بر شهر اولوب، بروسه-نک 125 کیلومتره غرب جنوبیسنده، از میرک 150 کیلومتره شمال شرقیسنده، مرمره-ده اسکله-سی اولان باندرمه-نک 80 کیلومتره جنوبنده و آق

دکیزده اسکله-سی اولان ادرمیدک دخی 80 کیلومتره شرقتده اوله-رق، صوصغرلی ایرماغنه تابع بر چایک اوزرنده و بر کوزل اووه-نک کنارنده واقعدر. 20000 قدر اهاالیسی متعدد جوامع شریفه و مسجد و مدرسہ-لری، 2 کتبخانه-سی، ((مدرسه ادب)) عنوانلی بر مکتب اعدادیسی، بر رشدییه و بر قاچ ابتدائییه مکتبی، بیوک بر ساعتی، چارشیبسی، هفته-ده بر کره قوریلور بازاری، و سنه-ده بر کره اغستوسده اجتماع ایدر بیوک بر پنایری واردر. علماسی چوق اولوب، اهاالیسی چالیشقان و تحصیل علمه پک هوسکاردر. هواسی لطیف و صاغلام اولوب، صولری دخی چوقدر. درون شهرده مشهور بر نوع عبا اعمال اولنور. اطرافی پک منبت و محصولدار اولمغله، تجارتی پک ایشلکدر. باغ و باغچه-لری دخی چوق اولوب، قانونی مشهوردر. *- بالیکسری قضاسی قره-سی ولایتک مرکز قضاسی اولوب، فرط، ابورندی، کیره-سون، کیسود، بلاط و بالیه ناملریله 6 ناحیه-یی جامع بیوک بر قصادر، که شمالاً صندرغی و کونان، غرباً کمر و ادرمید قضالریله، جنوباً آیدین ولایتک صاروخان سناغیله، شرق جنوبی طرفندن بیغادیچ قضاسیله، شرق شمالی جهنتدن دخی بروسه سناغیله محدود و محاطدر. نفس قضا 100 قریه-یی جامع اولوب، مرکزله برابر 30492، و نواحی مذکوره ایله برابر 87218 اهاالیسی واردر، که بونلرک بالکز 1200 قدری روم، 2500 قدری ارمنی و قصوری کاملاً مسلمدر. خرسیتیانلری دخی لسان عثمانی ایله متکلمدرلر. اراضیسی اورمان و مرعاری چوق طاغرله منبت اووه-لر و وادیلردن عبارت اولوب، پک محصولداردر. محصولاتی حبوبات متنوعه و انواع میوه-لرله، کلینتی آفیون و پاموقدن عبارتدر. معدن صولری و ایلیجه-لری دخی چوقدر.

4-1219-2

بالیم بابا

حاجی بکتاش ولی (قدس سره)-نک مریدانندن اولوب، قیرشهرنده ولی مشار الیهک تره-سی یاننده بر درکاه تأسیسیله طریقت بکتاشیه-نک ارکانی وضع، و تجردی دخی بو ذات اصولدن ایتمشدر. تره-سی حاجی بکتاش ولینک تره-سی یاننده اولوب، تجرده علامت اولمق اوززه، بکتاشی درویشلری قولاقزینی بونک تره-سی ایشیکنده دلرلر. طریقت مذکوره-نک پیر ثانیسی حکمنده-در.

5-1219-2

بالیلول، ژان *-.

1#

اسقوجیا قرالردن اولوب، 1286 تاریخ میلادیسنده انکلتره قرالی برنجی ادوآردک توسطیله موقع اقتداره کچمش؛ و مؤخرأ فرانسه ایله بالاتفاق، بونکله بوزیشوب، ایتدیکی محاریه-ده مغلوب و اسیر اولمغله، فراغته اجبار ایدیه-رک، نورماندیایه چکلمش؛ و 1305ده اوراده وفات ایتمشدر. *- اوغلی (ادوآرد بالیلول) 35 سنه صکره اسقوجیایه عودتله، اوچنجی ادوآردک نفوذ و یاردیمیله اسقوجیا قرالی اولمش ایسه ده، بونک بر آلتی حکمنده اولوب، مملکتی انکلتره-یه تسلیم، و 1356ده فراغت ایدیه-رک، 1363ده وفات ایتمشدر.

1-1220-2

بالیوی

1#

ایتالیانک مشاهیر اطباسندن اولوب، فنون طبییه-ده بعض کشفیاتی و بر طاقم تألیفاتی واردر. 1668ده راغوزه-ده طوغوب، 1707ده روماده وفات ایتمشدر.

2-1220-2

بالیه

خداوندکار ولایتک قره-سی سناغنده مرکز لوا اولان بالیکسری قضاسنه ملحق ناحیه مرکزی بر کوچک قصبه اولوب، بالیکسرینک 45 کیلومتره غرب شمالیسنده واقعدر. *- ناحیه-سی 85 قریه-یی جامع اولوب، همان

جمله-سی مسلم اولمق اوزره، 21509 اهالیسی وارد. داخل ناحیه-ده 43 جامع شریف، 32 مسجد و 75 مکتب وارد. اراضیسی منبت اولوب، محصولات ارضیه-سی حبوبات متنوعه ایله انواع میوه-لردن و پاموق، خشخاش، آفیون، پلاموط و سائره-دن عبارتدر. صیغیر، قویون و سائر حیواناتی دخی چوقدر. مرکز ناحیه-نک جوارنده پک نافع بر کوکوردلی ایلیچه بولنیور.

3-1220-2
بامارد

فارسده بر ناحیه اولوب، بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسی بولنمشدر.

4-1220-2
بامباره، یاخود بمیره
1#

سودان غربیده %سنغامییا\$نک شرق شمالی جهتده بر مملکت اولوب، °12 ایله °16 عرض شمالی و °6 ایله °10 طول غربی آره-سنده و %سنغال\$ ایله %دیولیبه\$ ایرماغرینک منبعلری قربنده بر مملکت اولوب، بر قسمی فرانسه مستملکاتنه الحاق اولنمشدر. مرکزی %دیولیبه\$ نهرینک ساحل یمیننده اولان %سغو\$ قصبه-سیدر. اولدقجه معمور و پک مسکون بر بر اولمغله %یامینه\$ و %جنه\$ کبی بر چوق قصبه-لری دخی وارد. اهالیسی (فوله) جنسیله زنجیدن ممزوج اولوب، رنگلری سیاه و صاچلری قیویرجیق ایسه ده، برونلری و دوداقلری اینجه-در. حلیم و ساکن آدملر اولوب، جمله-سی دین اسلامه متدیندرلر. اصل %بامباره\$ و یاخود %بامبانه\$ ویا %بامانه\$ اسمی مملکتک اولمیوب، سکنه-سی اولان قومک اسمیدر. بونلرک چوغی اخیراً او جهنده بیوجک بر دولت اسلامیة تشکیلنه و آفریقانک غرب جنوبیسنه طوغری نشر اسلامه موفق اولان الحاج عمرک تحت تابعیتنده بولنیورلر.

5-1220-2
بامبرغ
1#

باویره-نک ((یوقاری فرانقونیا)) ایالتنده، %رکینچ\$ نهری کنارنده و مرکز ایالت اولان %بایروت\$ شهرینک 40 کیلومتره غربنده واقع بر شهر اولوب، 26000 اهالیسی، متعدد مکتبلری تاریخ طبیعی نمونه خانه-سی، مصنع بر کلیساسی، کوزل بر قلعه-سی، خیلی فابریقه-لری و علی الخصوص طوب دوکخانه-لری وارد. وقتیه دار الفونوی دخی وار ایدیسه ده، 1803ده لغو اولنمشدر.

6-1220-2
بامبوق، یاخود بمبوک
1#

آفریقای غربیده %سنغامییا\$نک بر خطه-سی ایله °40' 12° ایله °30' 14° عرض شمالی و °40' 13° ایله °40' 14° طول غربی آره-سنده و %سنغال\$ ایرماغیله اونک تابعلرندن %فالمه\$ نهری آره-سنده واقعدر. عارضه-لی و صولری چوق بر بر اولوب، آلتون معدنلرینک کثرتیه مشهوردر. دمیر معدنی و اورمانلری دخی چوق و هواسی صاغلاندر. اهالیسی (مالینکه) جنسنه منسوب اولوب، اکثریسی هیچ بر دینه تابع دکلردر. کندی رئیسلی طرفندن اداره اولنوب، بونلر فرانسه-یی متبوع کبی طانیورلر. اکثر اهالی مخصوص قازدقلری قیولردن آلتون چیقارمغله مشغول اولورلر. بر چوق قصبه-لری اولوب باشلیجه-لری %فاریانه\$ ایله %ناتاقو\$ قصبه-لریدر.

7-1220-2

بامیان

افغانستانده کابلک تقریباً 80 کیلومتره غربنده %هندوکوه\$ ایله %کوه بابا\$ آره-سنده-کی مشهور بوغازده بیوک بر شهر ایدی. جغرافیون اسلامک روایتنه کوره بو شهر پک معمور و جسیم اولوب، ستونلری چوق و دیوارلرنده کافه طیورک نقوشی منقوش بر اسکی سراپی، قیایه یونتلش 60 و 80 آرشین بویلرنده ایکی جسیم صمنی و بر چوق صنعی مغاره-لری وار ایدی. بوشهردن حکیم افضل بامیانی کبی پک چوق علما و مشاهیر ظهور ایتمشدر. چنکیز خان بو شهرک محاصره-سنده اوغلی چغتای قتل اولندیغندن، شهری ضبط ایديجه کاملاً تخریب، و اهالیسنی قتل عام ایتمشدر. خرابه-لری الیوم موجود اولوب، محلنجه (غلغله) نامیله یاد اولنور. مذکور ایکی صنم دخی الیوم موجود اولوب، سیاحینک نظر دقت و تعجبینی جلب ایتمکده-در. بونلردن برینک (سرخبد) و دیکرینک (خنکبد) تسمیه اولندیغنی یاقوت حموی ذکر ایدیور. احتماله کوره حضرت عیسی ز مانلرنده او طرفلری ضبطله (بودا) دیننی نشره سعی ایتمش اولان حکمدار (قانیشفه)-نک آثار ننددر. *- بامیان بوغازی ترکستان و تاتارستان ایله هندستان آره-سنده کچیله-بیله-جک یکتا طریق اولدیغندن، اسکیدن بری مشهور اولوب، بتون جهانگیرلر و حتی بیوک اسکندر دخی اورادن کچمشلدر. بو بوغاز هندوکوه ایله کوه بابا کبی ایکی بیوک سلسله جبالک آره-سنده اولوب، 2590 متره ارتفاعنده-در.

1-1221-2

بامئین

هرات جوارنده %باذغیس\$ ناحیه-سنده بر قصبه اولدیغنی، و بورادن (بامنجی) نسبتیله یاد اولنور بعض علما ظهور ایتمش اولدیغنی یاقوت حموی ذکر ایدیور.

2-1221-2

بانات

1#

مجارستانک جنوب شرقی قسمندن عبارت بر خطه اولوب، جنوباً طونه، غرباً %تیسسا\$، شمالاً %موروس\$ نهرلریله، شرقاً دخی قارپات طاغلریله و ترانسولوانیا %یعنی اردل\$ ایله محاطدر. مجارستانک شمیدیکی تقسیمات رسمیه-سنده بو اسم مستعمل المیوب، بو خطه تورونتال، تمش و قراسو اسملریله اوچ ایالتنه منقسمدر. و قتیله خطه-نک مرکزی %طمشوار\$ شهری ایدی. مجارستانک اک منبت بری اولوب، بغدادی، آریه، چاودار کبی ذخایردن بشقه کتن، کنویر، توتون، دود، اوزوم و حتی پاموق محصولاتی دخی چوقدر. شمال شرقی جهتی یوکسک طاغلرله مسدود اولوب، صوتوق روزکارلردن محفوظ بولنمغله، هواسی معتدل اولوب، آلچق طاغلری دخی اورمانلر و مرعالرله مستوردر. یقین و قتلره کلنجه-یه قدر بو مملکت همان معطل و غیر مزروع اولوب، بطاقللری دخی چوق اولمغله، هواسنک و خامتیله مشهور ایدی. بعده بر چوق جدوللر آچدیریلوب، بطاقللری قورودلمش، و هر طرفدن اهالی جلب و اسکان ایدلشدر. معدن صولری و جیوه و باقر معدنلری چوقدر. مساحه سطحیه-سی 18000 مربع کیلومتره اولوب، 1100000 دن زیاده اولان اهالیسی اولاخ، صرب، آلمان، و مجاردن مرکبدر. بو خطه 959 تاریخنده قانونی سلطان سلیمان دورنده فتح اولنه-رق، ممالک عثمانیه-یه ضم اولنمش؛ و خیلی وقت طمشوار والیکی نامیله اداره عثمانیه تحتنده قالوب، 1131 تاریخ هجریسندده پازاروویج معاهده-سیله اوستریایه ترک اولنمشدر.

3-1221-2

بانبوری

1#

انکلتره-نک اوقسفورد ایالتنده و اوقسفورد شهرینک 33 کیلومتره شمالنده بر قصبه اولوب، 6000 اهالیسی وارد.

4-1221-2

باننام

1#

جاوه آطه-سندھ و باتاویہ-نک 88 کیلومتره غربنده بر شهر و اسکله اولوب، وقتیلہ ہمنامی اولان بر حکومت اسلامیہ-نک مرکزی ایدی. فلمنکیلرک الینہ کچہ-لیدن بری تندیہ یوز طوتوب، لیمانی دخی طولمشدر. اسکی معموریتندن یالکز بر بیوک جامع شریفی موجود اولوب، حکمدارلرینک سرایی ایسه خراب بر حالده-در. هواسی وخیمدر. *- باننام حکومتی جاوه جزیره-سنگ قسم غربیسندن عبارت اولوب، الیوم بر ایالت حکمنده-در. وقتیلہ بو بر محصولاتنک کثرتیلہ مشهور ایکن، شمدی باشلیجه محصولاتی بو بردن عبارتدر. اھالیسی 13000 راده-لرنده اولوب، کاملاً اسلامدر. برکانلری چوقدر.

5-1221-2

بانجر ماسینغ

1#

بورنئو جزیره کبیره-سنگ جنوب شرقی کوشه-سندھ بر قصبه اولوب، فلمنک دولتنه تابع بر دولت اسلامیہ-نک مرکزیدر. ہمنامی اولان نہرک اوزرنده و بر بطاقلغک کنارنده اولوب، دکیزک مد و جذری چوق دفعه شہره قدر چیقار، و نہرک صوینی ایچلمیہ-جک صورتده طوزلانديرر. *- بانجر ماسینغ دولتی درت بش عصرلق بر دولت اولوب، وقتیلہ پک قوتلی ایدیسه ده، ممالکی جستہ جستہ فلمنکیلر طرفندن ضبط اولنمشدر. الیوم اھالیسی 120000 کشیدن زیاده دکلدر. چینلہ بیوک بر تجارتی اولوب، الماس، آلتون، کافور، بو بر و سائره اخراجاتی واردر.

6-1221-2

باندرمه

حداوندکار ولایتنک قرہ-سی سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، مرمره دکیزینک ساحل جنوبیسندھ، قپو طاغی شبہ جزیره-سنگ شرق طرفندہ-کی کورفز داخلندہ اولہ-رق، مرکز لوا اولان بالیکسرینک 80 کیلومتره شمالندہ و مرکز ولایت اولان بروسہ-نک 100 کیلومتره غرب شمالیسندھ واقعدر. قرہ-سی خطہ-سیلہ او جوارلرک اسکله-سی اولمغله، خیلی تجارتکاه بر بر اولوب، ہفتہ-ده بر قاچ دفعه واپور اوغرار. اسلام و روم و ارمنیدن مرکب 10062 اھالیسی، 4 جامع شریفی، 3 مسجدی، 1 رشدیہ مکتبی، 3 حمامی، 11 خانہ و 440 دکانی واردر. درون قصبہ-ده اعلا سیاہ سختیان و مشین اعمال اولنور. اسم قدیمی پانورموس 2# اولوب %باندرمه\$ بونک غلطیدر. *- باندرمه قضاسی مانیاس و ایدنجک ایلہ امیر علی ناحیہ-لرینی دخی جامع اولوب، شمالاً مرمره دکزیلہ، شرقاً بروسہ سنجاغنک میخالیچ قضاسیلہ محدود و محاطدر. اراضیسی منبت و محصولات اولوب، حیوانات متنوعه ایلہ میوه-لرک انواعی و بال حاصل اولور. مرعاری دخی چوق اولوب، خیلی حیوانات بسنلیر. مع نواحی قضانک اھالیسی تقریباً 38000 نفوسدن عبارتدر.

1-1222-2

باندلو

1#

ایتالیا ادباسندن اولوب، 1480 تاریخندہ %قاسئل نوئووو\$ده طوغمش، و 1561ده وفات ایتمشدر. بعض حکایہ کتابلریلہ بر طاقم اشعاری واردر.

2-1222-2

بانده

1#

بحر محیط کبیرده واقع %ملوک\$ جزایرندن بر طاقم آطه-لردر، که 3° ایله 4° عرض جنوبی و 126° ایله 127° طول شرقی آره-سندده واقعدرلر. بونلرک اک بیوکلری بانده، بانده نیرا و %کی\$ آطه-لری اولوب، مرکزلی %بانده نیرا\$ جزیره-سندده-کی %ناسا\$ قصبه-سیدر. بو آطه-لر 1512 تاریخ میلادیسندده پورتکیزلیلر طرفندن کشف اولنه-رق، 1599 تاریخنه-دک بونلرک حکمنده بولنمش، و تاریخ مذکوره فلمنکیلر طرفندن ضبط اولنمشلردر. اهالیلری 110000 راده-لرنده و اراضیلری منبت و محصولداردر. باشلیجه محصولاتی هند جوزندن عبارتدر.

3-1222-2

بانده

1#

هندستانک %اله آباد\$ ایالتنده و اله آبادک 175 کیلومتره غربنده قضا مرکزی بر شهر اولوب، 27500 اهالیسی واردر. بیوک لکن چرکین بر شهردر.

4-1222-2

باندینلی

1#

ایتالیا رسام و هیکلتر اشلرندن اولوب، مشهور (میکل آنجلو) ایله رقابته کیریشمک ایستمش، و هر نه قدر اوندن کری قالمش ایسه ده، بعض کوزل رسملر بر اقمشدر. 1487 تاریخنده فلورانسه-ده طوغمش، و 1559ده وفات ایتمشدر.

5-1222-2

بانغور

1#

انکلتره-نک %غال\$ خطه-سندده، %کرناروون\$ک 47 کیلومتره شمال شرقیسندده بر کورفزک ایچنده واقع بر قصبه و اسکله اولوب، 7000 اهالیسی واردر. *- آمریکا ممالک مجتمعه-سنگ %منه\$ جمهوریتنده و %اوکوسته-\$نک 90 کیلومتره شمال شرقیسندده دخی بو اسمله بر قصبه اولوب 14430 اهالیسی واردر.

6-1222-2

بانف

1#

اسقوچیاده همنامی اولان ایالتک مرکزی بر قصبه و اسکله اولوب، ادیمبورغک 255 کیلومتره شمالنده واقع و 8000 اهالیسی جامعدر. *- بانف قونتلغی یعنی ایالتی آبردین، الکن و اینورنس ایالتلریله قورت بوغازی آره-سندده واقع اولوب، مساحه سطحیه-سی 1777 مربع کیلومتره و اهالیسی 62000 کشیدر. اراضیسی طاغلق اولوب، باشلیجه مرعی کبی قوللانیلیر، و یالکز ساحل شمالیه قریب محللری مزروع اولوب، آرپه و یولاف محصولاتی ویرر. صنایعی پک آز اولوب، اکثر اهالیسی بالقجیلق و کمجیلکله کچینیرلر.

7-1222-2

بانقس

1#

انكلتره-نك مشاهير طبيعيونندن اولوب، 1740 تاريخنده لوندره-ده طوغمش، و 1820ده وفات ايتمشدر. 1768ده مشهور قبودان (قوق)ك معيتنده دور عالم سياحتنه كيدوب؛ كزيلن يرلرك احوال طبيعیه-سی حفته پك چوق معلومات فنيه جمعنه موفق اولمش؛ و فنون طبيعیه-یه خيلي خدمتدر ايتمشدر. بو سياحتدن عودتنده لوندره جمعيت فنيه-سی رياسته نصب اولنمش، و بعده قرالك مشاور خاصي اولوب، اوچنجي جورجك عندنده بيوك بر نفوذ و اعتبار قزانهرق، بو نفوذی ارباب فنی حمایه و تصاحب يولنده استعمال ايتمشدر. جمع ايتمش اولديغي تاريخ طبيعیه نمونه-لریله بيكلرجه جلدلری حاوی كتبخانه-سني وفاتنده لوندره موزه-خانه-سنة وقف ايتمشدر. *- بحر محیط كبيرده بر چوق يرلر بو ذاتك اسميله تسمیه اولنمشلردر. ازان جمله: يكي زلانده-نك جنوبی آطه-سنة ساحل شرقيسنده-کی %بانقس شبة جزیره-سی\$؛ *- %وان ديمن\$ قوينك شمال شرقی گوشه-سیله %فورنو\$ آطه-لری آره-سنة-کی %بانقس بوغازی\$؛ *- %تورس\$ بوغازنده 10° 12' عرض جنوبی ایله 59° 139 طول شرقیده واقع %بانقس آطه-سی\$؛ *- اوستراليانك ساحل قارشيسنده-کی %بانقس آطه لری\$ و سائره.

1-1223-2

بانقس ارضی

1#

وانكليزجه #2 بحر منجمد شمالیده و آمریقانك شمالنده واسع بر آطه اولوب، او جهتده-کی جزایرك اك غربييدير. شمالنده-کی %ملویل\$ آطه-سندن بانقس بوغازیله، و شرقنده-کی %پرنس آلبرت\$ آطه-سندن دخی %پرنس دوغال\$ بوغازیله ایرلمش اولوب، بو آطه ایله آمریقای شمالینك ساحل شمالیسی آره-سنة 135 كيلومتره وسعتنده بر دكيز قولى بولنیور. بو جزیره 10° 70' ایله 27° 74' عرض شمالی و 25° 116' ایله 30° 127' طول غربی آره-سنة ممتد اولوب، 1820 تاريخنده ساحل شمالیسی مشاهير سياحين بحریه-دن (پاری) طرفندن كشف اولنهرق، او وقت لوندره جمعيت فنيه-سنة رئيسی بولنان ذاتك اسميله تسمیه اولنمش؛ و 1850 و 51ده آطه-نك بتون سواحلی كشف اولنمشدر. اكثریا قار و بوزله مستور خالی بر آطه-در.

2-1223-2

بانقس بوغازی

1#

بحر منجمد شمالیده و آمریقانك شمالنده كائن آنف البیان %بانقس ارضی\$ ایله %ملویل\$ آطه-سی آره-سنة اكثریا منجمد بولنور بر بوغاز اولوب، ابتدا 1853 تاريخنده مشاهير بحریونندن (ماق تور) طرفندن كشف اولنمشدر.

3-1223-2

بانقوسا

حلب شهرينك جهت شمالیه-سنة بر طاغر.

4-1223-2

بانقوق

1#

ياخود #2 هند چينیده سیام مملكتنده بر بيوك شهر اولوب، 1768 تاريخ ميلاديسندن بری بو دولتك پايختيدير. %منام\$ نهرينك ايکی ساحلنده و بو نهرك منصبندن 30 كيلومتره قدر يوقاریده اولهرق، 46° 13' عرض شمالی ایله 9° 98 طول شرقیده واقعدر. شهرك ايچنده نهرك متعدد جدوللری اولديغندن، بو جدوللر سوقاق

یرینی طوتوب، قابقله اختلاط اولنور؛ حتی چارشوسی دخی دوبه-لر اوزرینه قورلمش بر اقه-لردن عبارت اولوب، مشتریلر قابقله طولاشه-رق، اخذ و عطا ایدرلر. متعدد جسیم و مصنع معبدلری و حکمداره مخصوص ایکی بیوک و مزین سرایی اولوب، سائر اولرک اکثری قامشدن ایسه ده، باغچه-لرله محاط اولدقلرندن، منظره-سی پک کوزلدر. اهالیسی درت بش یوز بیک راده-لرنده اولوب، نصفه قریب مقداری چینلیدر. تجارتي باشلیجه چینلیلرله مالایی مسلمانلرینه منحصردر. درون شهرده مذکور مالایی جنسنه منسوب 15000 قدر اهالی اسلامییه بولنیور.

5-1223-2

بانقه

1#

یاخود 2# سوماتره جزیره کبیره-سنگ شرق جنوبی ساحلی قارشیسنده بیوجک بر آطه اولوب، جزیره مذکوره-دن همنامی اولان طار بر بوغازله ایرلمشدر. $1^{\circ} 30'$ ایله $3^{\circ} 4'$ عرض جنوبی آره-سنده اولوب، شمال غربیدن جنوب شرقی-یه طوغری اولان طولی 170 و عرضی 50 و نهایت 60 کیلومتره-در. اهالیسی پک آز اولوب، 62000 قدر تخمین اولنمشدر. اهالی اصلیه-سی وحشی حالنده طاغلرده یاشایوب، اهالی مدنیه-سی مالایی جنسنه منسوب مسمانلردن و بعض چینلیلردن عبارتدر. اراضیسی طاغلق ایسه ده، ارتفاعلری آزدر. اورمانلری و قیمتدار آغاجلری چوق اولوب، آنجق طوپراغی زراعتی او قدر صالح دکلدر. قلا معدنی پک چوق و پک ایی اولوب، چینلیلر طرفندن اخراج اولنور. دمیر، باقیر، کومش، آرسنیق و سائر معدنلری و بعض معدن صولری دخی وارددر. اکثر کویلری نهرلرک کنارلرنده-در. مرکزی %مونتو\$ قصبه-سی اولوب، تابع بولندیغی فلمنک مستعمرات دائره-سی طرفندن شرق جنوبی-سندده-کی %بیلتون\$ آطه-سیله برابر بر سنجاق اعتبار اولنه-رق، 10 قضایه منقسمدر.

6-1223-2

بانکلوره

1#

هندستانک %میسور\$ خطه-سندده سنجاق مرکزی بر شهر اولوب، انکلیزلر طرفندن مرکز عسکری اتخاذ اولنمشدر. مدارسک 398 کیلومتره غربنده $12^{\circ} 57' 34''$ عرض شمالی ایله $75^{\circ} 13' 25''$ طول شرقیده واقع اولوب، 10000 اهالیسی، بر کوزل چارشوسی، سوری و خندغی وارددر. سنجاغی 7550 مربع کیلومتره-دن عبارت اولوب، 828000 اهالی جامع و 12 قضایه منقسمدر.

1-1224-2

بانوکشب

رستم زالک قیزی اولوب، قهرمانان ایراندن (کیوبین کودرز)ه وارمش، و (پژنک)ی تولید ایتمش اولدیغی تواریخ ایرانییه-ده مذکوردر.

2-1224-2

بانیاس

سوریه ولایتنک شام سنجاغنه تابع حاصبیا قضااسنده بر کوچک قصبه اولوب، دمشقک 60 کیلومتره جنوب غربی-سندده و حاصبیا-نک 30 کیلومتره شرق جنوبی-سندده واقعدر. شریعه نهرینه تابع بر چایک کنارنده اولوب، مذکور چای قصبه-نک اوست طرفنده بر مغاره-دن چیقار. اسکی بر قصبه اولوب، اسم قدیمی %قیسریه فلپس\$در. آلهه کاذبه-دن (پان)ه مخصوص مشهور بر معبدی اولوب، مذکور مغاره دخی بو معبوده مخصوص عد اولندیغندن (پانیاس) دخی دینلیردی، که (بانیاس) اسمی بونک معربیدر. اوستنده-کی جباده (حبیبه) اسمیله پک بیوک و متین بر قلعه-سی وار ایدی. دور اسلامده دخی خیلی بیوک و معمور بر شهر اولوب،

على الخصوص اهل صليب محارباتنده فوق العاده اهميتى حائز بولنمشدر. اهل صليب طرفندن تخريب اولنوب، اليوم بر قريه حكمندر. اطرافنده بر چوق آثار عتيقه بولنيور، و غريب الشكل بر طاقم موضعلرله محاطدر.

3-1224-2

بانياره ده بيغوره

1#

فرانسه-نك ((بوقارى پيرنه)) ايلتنده و %آدور\$ نهري اوزرنده قضا مركزى بر قصبه اولوب، %تاريخه-\$-نك 21 كيلومتره جنوب شرقيسنده واقعدر. 9500 اهاليسى، مكتب اعداديسى، مشهور قابليجه-لرى و كوزل مسيره-لرى واردر.

4-1224-2

باوچن

1#

آلمانياده صاقسه خطه-سنده و %درسه-\$-نك 52 كيلومتره شمال شرقيسنده بر قصبه اولوب، 12000 اهاليسى، مكتب اعداديسى، ايكي كتبخانه-سى، قلعه-سى و بز فابريقه-لرى واردر.

5-1224-2

باورد

خراسانده واقع %ايبورد\$ك نام ديكريدر.

6-1224-2

باور لميان

1#

فرانسز شعراسندن اولوب، 1770ده تولوزده طوغمش، و 1854ده پارسده وفات ايتمشدر. بعض شعراى قديمه-نك آثارىنى نظماً ترجمه ايتمش، و تياترو و منظومه اوله-رق بر طاقم اثرلر بر اقمشدر.

7-1224-2

باورى

و (ملندى) سودانده بربرينه قريه ايكي قصبه اولوب، عنبر اخراجيله مشهور اولدقلىرىنى ياقوت حموى ذكر ايدبور.

8-1224-2

باوكيس

1#

اساطير قديمه يونانيه-يه كوره قره حصار و كوتاهيه جهتنه مصادف اولان فريجىلى فقيره بر قادين اولوب، كويا كنديسنه مسافر اولان مشترى ايله عطاردى حسن قبول ايتنكلرنندن، زوجى (فيلمون) ايله برابر او صره-ده وقوع بولان بر طوفانندن قور تارلمش؛ و اورلى معبد اتخاذا اولنه-رق، كنديلرى بو معبدده اجراى آيينه مأمور

اولمشردی. طول مدت برلکده یاشایوب، بر کونده وفات ایتمش؛ و کویا باوکیس اوخلامور و فیلمون میشه آغاجنه تحویل اولنمشدی.

9-1224-2

باولو

قونیه ولایتینده حمید سناغانک اکر دیر قضااسنه ملحق ناحیه مرکزی بر بیوک قریه اولوب، اکر دیرک جنوب شرقیسنده واقعدر. 1500 قدر اهالیسی وارد. *- باولو ناحیه-سی 23 قریه-دن مرکب اولوب، جمله-سی مسلم اولمق اوزره، 5000 اهالی-یی جامعدر.

10-1224-2

باویره

1#

و آلمانجه بایرن 2# آلمانای جنوبی-یی ترکیب ایدن ممالکن بر بیوک اولوب، آلمانیا ایمپراطورلغنه تابع بر قرالقدر.

موقع و حدود و مساحه-سی. *- باویره مملکتی بر برندن آیری ایکی قطعه-دن عبارت اولوب، بونلرک بیوکی، که اصل باویره-در، جنوبی آلمانیک شرق جنوبیسنده واقع اولوب، شرقاً چستانله و نفس آوستریا ایله، جنوباً ینه آوستریانک سالسبورغ و تیرویل خطه-لریله، غرباً % وورتمبرغ\$له و %بادن\$ بیوک دوقه-لغیله، غرب شمال جهنندن %هسه\$ خطه-سیله و پروسیه ایله، شمالاً دخی پروسیه-نک صاقسون ایالتلریله و صاقسه قرالغیله محدود و محاطدر. کوچکی ایسه رینگ ساحل غربیسنده-کی %پالاتینات\$ خطه-سی اولوب، باویره-دن بادن و وورتمبرغله آیرلمش اولدیغی حالده، شرقاً بادن بیوک دوقه-لغیله، شمال شرقی طرفندن %هسه\$ ایله، شمال غربی جهنندن پروسیه-نک رین خطه-سیله، جنوباً دخی آلساسله محدود و محاطدر. باویره-نک مساحه سطحی-سی 75860 مربع کیلومتره-در.

شکل طبیعیسی، جبالی. *- اصل باویره شمالدن جنوبه طوغری اوزانمش غیر منتظم بر مستطیل شکلنده اولوب، مرتفع بر یردر. جنوب و شمال شرقی حدودنده ایکی بیوک سلسله جبال بولنوب، بونلرک هر بری مملکتک ایچنه بر طاقم اتکلر و قوللر اوزاتیلر. طونه ایرماغی غربدن شرقسه جریان ایله، مملکتک اورتیه-سندن کچه-رک، باویره-یی ایکی-یه آیریور. طونه-نک شمالنده اولان قسمی طاغلق اولوب، شمال شرقی حدودنده-کی سلسله-نک اوزانتیغی قوللر مختلف استقامتده بر طاقم طاغلق تشکیل ایدرلر. طونه جنوبنده-کی قسمی ایسه آلپ سلسله-سنگ اتکلرینه قدر اوزانان بر واسع اووه-دن عبارتدر. بو اووه-نک آلقق یری حذای بچردن 460 متره ارتفاعنده-در. عمومیت اوزره باویره طاغلقی بر وجه زیر 9 طاغلقه منقسمدر: 1" باویره آلپلری، که حدود جنوبیه-سنى تشکیل ایده-رک، اک مرتفع ذروه-لرندن %زوغسیچ\$ 2946، %واچمان\$ 2684، %مادلر غابیل\$ 2633، هوخ وکل 2583 متره ارتفاعنده-در؛ 2" %بوهمروالد\$ یعنی ((چه اورمانی)) دنیلن طاغ، که صربی چستانله باویره آره-سندده خط حدود اولوب، اک مرتفع ذروه-سی اولان %غروس آرب\$ک 1538 متره ارتفاعی وارد؛ 3" %باپریشه والد\$ یعنی ((باویره اورمانی)) که طونه-نک شمالنده چستان اورمانیله متوازیاً تمتد اولوب، اک یوکسک یری اولان %آرب\$ 1475 متره ارتفاعنده-در؛ 4" ینه مذکور سلسله ایله متوازیاً اوزانان %اوبریفالچ\$ طاغی، که اک یوکسک ذروه-سی اولان %رایبه قولم\$ک 691 متره ارتفاعی وارد؛ 5" چستان اورماننک شمالنده اولوب بر تقسیم میاه نقطه-سی تشکیل ایدن و غرانیتدن عبارت اولان %فیختل کبیر که\$ یعنی ((چام طاغی))، که اک یوکسک ذروه-سی اولان %اشنییر\$ک یعنی ((قار تپه-سی)) نک 1061 متره ارتفاعی وارد؛ 6" ((فرانقونیا جوراسی)) تعبیر اولنان آلقق بر سلسله، که وورتمبرغ طاغلقینک مابعدی اولوب، قسماً طونه ایله %ماین\$ حوضه-لری آره-سندده بر تقسیم میاه خطی تشکیل ایدیلر، و اک یوکسک محلی اولان %قالوارینبرغ\$ 645 متره ارتفاعنده-در؛ دیگر اوچی دخی %ماین\$ نهرینک شمالنده اولان %فرنکیشه والد\$، %رونکیبر که\$ و %اسپسارت\$ طاغلقی اولوب، برنجیسنک 814، ایکنجیسنک 932، اوچنجیسنک دخی 596 متره ارتفاعی وارد.

باویره-نک طونه مجراسنک شمالنده اولان قسمنک اراضیسی اراضی قدیمه-دن اولوب، غرانیت و کلس و سائره-دن، و نهر مذکورک جنوبنده-کی اراضی ایسه آلپ طاغلقندن یاغورلرک ایندیبرکلری طوبراقلردن متشکل اراضی ثالثه-دن عبارتدر. قسم شمالیسنده خلقت بشردن اول اورالرده یاشامش کرکدان، آرسلان تمساح و سائر حیوانات مستحاطه-لری کثرت اوزره بولنمشدر.

نهر لريله كوللرى. *- باويره-نك صولرى چوق اولوب، مملكتك قسم اعظمى قره دكيز مائله-سنه تابع اولان طونه حوضه-سى، و يالكز شمال جهتنده-كى بر كوچك قسمى بحر شمالى مائله-سنه تابع اولان %رين\$ ايرماغى تابعلرندن %ماين\$ نهرى حوضه-سى داخلىده بولنيور. پالاتينات خطه-سى ايسه %رين\$ حوضه-سى ايچنده-در. طونه نهرى %اولم\$ بلده مستحكمه-سى ياننده باويره طوپراغنه كيروب، %پاساؤ\$ قصبه-سى اتسالنده باويره-دن چيقار، و بو ايكي قصبه آر-سندھ 429 كيلومتره-لك مجراسى واردر. طونه باويره طوپراغى داخلىده اولان بو مجراسنده بايبورغ، اينغولستاد، راتيسبونھ و استراونينغ كبي بر چوق شهر و قصبه-لرک ايچندن كچر. مذکور ايرماق باويره-ده-كى جرياننده قرقي منجاوز چاپلر اخذ ايدوب، بونلردن سكر طقوزى خيلى بيوك نهرلردر. بونلرک باشليجه-لرى خيلى مسافه-ده وورتمبرغ حدوديني ايران %ايلر\$ ايله اؤغسبورغدن كچن %لخ\$، مونبخك ايچنده كچن %ايسار\$ و تيرولدن كلوب بر وقت باويره-نك ايچندن كچدكن صكره بر خيلى مسافه-ده اوستريا حدوديني ايران %اين\$ نهريدر، كه جمله-نك اك بيوكيدر. بونلرک دردى-ده آلپ طاغلىرندن نبعانله، باويره-نك قسم جنوبيسنى سقى ايدو-رك، صاغ ساحلىدن طونه-يه منصب اولورلر. شمالدن كلوب طونه-يه منصب اولان نهرلرک اك بيوكلرى ده : وورميچ، آلتمول، ناب و ركن نهرلريدر. %ماين\$ نهرى ايسه باويره-نك جهت شماليه-سندھ % فيختاكبيركه\$ طاغلىرندن نبعان ايدن قزل و آق مايندن بالتشکل غايت طولاشيلى بر يتاغك ايچنده غربه طوغرى جريانله، باويره-نك حدودندن چيقدقن صكره صاغ كنارندن %رين\$ ايرماغنه منصب اولور. %ماين\$ حوضه-سى باويره-نك بر ثلثى قدردر. بونك باويره طوپراغنده-كى مجراسى 490 كيلومتره طولنده-در. بوكا دخى بر چوق چاپلر دوكيليورسه ده، جنوبدن كلنلرندن %رديج\$ و شمالدن اينلرندن دخى %ساله\$ ذكره شايان اولوب، ديكرلرى اهميتسزدر. ماين نهرى دخى باويره-نك بر چوق شهر و قصبه-لرى ايچندن كچوب، بونلرک باشليجه-لرى بايروت، بامبرغ، اشواينفورت، وورچبورغ و اشافنبورغدر. %لودويقس قانال\$ دينلن جدول %ماين\$ ايله %آلتمول\$ نهرلرى و بونلر واسطه-سييله %رين\$ ايله طونه ايرماقلى آر-سندھ اختلاطى موجب اولوب، قره دكيز ابله شمال دكيزى آر-سندھ بر سير سفائن طريقي كساد ايتمشدر.

باويره-نك جنوب غربى حدودنده بولنان قونستانسه كولندن بشقه، قسم جنوبيسندھ-كى اووه-ده و آلپ سلسله-سنگ اتكلرنده بر چوق كوچك كوللر بولنوب، باشليجه-لرى آمر، وورم، تکر، وولخن وخيم كوللريدر. كرك بونلر و كرك دها كوچكلرى باليقلرينك كثر تيله مشهوردر.

پالاتينات خطه-سى بسبتون آيرى اولديغندن بو تعريفه ادخال اولنمدي. [(پالاتينات)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

اقليم و هواسى، محصولات و حيوانات و منابع ثروتى. *- باويره-نك هواسى عموميت اوزره معتدل و صاعلام اولوب، شمال غربى حدودى قرينده اولان %اشافنبورغ\$ شهرى بتون آلمانيانك اك ملايم هواى يريدر. جنوب جهتنده آلپ طاغلى قار و بوزلرينك تاثيريله هوا دها صونوق اولوب، شمال شرقى قسمنده دخى سرتجه-در. آنجق طونه-نك شمالنده طاغلىر شرقدن غربه متوجه اولمغله، بونلرک آر-ملرنده-كى واديلر شمال روزكارندن محفوظ اولوب، هوالىر معتدلدر، و جنوبه متوجه اولان بعض بايرلرده يازين خيلى صيچاق اولور.

باويره-نك طاغلق اولان يرلرينك طوپراغى ابي دكل ايسه ده، اووه-لريله واديلرى پك منبى و محصولدار اولوب، حبوبات متنوعه-دن بشقه كلينلى پتاس، كتن، كنوير، شربتجى اوتى، توتون و حبوبات زيتيه حاصل اولور. باغ دخى يتيشوب، خيلى شراب چيقار. اراضيسنك ثلثانى مزروع و بر ثلثى اورمانلقدر. حيواناتى اوروپاي وسطى-يه مخصوص اولان جنسلردر. معادنى دمير، قورشون، جيوه، كوكورد، كهرچله، شاب، زاج، كمور، طوز، مرمر، ليطوغرافيا طاشى، آلچى و سائره-دن عبارتدر. معدن صولرى و قاپليجه-لرى دخى چوقدر.

اهاليسى، جنسيت و لسان و مذهبلرى. *- باويره اهاليسى 5420200 كشى اولوب، بهر مربع كيلومتره باشنه 71 كشىدن زياده-جه دوشيور. بونلرک ثلثانى قتوليك و بر ثلثى پروتستان اولوب، بر مقدار يهوديلر دخى واردر. باويره-ليلر اسكى اقوام جرمانيه-دن باوار، سواب و فرانق قوملرينك احفادندن ايسه-لر ده، بو اوچ قوم مرور زمانله برلشوب، بر قوم حكمنه كچمشلردر؛ و جنوبى آلمان لسانيله متكلمدرلر.

تقسيماتى، باشليجه شهرلرى. *- باويره زمان قديمده اهاليسى بولنمش اولان اقوام جرمانيه-يه كوره درت خطه-يه منقسمدر: نفس باويره، سوابه، فرانقونيا و پالاتينات. بو درت خطه سكر ايلته منقسمدر، كه وسعت و نفوسلرى و مركزلريله برابر بر وجه زير بيان اولنور:

###

ايلت

مربع كيلومتره

اهالى

مركزى

یوقاری باویره
16725
1006761
مونیک
آشاغی باویره
10759
660802
پاشاؤ
سوآبه
9812
650166
آوغسبورغ
یوقاری فرانقونیا
7000
576703
بایروت
وسطی فرانقونیا
7573
671923
آوسباخ
آشاغی فرانقونیا
8400
619469
وورچبورغ
یوقاری پالاتینات
9663
537990
راتیسبونه
پالاتینات
5928
693375
اسپیره
\$

بو خطه-لردن نفس باویره ایله سوآبه طونه-نک جنوبنده اولوب، سوآبه خطه-سنگ قسم غربیسی ده وورتمبرغ حکومتته تابعدر. فرانقونیا طونه-نک شمالنده-در. پالاتینات خطه-سنگ باویره-دن بسیتون آیری واوزاق اولدیغنی بیان ایتدی ایدک. یوقاری پالاتینات دینلن ایالتک ایسه اسمندن بشقه بونکله بر اشتراکی اولمیوب، باویره-نک شمال شرقی جهتنده-در.

ایالت مرکزلی اولان مذکور شهرلردن بشقه باویره-نک بر چوق معمور شهر و قصبه-لری اولوب، باشلیجه-لری حاوی اولدقلری نفوس مقدارلریله برابر بر وجه زیر ذکر اولنور:

###

مونیک
261981
نورنبرغ
114891
آوغسبورغ
65905
وورچبورغ
55010
راتیسبونه
36093

فورت
34455
بامبرغ
21450
قیصرس لاوترن
31450
بایروت
23560
هوف
22257
لودویگسهافن
21042
\$

اصول حکومتی، قوه مالییه و عسکریه-سی. *- باویره مشروطیتله اداره اولنور بر قراللق اولوب، پایتختی مونیخ شهریدر. هر نه قدر آلمانیا ایمپراطورلغنه تابع ایسه ده، بو تابعیتی سائر آلمانیا حکومت صغیره-سنک تابعیتندن فرقلی و بعض امتیازاتله ممتاز اولوب، کرک عسکری و کرک پوسته و تلغراف و سائر اموری برلینک اداره-سی آلتنده دکلدر، و الحاصل باویره قرالی همان مستقلدر. یالکز حرب زمانده عسکرینی آلمانیا قوماندان عمومیسنک قوماند-سنه تسلیمه مجبوردر. اهالیدن منتخب 150 ویا 160 اعضادن مرکب بر مجلس مبعوثانیله اعضاسی قرال خانداننه منسوب پرنسلردن، زادکاندن، رؤسای روحانیه-دن و بعض بیوک مأموریندن عبارت بر مجلس اعیانی و 5 ناظر دن مرکب بر مجلس وکلاسیله بر شورای دولتی دخی وارددر. شورای دولت قرالک هیئت مشاوره-سی حکمنده-در.

واردات و مصارف سنویه-سی 240 ملیون مارق یعنی 12 ملیون انگلیز لیراسی راده-لرنده اولوب، دیون عمومیه-سی 1354631000 مارقدن عبارتدر. عسکری ایکی قول اوردون عبارت اولوب، بهری ایکی فرقه-دن مرکبدر. وقت حضرده 58500 عسکر بسلیوب، بونلرک 1600 ی سواری و 1000 ی طویجیدر. معارف و صنایع و تجارتی. *- باویره-ده آلمانیاک سائر طرفلرینه نسبة معارفک کری اولدیعی سویلنمکده ایدی. مع هذا 1861 تاریخده اجرا اولنان استاتستیقه اهالینک اوقویوب یازمق بیلمینلری آنچق یوزده اون ایکی نسبتنده ایدی. او وقتدن بری ایسه حکومت معارفک ترقی و انتشارینه زیاده-سیله غیرت ایدوب، الیوم هر محله-نک و اک کوچک قریه-لرک دخی برر مکتب ابتدائیی وارددر. مکاتب رشديه و اعدادیه دخی او نسبتنده چوغالمشدر. باویره-ده اوچ دار الفنون بولنوب، مونیخ و ورچبورغ شهرنده-کیلر قتولیکلره وارلانکن شهرنده-کی دخی پروتستانلره مخصوصدر. شهرلرک جمله-سیله بیوجک قصبه-لرک بعضیسنده برر اعدادیه مکتبی و بعض یرلرنده زراعت و صنایعه مخصوص مکتبلر بولنیور. مونیخ آفادمیاسی پک مهم و مفید نشریاتیه فنون و ادبیاته خیلی خدمت ایتمکده-در. صنایع نفیسه دخی اولدقجه ایلری کیتمشدر. هر نه قدر باویره قره-لر ایچنده بولنور بر مملکت اولوب، صنایعجه اک ایلری بولنان یرلردن دکل ایسه ده، ینه فابریقه-لری اولوب، بونلرک اک کثرتلی و اک ایشلکلری بیره فابریقه-لریدر. دمیر، جام، پورسلن، اجزای کیمبویه، ایلیک، بویک و ایپک و کتن منسوجات، کاغد و سائر فابریقه-لری ده آز دکلدر. تجارتی باشلیجه داخلی اولوب، خارجله یالکز بعض شهرلری معاملات تجاریه-ده بولنورلر. اخراجاتی: ذخایر، شراب، صغیر، دری، پیاغی، شربتجی اوتی، بال، کراسته، دمیر، متعلق مواد، قالین بز و سائر-ده-دن، و ادخالاتی دخی شکر، قهوه و سائر ممالک حاره محصولاتیله موده-یه تعلق ایدر ظریف قماشلر و سائر مصنوعاتدن عبارتدر. دمیر یوللری آلمانیاک سائر طرفلرینه نسبة آز ایسه ده، ینه پایتختی اولان مونیخ شهری دیگر شهرلرینک جمله-سنه دمیر یول خطلریله مربوط اولوب، دیگر نوع طریقلری دخی مکلمدر. جدوللردن ذکره شایان اولانی یالکز طونه-یی رینه ربط ایدن (لودویقس قانال)در.

احوال تاریخیه-سی. *- رومالیلرک زمانده الیوم باویره دنیلن مملکت مجهول و همان خالی اولوب، جنوب جهننده (ویندلیق) دنیلن و جنسیتی مجهول اولان بر قوم، و شمال طرفنده دخی (بوی) یاخود (بویر) ویا (بایر) اسمیله کانت اقوامندن اولدیعی مروی بولنان دیگر بر قوم ساکن ایدی. میلاددن 15 سنه اول اوغستک آخرت اوغلی (درسوس) بو یری ضبط ایدوب، بعده رومالیلر (اوغسته ویندلیقوروم) اسمیله شمیدیکی % اوغسبورغ\$ک بولندیعی محله بر قصبه تأسیس، و کندی مهاجرلریله اسکان ایتمشدر. مذکور قومه ویریلن (بوی) و (بویار) اسمیله مملکته اطلاق اولنان (بایریا) یاخود (باویره) اسمی لاتینجه ((اورمان آدمی)) و ((اورمانلق مملکت)) دیمک اولدیعی کی، جهستانه ویریلن % بوهمیا\$ کلمه-سنک دخی آلمانجه معناسی بودر. رومالیلردن صکره باویره بر دوقه-لق صورتنده کندی دوقه-لری معرفتیله اداره اولنمقده ایکن، یدنجی قرن میلادی واسطنده فرانق دولتنک ید ضبطنه کچمش ایسه ده، اداره داخلیه-سی ینه کندی دوقه-لرینه ترک اولنمشیدی. 814 تاریخده فرانق

حکمدارلرندن (لوی دیونر) باویره-یی قرالغنه تحویل ایده-رک، اوغلی (لوتر) ی باویره قرالغنه نصب ایتمشیدی. 912 تاریخ میلادیسنه-دک کاه دوقه-لق و کاه قراللق عنوانیله فرانقلرک تحت تابعیتنده قالدقندن صکره، تاریخ مذکورده، فرانقلر دولتک وقوع انقراضیله، باویره-لیلر روسالردن (آرنول) ی باویره دوقه-لغنه انتخاب ایتمشلردن. او وقت بو دوقه-لق باویره-دن بشقه الیوم اوستریایه تابع اولان قارینتیا، قارنیوله، ایستریا، فریول، اسکی پانونیا، موراویا و چهستان خطه-لرینی دخی جامع ایدی. بعده دوقه-لری دفعاتله دکیشوب، 947 تاریخندن 1004 تاریخنه-دک صاقسه، تاریخ مذکورده 1070 تاریخنه-دک فرانقونیا، بو تاریخندن 1139 تاریخنه-دک کلف و بعده اوستریا دوقه-لری طرفندن اداره اولمشدر. 1180 تاریخنده %ویدلسباخ\$لی (آرنول)ک نسلندن (اوتون) باویره دوقه-سی اولوب، بونک خلفری زماننده خیلی کوچلمش اولان باویره-نک حدودی یکیدن توسیع اولمش ایسه ده، دفعاتله ورثه بیننده تقسیم اولنه-رق، بر چوق کوچک حکومته تقسیم، و بعده ینه بر دوقه-لغه جمع اولمشیدی. بو نسل 1777 تاریخنه-دک حکم سسوروب، اوتوز سنه-لک محاربه اثناسنده باویره دوقه-لری ایمپراطورک طرفنی التزام ایتمش اولدقلرندن، 1623 تاریخنده ایمپراطور طرفندن کندیلرینه (الکتور) یعنی ((منتخب)) عنوانلی و آلمانیا ایمپراطورینی انتخاب ایتمکده رأی ویرمک حق ویرلمشیدی. 1777ده دوقه-لق (پالاتینه) خانداننه کچوب، بونلرک برنجیسی اولان (شارل تئودور) الکتور اولمش؛ و خلفی اولان (ماقسیمیلیان یوسف) بوناپارتک تأسیس ایتمکی رین حکومت متفقه-سنه داخل اولدیغیچون، مشار الیه طرفندن 1806 تاریخنده کنديسنه قرال عنوانی ویرلمشیدی. 1813ده فرانسه-یه قارشی اولان اتفاق دولی-یه داخل اولدیغیچون، ویانه قونگره-سی کنديسنه قراللق عنواننی ابقا و تصدیق ایتمکله، او وقتدن بری باویره قراللق عنوانیله ینه بو سلاله طرفندن اداره اولنمقده-در. 1818ده مشروطیتی اعلان اولمش؛ و 1870ده آلمانیا ایمپراطورلغنه داخل اولمش ایسه ده، اداره ملکیه و عسکریه-ده استقلالنی محافظه ایتمشدر. سلاله حاضره حکمدارلریله تاریخ جلوسلری بر وجه آتیدر:

شارل تئودور
(الکتور)
1777
ماقسیمیلیان یوسف
(الکتور)
1799
ماقسیمیلیان یوسف
(قرال)
1806
برنجی لوی
(قرال)
1825
ایکنجی ماقسیمیلیان
(قرال)
1848
ایکنجی لوی
(قرال)
1864
\$

1-1228-2

باهامه

1#

یاخود بیوک #2 آمریقانک آنتیل دکیزنده-کی %لوقای\$ آطه-لرندن اولوب، '40 26° ایله '5 27° عرض شمالی و '30 82° ایله '12 82° طول غربی آره-سنده واقع و انکلتره دولتنه تابعدر. شرقدن غربه طوغری اوزانمش طار و اوزون بر آطه اولوب، فلوریده شبه جزیره-سنگ 100 کیلومتره شرقنده و %آباقو\$ و نام دیکرله %لوقای\$ آطه-سنگ دخی 50 کیلومتره غربنده-در. صولری چوق اولوب، اراضیسی دخی منبت ایسه ده،

اهالیسی پک آز اولوب، آنجق 858 سکنه-سی وارد. *- بو اسم بتون لوقای آطه-لرینه دخی ویریلوب، جزایر مذکور-یه %باهامه آطه-لری \$ دخی دینور. [(لوقای)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

2-1228-2

باهامه، صیغلی

1#

مکسیقه کور فزینک خارجنده %قوبه \$ جزیره-سنگ شمالنده و %فلوریده \$ شبه جزیره-سنگ شرق جنوبیسنده ایکی بیوک قوم صیغلی اولوب، جنوبده-کی %بیوک باهامه صیغلی \$ و شمالده-کی دخی %کوچک باهامه صیغلی \$ دنیلیر. برنجیسی 21° 40' ایله 26° عرض شمالی و 77° 51' ایله 81° طول غربی، وایکنجیسی 25° 55' ایله 27° 50' عرض شمالی و 79° 55' ایله 81° 40' طول غربی آره-سنده ممتد اولوب، هر بری لوقای جزایرینک بر قاچنی حاویدر. بو ایکی صیغک آره-سنده %پروویدنس \$ بوغازی بولنیور.

3-1228-2

باهامه، بوغازلی

1#

بو اسمله آمریکانک آنتیل دکیزنده ایکی بوغاز بولنوب، بری ((اسکی)) و دیگر ((یکی)) صفتیله تفریق اولنور. %اسکی باهامه بوغازی \$ قوبه آطه-سنگ شمال شرقیسنده جزیره مذکوره ایله بیوک باهامه صیغی آره-سنده، و %یکی باهامه بوغازی \$ دخی %فلوریده-سنگ جنوب شرقیسنده اولوب، بو شبه جزیره ایله مذکور صیغ آره-سنده واقعدر. بوکا %فلوریده بوغازی \$ دخی دیرلر.

4-1228-2

باهر کوسه مصطفی پاشا

سلطان محمود خان اول و عثمان خان ثالث و مصطفی خان ثالث دور سلطنتلرنده اوچ دفعه مسند صدارته کچمش وزیرای دولت علیه-دن اولوب، چورلیلیدر. پدری صوفی عبد الرحمن پاشا صدر اعظم چورلیلی علی پاشانک کتخداسی اولوب، او دخی رتبه وزارتی احراز ایتمشیدی. صاحب ترجمه سلحشوران زمره-سنه داخل اولوب، درایتی جهتله بر مدت صکره قیوجی باشیلر زمره-سنه نقل، و 1159 ده میرآخور ثانی نصب اولنمشدی. 1163 ده میرآخور اول اولوب، 65 سنه-سی شعباننده سلطان محمود اول دوری اوخرنده مسند صدارته ترفیع اولنه-رق، ایکی بچق سنده-دن زیاده مقام وکالت مطلقه-ده قالمشدر. 1168 سنه-سنده سلطان عثمان خان ثالثک جلوسلرنده صدارتده ایقا اولنه-رق، ایکی آی صکره عزل و مدلییه نفی، و بعده موره والیکنه نصب اولنمشدر. 1169 سنه-سی رجبنده در سعادتله جلیله، ثانیاً مسند صدارته نصب اولنه-رق، آنجق طقوز آی قدر بقا بولدقن صکره، 1170 سنه-سنده عزل ایله، دوسه نفی اولنمش ایسه ده، ینه او سنه قارلی ایلی انضمامیله آغریبوز، 71 ده مصر، 73 ده جده، 75 ده حلب والیکنه نصب اولنه-رق، 1177 ده سلطان مصطفی خان ثالث دورنده ثالثاً مسند صدارته ترفیع اولنمشدر. حضرت پادشاهک کریمه-سی شاه سلطانه دخی نامزد اولوب، قدری بالاتر اولمش ایسه ده، حسدن متولد بعض خیانتلری و بر طاقم حیل و دسایسی کورلمکله، بر بچق سنه-لک صدارتدن صکره، 1178 شوالنده عزل، و مدلییه نفی اولنه-رق، اوراده اعدام اولنمشدر. حضرت ابا ایوبده محمد پاشا محله-سنده بر جامعی و بر نقشبندی تکیه-سی وارد. سر مقطوعی اونده مدفوندر. طبیعت شعریه-سی دخی اولوب، رکاب طلبیله سویلمش اولدیغی شو قطعله جمله اشعارندندر:

@@@

سپهره کوندره لم ناله بلندمی

جهانه بیلدیره-لم باری کندی کندی

بو نظم ایله وار-لم خاکپای دولته

چوق اولدی کورمیه-لی باهرا افندی می

\$

1-1229-2

باهلی

[[ابو الحكم مغربی]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

2-1229-2

باهیا، یاخود بایا

1#

و نام دیگر له سان سالوادور #2 آمریقای \$ جنوبیده برازیلیانک ساحل شرقیسنده همنامی اولان ایالتک مرکزی بر شهر اولوب، ((بتون عزیزلر کور فزی)) نك شرق طرفنده و بر کوچك شبه جزیره-نك غربنده 12° 58' عرض جنوبی ایله 40° 40' طول غربیده و %ریو ده یانیرو\$ نك 1300 کیلومتره شمال شرقیسنده واقعدر. بیوک و تجارتگاه بر شهر اولوب، 140000 اهالیسی و کلیسا، تیاترو، مناستر، دوائر حکومت کبی بر چوق کوزل ابنیه-سی، طبییه و اعدادیه مکتبلری، دار المعلمینی، تاریخ طبیعی نمونه-خانه-سی و 17000 جلدی حاوی بر کتبخانه-سی واردر. شهر ایکی-یه منقسم اولوب، بر قسمی اسکله-ده و دیگر یوقاریده طاغ اتکنده-در. آشایکی محله-نك سوقاقلری طار و ابنیه-سی غیر منتظم اولوب، هواسی دخی پک صیجاق و آغردر. یوقاریکی محله ایسه هوادار و کوزلدر. بو شهر 1549 تاریخنده تأسیس اولنه-رق، 1763 تاریخنه-دک برازیلیانک مرکز اداره-سی بولنمش، و زنجیلر تجارتیله شهرت قزانشیدی. الیوم برازیلیانک ایکنجی و بتون آمریقای جنوبینک اوچنجی شهریدر.

3-1229-2

باهیا

1#

آمریقای جنوبیده برازیلیانک قسم شرقیسنده-کی ایالاتدن واسع بر ایالت اولوب، مرکزینک اسمیله تسمیه اولنمشدر. بحر محیط آطلاسی ساحلی بویجه 900 کیلومتره-لک مسافه-ده ممتد اولوب، جنوباً %اسپیریٹو سانتو\$ و %میناس جرائس\$، غرباً %غویاز\$ غرب شمالی طرفندن %بیائوهی\$، شمالاً دخی %پرنامبوق\$ و %سرجییه\$ ایالتریله محدود و محاطدر. مسافه سطحیه-سی 426427 مربع کیلومتره و اهالیسی 1655403 کشیدر. % سان فرانچسکو\$ ایرماغی % میناس جرائس\$ ایالتندن کلوب، باهیا ایالتی جنوبدن شماله شق ایندکدن صکره، غربه طوغری دونه رك، بر خیلی مسافه ده حدود شمالیه سنی تشکیل ایدر، وبعده % سرجییه \$ ایالتی ایچندن کچه رك، بحر محیط آطلاسی یه دو کیلور. بونك داخل ایالتنده بر چوق فرعلری بولندبغی کبی، بو ایرماغک وادیسیله ساحل آره سنده کی طاغلردن دخی بر چوق نهر لر آقوب، بحر محیط آطلاسی یه منصب اولورلر. بونلرک اک بیو کلری: % ایتا پیقورو\$، % پلراغو آسو\$، % ریوقونتاس\$، % پوتییه\$ و (ریوگران - ده ده بلمونته) نهر لریدر. طاغلری دخی چوق اولوب، % سان فرانچسکو\$ ایر ماغیله ساحل آره سنده جنوبدن شماله ممتد اولان بیوک بر سلسله دن بشقه بونك شرق جهتنده و مذکور ایر ماغک غربنده دخی برطاقم منفرد طاغلر واردر. اراضیسی بتون % برازیلیا\$ نك اک کوزل واک منبئی اولوب، اقالیم حاره یه مخصوص اولان قاقاتو، قهوه، چوید، پاموق، شکر قامشی و انواع بویالر کثرتله حاصل اولور. طاغلرنده کراسته آغاجلریله ذی قیمت آغاجلر و عطریات اخراجنه یارار نباتات پک چوق اولدیغی کبی، الماس، زمرد، زبرجد و سائر ذی قیمت طاشرلر دخی بولنور. % فرانسه\$ نك درت خمسنه مساوی اولان بو واسع ایالت 4 سنجاق و 24 قضایه منقسم اولوب، بعض یرلری الیوم کشف اولنمامش، و هنوز دائرهء عمران داخلنه آله مامشدر. اهالیسنک بر تلتی اسرای زنجیه دن اولوب، آنجق اخیراً % برازیلیا\$ ایمپراطوری دخی اسارتی لغو ایتمکله، بونلرک اسارتنه سرپیستلک نامی ویرلمشدر.

1-1230-2

بایارد پیردو *-

1#

فرانسه-نك الك مشهور قهرمانلرندن و زادكاندن اولوب، سكرنجى شارل، اون ايكنجى لويى و برنجى فرانسوا زمانلرنده ايتالياده و سائر طرفلرده و على الخصوص اسپانيوللره قارشى پك چوق محاربه-لر قزانمش؛ و قهرمانلغه سايبسته بر طاقم حركات عاليجنابانه-ده بولنمشدر. 1476 تاريخنده طوغوب، 1524 ده مجروحاً وفات ايتمشدر.

2-1230-2

بايارد فرانسوا *-

1#

فرانسه-نك تياترو مؤلفلرندن اولوب، مشهور (اسقريب)ك احبا و رفقاسندن ايدي، و بعض اثرلرينى مشار اليه ايله مشتركا يازمشدر. 200 دن زياده تياترو كتابلرى يازوب، ايچلرندن بعضيسى شهرت قزانمشلردى. 1796 ده %شاروله-ده طوغوب، 1853 ده وفات ايتمشدر.

3-1230-2

بايانقاره

1#

چينده بر بيوك طاغ اولوب، 35° عرض شمالى 30' 44 طول شرقيه %قوئن لون \$ سلسله-سندن تشعيله، جنوب شرقيه طوغرى اوزانه-رق، % هو آنع هو \$ ايله %موروى اوسو \$ نهرلرينك مجرالرينى بعد التقريق، %تيفوس \$ طاغيله و شرقى تيبك سلاسل جباليله كسب انباط ايدر.

4-1230-2

بايبورد

ارضروم ولايتنده لوا مركزى بر قصبه اولوب، ارضرومك 100 كيلومتره غرب شماليينده و طربزونك 90 كيلومتره جنوب شرقيسنده اوله-رق، بو ايكي شهر آره-سنده-كى طريقك اوزرنده و چوروق صو نهرينك ايكي كنارنده واقعدر. قصبه ايكي قسمه منقسم اولوب، آشاغى قسمى اووه-ده باغ و باغچه-لر ايچنده و يوقارى قسمى دخى طاغ اتكنده-در. 8000 قدر اهالييسى، بر قاچ جامع و مدرسه-سى، مكتب رشديه-سى، چارشيسى و روماليلر زمانندن قالمه بعض آثار عتيقه-سى واردر. هواسى حيلى صونوقدر. بو قصبه-ده كومشدر سوادلى توتون قوطيسى و چيغاره-لق كبي شيلر اعمال اولنديغى كبي، دوشمه-لك، كلیم و سجاده كبي شيلر دخى نسج اولنور. *- بايبورد قضاسى لوانك و سطنده اولوب، 186 قريه-يى جامع و بر وجه زير 14 ناحيه-يه منقسمدر: مصاد، اوهرك، پرنه، جلاره پلورك، لورئ عليا، پلور، سنور، بالاخور، نبو، خارت، قوكورس، اغتصاص، بر كجى. 53240 اهالييسى اولوب، تقريباً بر خمسى خريستيان و قصورى اسلامدر. درون قضاده 110 جامع و مسجد، 83 مدرسه، 34 صبيان مكتبي، 51 كليسا و مناستر، 3 حمام، 481 دكان، 40 خان، بر دباغخانه، بر صابون و برده بويا فابريقه-سى واردر. اراضيسى منبت اولوب، حيوبات متنوعه ايله سبزه و ميوه-لر ك انواعى حاصل اولور. پليد، قواق و چام آغاجلرينى حاوى اورمانلرى دخى چوق اولوب، خيلى اودون قطع اولنه-رق، چوروق صو مجراسندن اينديريلير.

5-1230-2

بايبورد

سنجاغى. ارضروم ولايتتى تركيب ايدن درت سنجاغك برى اولوب، ولايتك غرب شماليينده اولديغى حالده، شرق جنوبى جهتندن ارضروم سنجاغيله، جنوباً **ارزنجان I** @ سنجاغيله، غرباً سيواس ولايتيله، غرب شمالى طرفندن طربزون ولايتيله، شمالاً دخى روسيه حدوديله محدود و محاطدر. ارضروم و ارزنجان سنجافلرندن قره دكيز مائله-سنى بصره كورفى و بحر خزر مائله-سندن ايران %قوب \$ طاغى سلسله-سيلاه ايرلمش

اولدیغی کبی، طربزون ولایتندن دخی %بالخار\$ و نام قدیمی %پونتوس\$ سلسله جبالیه آیریلوب، اوزون بر وادی صورتتی ابراز ایدیور. شمال شرقی جهتنده اولان قسم اعظمی %چوروق صو\$ نهرینک حوضه-سندن، و جنوب غربی قسمی دخی قزیل ایرماغه تابع %کلکیت\$ نهری وادیسنگ قسم اعلاسنندن عبارتدر. مذکور ایکی صره طاغلرک درون لواده بر چوق فرعلری بولندیغی کبی، ذکر اولنان ایکی نهره منصب اولمق اوزره، بو طاغلردن بر چوق چاپلر و دره-لر دخی آقار. بناءً علیه، بو سنجاغک اراضیسی طاغلق اولوب، صولری دخی چوقدر. بو طاغلرک اکثر جهتلری واسع اورمانلرله مستور اولوب، چام، میشه، قواق، پلید، کونار، آرديچ و سائر آغاجلری حاویدر. بایبورد سنجاغی: بایبورد، اسپیر، کلکیت و شیران اسملریله درت قضادن مرکب اولوب، 505 قریه و 40 ناحیه-یی جامعدر. اهالیسی 124019 کشی اولوب، بونلرک قسم کلیسی یعنی 108373 ی اسلام و ترک و قصوری خرستیان و باشلیجه ارمیدر. درون لواده 292 جامع و مسجد، 176 مدرسه، 87 کلیسا و مناستر، 2 رشدییه و 158 صبیان مکتبی موجوددر.

1-1231-2

بایدوخان

چنکیز خان تورونی و جوجی خانک اوغلی اولوب، بیوک پدرینک وفاتنده قیچاق ایله بلغار مملکتلری و روسیه-نگ جهت جنوبیه-سی حصه-سنه دوشمشیدی. 639 تاریخ هجریسنده لهستان و سیلزیایی، بر سنه صکره مجارستان و بغدانی و بعده دالماسیا و سائر او جهتلری ضبط و نهت و غارت ایتمکله، بتون اروپایی خوف و دهشته دوشورمش ایسه ده، 641 تاریخنده دوچار اولدیغی بعض مغلوبیتلرک اوزرینه، قیچاقه عودته مجبور اولوب، عمزاده-سی منکوقآنه ایرانک ضبطنده معاونت ایتمش، و چینده بعض فتوحات ایتمکدن صکره، 655ده وفات ایتمشدر.

2-1231-2

بایدوخان

ینه سلاله چنکیزییه-دن هلاکو خانک تورونی و طرقایک اوغلی اولوب، 694 تاریخنده عمزاده-سی کیخاتو خانک قتلی اوزرینه، دولت ایلخانییه تختته جلوس ایله، 11 آی سلطنت سوردکدن صکره، عمزاده-سی ارغون خانک اوغلی اولوب شرف اسلامله مشرف اولمش و سلطان محمود تسمیه ایلمش اولان غازان خان طرفندن بحجوان جوارنده مغلوب اولوب، ینه او سنه قتل اولنمشدر.

3-1231-2

بایروت

1#

باویره-ده یوقاری فرانقونیا ایالتنک مرکزی بر شهر اولوب، قزیل %ماین\$ نهری اوزرنده و %بامیرغ\$ شهرینک 42 کیلومتره شرقنده واقعدر. 18000 اهالیسی، بعض کوزل ابنیه و سوقاقلری، چوقه، پاموق منسوجات و شاپقه فابریقه-لری واردر. وقتیله آلمانیا مارغراولقرندن بر حکومت مستقله-نگ مرکزی ایدی.

4-1231-2

بانزا

1#

((بیضاء)) اسم عربیسندن محر فدر. سپانیانک %آندالوسیا\$ خطه-سند و جانتک %یعنی جیان\$ ک 40 کیلومتره شمال شرقیسند بر قصبه اولوب، 13000 اهالیسی، بر چوق کلیسا و مناسترلری، جزویتلره مخصوص بر مکتبی و کوزل بر چشمه-سی واردر. اندلس ملوک طوائفی زماننده بر حکومت اسلامیه-نگ مرکزی اولوب، 625 تاریخ هجریسنده اسپانیولر طرفندن ضبط اولنمشدر.

سلاطین عظام عثمانیه-نک درنجیسی اولوب، خداوندکار غازی سلطان مراد خان ثانینک اوغلی و سلطان اورخانک تورونیدر. 761 تاریخنده تولد ایدوب، 791 تاریخنده قوصوه فتح عظیمینک عقیبنده پدرلری شهید اولدقه، 30 یاشنده اولدیغی حالده، تخته جلوس ایله، فتوحاته دوام ایده-رک، روم ایلنده قراطوه، اسکوب، وارنه و ودین، و آناتولیده آلاشهر، آیدین، صاروخان، منتشا، قونیه، نیکده، آقشهر، آقسرائ، سیواس، قیصریه، توقاد، قسطنی، کوره نحاس و سائر بلاد اسفندیار، و بعده ینه روم ایلنده سلانیک، یکیشهر، آلاجه حصار، ترخاله، آتیه، و صکره ینه آناتولیده کانغری، بهسنی، ملاطیه، دیورکی، کماخ شهر و قصبه-لرینی فتح و تسخیر ایده-رک، 799 تاریخنده-دک 8 سنه ظرفنده دولت علیه-نک حدودینی خیلی توسیع ایتمکه موفق اولمش؛ و جنک و غزایه اولان شان قهرمانیسنه بناءً ((یلدریم)) لقبیه تلقیب اولنمشیدی. بو جهله آناتولی-یی آیدین، منتشا، قرمان و اسفندیار اوغللری کبی دره-بکلرینک حکومت عرفیه-سندن قورتاروب، تحت اداره عادلّه عثمانیه-یه الدیغی کبی، یونانی دخی کاملاً ضبط، و بلغارستان و سائر طرفلری استیلا ایله، طونه-یی بالتجاوز، افلاق و بغدان و مجارستانده دخی بعض فتوحاته نائل اوله-رق، آروپا قطعه-سند-کی ممالک عثمانیه-یی دخی خیلین خیلی توسیع ایتمشدر. بو فتوحات صره-سند قسطنطینییه شهرینک دخی ممالک عثمانیه-نک خارجنده قالمسنی تجویز ایتمیه-رک، محاصره-یه حاضرلنمقده ایکن، 791 تاریخنده روم ایمپراطوری سنه-ده اون بیک آلتون جذبیه اعطاسنه، و قسطنطینییه-ده اهل اسلامه بر محله تخصیصیه بر جامع بناسنه و بر قاضیلری بولنمسنه مساعده ایتمکه راضی اوله-رق، بو شرطلرله صلح تقرر ایتمشیکن، اوچ سنه صکره روم ایمپراطوری تیمورلنکک خروجندن جسارت آله-رق، اهل اسلامی قسطنطینییه-دن اخراج؛ و جامعی هدم ایتمکله، حضرت پادشاه عسکر سوق ایده-رک، ذاتاً آناتولی حصاری و سائر مواقع مهمه النده بولنمغله، قسطنطینییه-یی 10 سنه محاصره آلتنده طومتش؛ و بو آر القده آروپا دولتلری همذهلک تعصیبه روم ایمپراطورینی محاصره-دن قورتارمق اوزره، اتفاق ایدوب، آلمانیا ایمپراطورلغنه انتخاب ایدلمش اولان مجار قرالی (سجسوند) آلمان و مجار و فرانسز عساکر و فیره-سیله 799 تاریخنده طونه-یی تجاوز ایتمش ایسه ده، سلطان بایزید صحیحاً یلدریم کبی اوزرلرینه هجومه، جمله-سنی مغلوب و تارومار ایده-رک، سجسوندک کندیسی آنجق تبدیل اولنمق سایه-سند فرار ایله جاننی قورتاره-بیلمش، و اکثر عسکری اسیر دوشمشدر. بو شانلی غالبیتی اوزرینه مصر حاکمی برقوق و سائر ملوک اسلامک جمله-سی مخصوص سفیرلر و هدیه-لر کوندره-رک، تبریک و عرض مودت ایتمشدر.

او صره-ده تیمورلنک آسیاده خروجله، ممالک اسلامی-یی ضبط و تخریب ایتمکده اولمغله، آناتولیده اولکالری طرف پادشاهین ضبط ایدلمش اولان قرمان و اسفندیار بکلری کبی بعض دره-بکلری تیموره التجا ایده-رک، کندیسی دولت عثمانیه-یه فارشی حربه ترغیب ایتدکلرندن، تیمور ممالک عثمانیه-یه دخول ایله پادشاهه آبا و اجدادینک ممالکیله قناعت ایدوب آناتولیده فتح ایتمش اولدیغی برلری کندیسنه ترک ایتمسنی تکلیف، و سیواس و سائر او طرفلری نهیب و غارتله، روایتیه کوره پادشاهک ارطغرل اسمنده بر اوغلنی دخی قتل ایتدیکندن، سلطان بایزید فتحی میسر اولمق اوزره بولنان قسطنطینییه محاصره-سنی رفع ایله، 805 تاریخنده بیوک اوغلی سلیمانی و سائر بعض اولادینی دخی برابر آلوب، تیموره قاشی یوریوب، آنقره اووه-سند طرفین تلاقی ایتدکده، شهزاده سلیمانک معیننده اولان تاتار سواریلری و عسکرک قسم کلیسی تیمور طرفنه دوندکلرندن، شهزاده مشار الیه فرارله، بروسیه-یه کله-رک، خزینه-لری ضبط ایتمش؛ و سلطان بایزید فرار عارینی قبول ایتمیوب، صوک درجه-یه قدر غیرت ایتمش ایسه ده، او قدر کثرتیه فارشی مقتدر اوله-میوب، عاقبت حکم قدرله اسیر طولتمشدر. تیمورلنکک پادشاه مشار الیهه فارشی نه معامله-ده بولندیغی حقتده بر قاچ روایت اولوب، کویا بر دمیر قفسه حبس ایتدیگی دخی مروی ایسه ده، صحیحی بودر که شان حکمداریسنه موافق صورتده اعزاز و اکرامله معامله ایتمش، و آنجق هر ایتدیگی محاربه-دن غالبیت و مظفریت نتیجه-سنی آلمغه آیشمش اولان او غضنفر اسارته دوشمک ذلتتی تحمل ایده-میوب، 8 آی صکره سنه مذکوره شعباننک اون بشنده تیمورک اردوکاهنده خناقندن و ضیق نفسدن وفات ایتمکله، اوغلی موسی چلبی جنازه-لرینی بروسیه-یه نقل ایده-رک، بناکرده-سی اولان جامع شریفک جوارنده دفن ایلدی. پک جسور و شجاع و کرک محاربه-ده کرک اجرای عدالنده فوق العاده شدتی التزام ایدر بر پادشاه قوی الشکیمه اولوب، زماننده هرکس قپوسی آچیق یاته-بیله-جک درجه-ده امنیت حکم فرما ایدی. آنجق برآز عجول الطبع اولدیغی مرویدر. حتی تیمور کبی جهانی دیترتمش ظالم بر جهانگیره او قدر سرت جواب ویرمسنی دخی تنسیب ایتمینلر واردر. بروسه-ده-کی جامع کبیر و مدرسه-سندن بشقه، ادرنه-ده بر سرای همایون و سائر فتح ایتدکلری ممالکده بر چوق جوامع و مدارس بنا ایلمشلردر. 14 سنه پادشاهلق ایدوب، 44 یاشنده وفات ایتمشدر.

پادشاه مشار الیه اسارته دوشدکدن صکره، او غلرینک هر بری ادعای سلطنته قالقیشوب، بیلرنده محاربه-یه طوتیشمشلردی. شهزاده سلیمان خزاین دولتی بروسه-دن ادرنه-یه نقل ایله، اوراده ارکان سلطنتی قورمش ایسه ده، متعاقباً دیگر برادری موسی چلبی ادرنه-یی ضبط ایتمشیدی. آنجق بونلرک هیچ بری ادامه سلطنته موفق اوله-میوب، 11 سنه بویله فترتله کچدکدن صکره، اولاد بایزیدک ارشدی اولان چلبی سلطان محمد خان 816 تاریخنده بو تفریقہ-یه ختام ویرہ-رک، کافه ممالک عثمانیه-یی جمعه، بالاستقلال تخت سلطنته جلوس ایتمش؛ و بو وجهله دولت عثمانیه-نک بانئ ثانسی عنوانه مستحق اولمشدر.

1-1232-2

بایزید، سلطان *- خان ثانی

سلاطین عظام عثمانیه-نک سکزنجیسی اولوب، ابو الفتح و المغازی سلطان محمد خان ثانینک اوغلی و سلطان مراد ثانینک تورونیدر. 851 تاریخنده تولد ایدوب، 886 سنه-سی ربیع الاولنده پدرلرینک وفاتی اوزرینه، تخت عثمانیه-یه جلوس ایتمشدر. شهر قسطنطینییه-ده جلوس ایدن سلاطین عثمانیه-نک برنجیسیدر. شهزاده-لکنده آماسیه والیسی بولنمشیدی. تخته جلوسنی متعاقب ادعای سلطنته قالقیشان و والیسی بولنان قرماندن حرکتله بروسه-یی ضبط ایتمش اولان برادری جم سلطانله محاربه-یه طوتیشوب، یکیشهر صحراسنده واقع محاربه-ده سلطان جم مغلوب اولمغله، شام و مصره فرار ایدوب، ملوک چراکسه-دن (قایتبای)ه التجا ایتمش؛ و قرمان او غلنک عصیانی اوزرینه، سلطان جم دخی فرصت بولوب، بونکله برابر آنقره-یه قدر ایلریمش ایسه ده، ینه مغلوب اولوب، روسه و اورادن فرانسه-یه فرار ایدوب، بر قاچ سنه فرانسه و روماده قاله-رق، اوروپا دولترلی طرفندن دولت عثمانیه-یه قارشی برآلت اتخاذ اولنمق اوزره، حفظ اولندقدن صکره، پایا مشهور آلکساندر بوجیا طرفندن مسموما ناپولیده وفات ایتمشدر. جمک فراریله سلطان بایزید خان برادری غائله-سندن قورتله-رق، فتوحاته کیریشمکله، 889 تاریخنده بغدادنه عسکر سوق ایدہ-رک، خطه مذکورہ-یی و کلی و آفرمان قلعه-لرینی ضبط ایتمشدر. بعده سلطان جمی قبول و حمایه ایتمش اولان مصر ملکی قایتبایله محاربه آچیلوب، اٹنه و سوریه جهتلرنده وقوع بولان محاربه-لرک اکثرنده عساکر عثمانیه مغلوب اولمش؛ و او صره-ده ذو القدریه بکی علاء الدوله دخی عصیان ایتمکله، بش سنه قدر سورن بو محارباتن صکره، حضرت پادشاه بالذات محاربه-یه متهی عزیمت ایکن، تونس حاکمنک توسطیله صلح اولمشدر. 897 تاریخنده روم ایلی طرفنه سفر همایون وقوع بولوب، او وقت تمامیله تحت ضبطه انمامش اولان آناؤدلغی غارت ایدلمش؛ و متعاقباً بوسنه و خرواستان ضبط اولندیگی کبی، مجارستانه و لهستانه دخی آقینجیلر کوندریله-رک، پک چوق غنایم اخذ اولنمشیدی. بعده 902 تاریخنده بالذات موره جهتنه سفر بیوروب، اینه-بختی، مدون، قرون قلعه-لرینی فتح، و دراج و مدلی کبی بعض پرلری دخی ضبط ایتمشدر. روم ایلی جهتنده-کی بو موقیاتله برابر، پادشاهک حلم و رحاوتی و سن شیخوختی حسبیله اداره امور دولت سکنه-دار اولوب، اناطولیده بر طاقم مفسددر باش قالدیرمش اولدقلرندن، طربزون والیسی بولنان شهزاده سلطان سلیم کفه-یه و اورادن طونه طریقله روم ایلی-یه کچوب، و احواله، ختام ویرمک ایچون، پادشاهی کورمک ایستمش ایسه ده، سلطان سلیمک شدت طبعندن اندیشناک اولان بعض وکلای دولت حضرت پادشاهی توحیش ایدہ-رک، بیوک اوغلی سلطان احمدی اجلاسله فراغه تشویق ایتمش اولدقلرندن، سلطان سلیم حرباً تبعید اولنه-رق، سمندره و الیکنه نصب، و سلطان احمدک جلبنه تشبیت اولنمشیدی. آنجق یکچیریلر سلطان سلیمک جلادت قهرمانانه-سنه مفتون اولوب، رحاوت طبعی معلوم اولان شهزاده احمدی ایستمدکلرندن، بونلرک ابرامیله سلطان سلیم در سعادت کلوب، سلطان بایزید دخی کندیسنی تخته بالاجلاس، 918 سنه-سی صفرنده فراغله، ادرنه-یه متهی عزیمت اولمش ایسه ده، اثنای راهده وفات ایدوب، جنازه-لری در سعادتله نقل، و بناکرده-سی اولوب، نام عالیلریله بنام اولان جامع شریفی اتصالنده تریبه مخصوصه-سنه دفن اولنمشدر. حلیم و متقی بر ذات اولوب، خیرات و میزاتی و علی الخصوص مؤسسات دینییه-یی چوق سومکله، ضبط ایتدیگی پرلرده و روم ایلی و اناطولینک اکثر شهر و قصبه-لرنده جوامع و مساجد و مدرسه و عمارتله بنیاد بیوردقلرندن، ((سلطان بایزید ولی)) دینمکله شهرت بولمشلردر. 32 سنه پادشاهلق ایدوب، 67 یاشنده وفات ایتمشدر.

1-1233-2

بایزید

قانونی سلطان سلیمان خانک ایکنجی اوغلی و سلطان سلیم ثانینک برادریدر. سلطان سلیم صاروخان و صاحب ترجمه قرمان والیلری بولندقلری حالده، شهزاده بایزیدک طور و حرکتی و پدرینه مشابہتی بعض خلق عندنده

ترجیحی موجب اولمغله، کندیسسی سلطان سلیمک بریته ولی عهد اولمق هوسنه دوشمشیدی. لالا مصطفی اسمنده بر مفسد شهزاده-نک بو فکرینی ترویجله، اغوا ایتمکده اولدیغندن، صدر اعظم رستم پاشا مومی الیهی شهزاده-نک یانندن آلوب، سلطان سلیمک یاننه ویرمشیدی. بو حیبت ایسه بو دفعه سلطان سلیمه یار اتمق و کندی استقبالنی تأمین ایتمک ایچون، اسکی افندیسنک مضر افکارده بولندیغنی بیان ایتمکدن صکره، بو مدعاسنی اثبات ایچون، شهزاده بایزیده ساخته بر صداقتله مکتوبلر یاز-ه-رق، ذاتاً کندی القا ایتمش اولدیغی فکر و نیتده کندیلرینی تشویق، و جوابلرینی سلطان سلیمه ارائه ایتمکه باشلامشیدی. ینه او آدمک اغفالیه صاحب ترجمه سلطان سلیمه تحقیر امیر بر مکتوبله بر طاقم هدایای نامناسبه کوندرمکله، سلطان سلیم بو مکتوب و هدایای غریبه-یی جانب پادشاهی-یه تقدیم ایتمکده، سلطان سلیمان بایزیدک حالنی بکنمیوب، قرمان کیی مهم بر محله بولمسنی دخی مناسب کورمدیکندن، یکی اوغلی حقنده سیان بر معامله اولمق اوزره، 965 تاریخنده سلطان سلیمی کوتاهیه و شهزاده بایزیدی آماسیه والیکنه نصب بیورمش ایسه ده، بایزید اطاعت ایتمیوب، قونیه-یی ترک ایتمک ایسته-مه-مش؛ و مخصوص آدملر ارسالیله ویریلن نصح و پند دخی فائده ایتمیوب، عاقبت بر قاچ بیک کش جمع ایله، لوای عصبانی رفع ایتمشیدی. سلطان سلیمک قومانده-سیله سوق اولنان عسکر طرفندن ابتدا قونیه، و بعده آماسیه-ده یکی دفعه مغلوب اولدقن صکره، درت اوغلنی و بر قاچ بیک عونه-سنی آله-رق، و کچدیکی یرلردن بر چوق ویرکیلر طویلايه-رق، ایرانه التجا ایتمشدر. شاه طهماسب کندیسسی قزوینده حسن قبول ایدوب، تأمین ایتمش ایسه ده، بعده سلطان سلیمانله و آماسیه-ده بولنان شهزاده سلطان سلیمه واقع اولان مخابره و طرفیندن بربرینی متعاقب کوندریلن ایلچیلر اوزرینه، و بر طرفدن دخی بایزیددن و معیتنده-کی دلوراندن اندیشناک اولمغه باشلادیغندن، ابتدا بر وسیله ایله عونه-سنی معیتندن آلدقن، و بونلری آیری آیری محو ایتمکدن صکره، کندیسسی دخی حبس، و 967 سنه-سی محرمنده سلطان سلیم طرفندن کوندرلمش اولان علی آغایه تسلیم اولنه-رق، سیواسده دفن اولنمشدر. ادبیاتدن بهره-سی و طبیعت شعریه-سی وار ایدی.

1-12342

بایزید

سلطان احمد خان اولک اوغلی و سلطان مراد خان رابعک بر والده-دن برادریدر سلطان احمد خان ثالثک دخی بو اسمله بر اوغلی اولوب، برادری سلطان مصطفی خان ثالثک زمان سلطنتلرنده 1185 تاریخنده فجاً وفات ایتمشدر.

2-12342

بایزید، سلطان *-جامع شریفی

پایتخت سلطنت سنیه اولان استانبول شهرینک اک بیوک جوامعدن اولوب، چارشوی کیزک اوست طرفنده، الیوم باب سرعسکری اولان اسکی سرایک قارشیسنده و همنامی اولان محله-ده واقعدر. سلطان بایزید خان ثانینک بناکرده-سی اولوب، 906 تاریخنده بناسنه بدأ و 911 ده اکمال اولنمشدر. برر شرفه-لی ایکی مناره-سی اولوب، جوارنده عمارتخانه-سی، مدرسه-لری و صبیان مکتبی واردر. وقتیلله بر خسته-خانه-سی دخی وار ایدی. دروننده-کی کتبخانه شیخ الاسلام ولی الدین افندیکنک وقفی اولوب، 3244 جلد کتابی حاویدر. جوارنده بانئسی پادشاه مشار الیهک تریه-سیله یاوز سلطان سلیمک کریمه-سی سلطانک تریه-سی و بعض مشاهیرک مرقدلریله صدر اسبق رشید پاشانک تریه-سی بولنیور.

3-12342

بایزید، کوتوروم *-

قسطمونی جهتنده حکم سورمش اولان اسفندیارزاده-لردن اولوب، عادل بکک اوغلی و امیر شجاع الدینک تورونیدر. مدت حکومتی یلدریم سلطان بایزید خانک زمان سلطنتنه تصادف ایتمکله، پادشاه مشار الیهک آناتولیده-کی دره-بکلرینک برر برر ملکلرینی ضبط ایتمکده اولدیغنی کوروب، نوبت کندیسنه کله-جکنی آکلایه-رق، پادشاهی بشقه طرفدن مشغول ایتمک ایچون، افلاق حکومتیله عقد اتفاق ایده-رک، افلاق حکمدارینی، اعلان خصومه تشویق ایتمشیدی. سلطان بایزید افلاقی تریه ایتمکدن صکره، 795 تاریخنده صاحب ترجمه-یه قارشوی سوق عسکر ایتمش ایسه ده، او ائتاده کوتوروم بایزید وفات ایتمش؛ و اوغلی اسفندیار بک سینوبه

قېانمش؛ و ديار اسفنديار فتح اولنه-رق، يالكز سينوب و حواليسي استيمان و دخالت ايدن مومي اليه اسفنديار بکه ترك اولنمشيدى.

4-12342

بايزيد

ارضروم ولايتنده لوا مركزى بر قصبه اولوب، روسيه و ايران حدودى قريبنده، ارضرومك 250 كيلومتره شرقنده و آغرى طاغنگ 20 كيلومتره جنوب غربيسنده واقعدر. قصبه مرتفع و سنكستان بر دره-نك ايچنده اولوب، خانه-لرى دره-نك ايكى طرفنده-كى بايرلرده، قيالرك اوزرنده و بربرلرندن اوزاقدر. 7090 اهاليسى اولوب، اكثرى مسلم و كرددر. درون قصبه-ده خراب حالنه بر قلعه، كار قديم و مصنع بر حكومت قوناغى، 3 جامع، بر ايكى مدرسه، 1 رشديه مكتبى، اسكى بر كليسا و بر قاچ صبيان مكتبى واردر. هواسى قيشين خيلى صونوف ايسه ده، يازين كوزل و هر وقت صاعلامدر. ايران و كرجستانله خيلى تجارتي واردر. بو قصبه يلدريم سلطان بايزيد خان طرفندن تاسيس اولنه-رق، مشار اليهك ناميله تسميه، و قلعه-سى تاتارلرك تجاوزاتنه قارشى بر قره اتخاذ اولنمشيدى. *- بايزيد قضاسى همنامى اولان سنجاغك مركز قضاسى اولوب، سنجاغك و بتون ولايتك منتهاي شرقنده واقعدر. ممالك عثمانيه-نك شرق شمالى كوشه-سندن عبارت اولان بو قضا شرقاً ايران و شمالاً روسيه حدوديله محدود اولوب، آراس ايرماغنه منصب اولمق اوزره، ايران طوپراغنه كيرن %كروناويك نهرى حوضه-سنگ اوست قسمندن عبارتدر. اراضيسى چيلاق ايسه ده، خيلى منبت اولوب، محصولاتى حبوبات متنوعه ايله صوغان و سائر بعض سبزه-لر و قانئون، قارپوز و سائر ميوه-لردن عبارتدر. قضا لدمانلى و جلالى ناحيه-لريله برابر 78 قريايى جامع اولوب، اكثر اهاليسى كرد عشيرتلرندن عبارتدر. صنايع محليه كلیم، خالى و سجاده كبی شيلردر.

1-1235-2

بايزيد

سنجاغى. ارضروم ولايتنى تركيب ايدن درت سنجاغك برى اولوب، ولايتك جهت شرقيه-سنده واقع اولمغله، شرقاً حدود ايرانيه ايله، شمالاً روسيه حدوديله، غرباً ارضروم سنجاغيله، جنوباً دخى بتليس و وان ولايتلريله محدود و محاطدر. اراضيسى طاغلق و مرتفع اولوب، قسم اعظمى فرات نهرينك باشليجه فرعى اولان مراد نهرى حوضه-سنگ قسم اعلاسنندن عبارت اوله-رق، بو نهرك منابعى حاوى و بصره كورفرى مائله-سنة تابعدر؛ يالكز مركزى اولان نفس بايزيد قضاسى بحر خزر مائله-سنده بولنيور. آغرى طاغى لوانك منتهاي شرق شماليسنده اولديغى كبی، روسيه حدودى بويحه دخى چنكل، پرلى و كوسه طاغلى ممتد اولوب، سنجاغك ايچنه بر طاغم قوللر و اتكلر اوزاتيورلر. جهت جنوبيه-سنده دخى آلا طاغ و خورى طاغى و بر چوق كوچك طاغلر بولنيور. اورمانلرى هيچ يوق حكمنده ايسه ده، اراضيسى منبت اولوب، محصولاتى حبوبات متنوعه ايله بعض ميوه و سبزه-لردن عبارتدر. درون لواده نفيس سجاده، كلیم، خالى و چوراب اعمال اولنور. لوانك بر قاچ يرنده كوكوردلى و سائر معدن صولرى و قابليجه-لر واردر. بايزيد سنجاغى: بايزيد، ديادين، قره كليسا، آلشكرد و عنتاب اسملريله 5 قضايه منقسم اولوب، 418 قريه و 19 ناحيه-بي جامع اولديغى حالده، 47236 اهاليسى واردر، كه بولنردن 8367سى ارمنى و قصورى اسلام اولوب، اكثرى كرددر.

2-1235-2

بايزيد انصارى

اكبر شاه زماننده افغانستانده ظهور ايتمش صوفيوندن بر ذاتدر، كه (پيرروشن) لقبيله ملقب اولمغله، ((روشنى)) تسميه اولنان بر طريق ايجاد، و افغانستان طاغلرنده بر كوچك حكومت تشكيل ايتمشيدى.

3-1235-2

بايزيد بسطامى، طيفور بن عيسى

اعظم اولياء اللهدن اولوب، برنجی طبقه-دن معدوددر. خراسانك بسطام شهرنده 160 تاريخنده طوغوب، خیلی معمر اولمش؛ و بر روايته 231 ياخود 234 و ابن خلکانك روايته كوره 261 ياخود 264 تاريخنده وفات ايتمشدر. مقامات و كراماتی مشهوردر. عالم بر ذات اولوب، طبيعت شعريه-سی دخی وار ایدی. جد اعلاسی كيردن مهتدی اولوب، علی و آدم اسملرنده ايکی برادری دخی وار ایدی، كه بونلر دخی صوفیون طریقه منسوب ایدیلر. شو رباعی جمله اشعار درويشانه-سندندر:

@@@

ای عشق تو كشته عارف و عامیرا
سودای توكم كرده نكو نامیرا
شوق لب میكون تو آورده برون
از صومعه بايزيد بسطامیرا
\$

4-1235-2

بايزيد پاشا

یلدریم سلطان بايزيد خان حضرتلرينك اصداقاي رجالندن اولوب، عن اصل آرنأود ایدی. پادشاه مشار اليه وقعة تیمورده اسیر دوشديكنده، صاحب ترجمه اردوكاهده بولنان و هنوز اون بش ياشنده اولان شهزاده چلبی سلطان محمدی تاتارلرك النندن قورتارمغی وظیفه ایدینوب، بر چوق مشاق و محن ایچندن، و روايته كوره دیلنجی قیافتنده اوله-رق، و شهزاده-بی اکثریا آرقه-سی اوزرینه آله-رق، ولی نعمت زاده-سنى سالمأ آماسیه قلعه-سنة ایصالله، تهلكه-دن قورتارمشیدی. سلطان محمد خان حضرتلری صاحب ترجمه-نك صداقت و محبتنی تقدیر، و كندیسی رتبه و زارته توفیر ایده-رك، مدت سلطنتلرنده مشاور خاص كبی قوللانوب، یانلردن ایرمامشیدی. از میر اوغلی جنید مقدا قیزی صاحب ترجمه-یه ویرمکی وعد ایتمش ایکن، بعده عبد الله اسمنده دیگر بر آرنأوده ویردیکندن، بايزيد پاشا از میر اوغلی ایله ایتدیکی بر محاربه-ده مرقوم عبد اللهی اله كچیروب، كندیسی خادم ایتمشیدی. قرمان اوغله قارشی ایتدیکی بر محاربه-ده دخی غالب اولوب، پادشاه بك چوق خدمت ایتمشدر. 822 تاريخنده پادشاه سلانیک طرفلرنده بعض فتوحاتله مشغول ایکن، آیدین جهتنده بوركلوجه مصطفى اسمنده بر شخص خلقی الحاده سوقله لوای عصیانی رفع ایتدیکندن، بايزيد پاشا شهزاده سلطان مراد خانك معیتنده مرقومك دفع و تنکیلنه مأمور اولوب، بو دفعه دخی موفق اولمغله، مرقومك و عونه-سنگ وجودینی رفع ایتدیبلر. 824ده سلطان محمد خانك ادرنه-ده وفاتی وقو عنده بايزيد پاشا صدر اعظم ابراهیم پاشا ایله بالاتفاق، سلطان مراد خان آماسیه-دن بروسه-یه كلوب جلوس ایدنجه-یه قدر، وفاتنی کیمسه-یه بللی ایتدیرمه-مكه موفق اولوب، بر كونه فنالق ظهورینك اوكنی آلمشدر. خداوندكار حضرتلری دخی بايزيد پاشایی مكرم و معزز طومتغله، 825 تاريخنده سلانیک جهتنده ظهور ایتمش اولان دوزمه مصطفى-یه قارشی سردار تعیین اولنه-رق، ادرنه قربنده سازلی دره-ده واقع اولان محاربه-ده عسکری دوزمه مصطفى طرفنه دونمكله، مغلوب و اسیر اولوب، دوزمه-نك وزیري حکمنه كچمش اولان آیدین اوغلی جنیده تسلیم اولنمش؛ و اوده دامادینك انتقامنی آلمق اوزره، كندیسی شهید ایتمشدر. برادری حمزه بك دخی بو محاربه-ده یاننده بولنوب، اسیر دوشدکن صكره، اطلاق اولنمش؛ و مؤخرأ دولته ایدیکی خدمات صره-سندنه از میر اوغلی جنیدی اخذ و قتل ایده-رك، ادرینك انتقامنی آلمشدر.

1-1236-2

بايسنقر، میرزا *-

معین الدین شاهر خك اوغلی و تیمورلنكك تورونی اولوب، 802 تاريخنده طوغمش؛ و 837ده پدینك حیاتنده هراتده وفات ایتمشدر. عالم و ادیب و شاعر بر شهزاده اولوب، فارسی و چغتای لسانلرنده بعض اشعاری وارد. و خطوط مختلفه کتابتنده مهارت تامه-سی اولمغله، بر چوق کتابلر استنساخ ایتمشیدی. دائما ارباب علم و عرفانله صحبت ایدر، و علما و ادیبایی حمایه ایلردی. شو بیت جمله اشعار نندندر:

@@@

کدای کوی اوشد بايسنقر
کدای کوی جانان پادشاهست
\$

2-1236-2

بایسنقر، میرزا -*

جلال الدین میرانشاه بن تیمورک سلاله-سندن اولوب، نسبی وجه آتی اوزره-در: میرزا بایسنقر بن میرزا سلطان محمود بن سلطان ابو سعید بن میرزا محمد سلطان بن جلال الدین میرانشاه. 901 تاریخده پدری وفات ایتمکله، درت سنه برادری میرزا سلطان علی ایله ادعای سلطنتله ماوراء النهرده منازعه و محاربه-دن صکره، مغلوب اولوب، پدری مر بالرندن قندز حاکمی امیر خسرو شاهک یاننه التجا ایتمش ایسه ده، مومی الیه کفران نعمت ایدوب، 905 تاریخده کندیسنی قتل ایتمشدر.

3-1236-2

بایسنقر میرزا

آق قیونلی حکمدار لرینک درنجیسی اولوب، یعقوب بکک اوغلی و اوزون حسنک تورونیدر. 896 تاریخده، پدرینک وفاتی اوزرینه، طفل اولدیغی حالده، صوفی خلیفک سعیبیله تخته اجلاس اولنه-رق، متعاقباً صوفی خلیل مقتول اولمغله، امرا اوزرینه هجوم ایتمکله، شروان جهتنه فراره مجبور اولمشیدی. 898 ده میدانه چیقوب، ادعای سلطنت ایتمکله، عمز-ده-سی رستم بکله ایتمدیکی محاربه-ده قتل اولمشدر.

4-1236-2

بایقال

سبیریانک %ایر خوجق\$ ایالتنده بر بیوک کول اولوب، '21° 51 ایله '48° 55 عرض شمالی و '16° 101 ایله '18° 107 طول شرقی آر-سندده ممتد اولور. طولی 660 و عرضی 40 ایله 100 کیلومتره آر-سندده اولوب، عمقی بعضی محللرنده 1200 و اگ آز درین اولان محللرنده 300 متره-در. %یکیمی\$ ایرماغی تابعلرندن %آنغاره\$ نهری بو کولک ایچندن کچر. صویبی طاتلیدر. کناری دیک و صارب اولدیغندن، ایچنده سیر سفائن پک مخاطره-لیدر. %اولخون\$ اسمیله بیوجک بر آطه-یی دخی حاویدر. ایچنده دکیز آیبیسی دینلن بیوک حیوانله بو کوله مخصوص بعضی بالیق انواعی بولنور. *- بو کولک کنارنده ینه بو اسمله بر طاغ واردره، که آلتون طاغ سلسله-سنه مربوطدر.

5-1236-2

بایقرا، میرزا -*

معز الدین عمر شیخک اوغلی و تیمورلنکک تورونی اولوب، عمی شاهرخ طرفندن 796 تاریخده همدان حاکمکنه نصب اولمشیدی. بعده عصیان ایدوب، شیراز حاکمی بولنان عمزاده-سی سلطان ابراهیمک اوزرینه عسکر سوقیله، فارسی ضبط ایتمش ایسه ده، شاهرخک عسکرله اوزرینه کلمکده اولدیغی آکلاینجه، یاننه کیدوب، استعفا قسور ایتمش؛ و مشار الیه طرفندن قندهارده بولنان میرزا اقدو یاننه کوندرلمشیدی. مؤخرأ بوکا دخی قصد ایتمکله، شاهرخ طرفندن جلب، و ماوراء النهره تبعید اولمشیدی. بعده نه اولدیغی معلوم دکلدن. میرزا منصور اسمنده بر اوغلی وار ایدی، که مشهور سلطان حسین بایقرانک پدریدر.

1-1237-2

بایقرا، میرزا سلطان حسین -*

اولاد تیموردن معز الدین عمر شیخک تورونی میرزا منصورک اوغلی و آنف الترجمه میرزا بایقرانک تورونیدر. 875 تاریخده بایسنقر بن شاهرخک تورونی میرزا یادکار محمدی قتل ایله، خراسان پادشاهی اولوب، هراتده تخت نشین اولمشدر. عالم و عادل و محب علما بر پادشاه اولوب، عمر شیخ بن تیمور اولادینک

آب روییدر. زماننده علوم و معارف خیلی ترقی ایدوب، هرات مجمع علما و ادبا اولمشیدی. زماننده هراتده موظف اوله-رق اون ایکی بیک طلبه علوم بولندیگی مرویدر. خیرات و مبراتی دخی چوقدر. علی شیرنویابی پادشاه مشار الیهک وزیری و مشهور عبد الرحمن جامی مداح و منظوری ایدی. 36 سنه کمال رفاه و عظمتله سلطنت سوردکن صکره، 911 تاریخنده وفات ایدوب، هراتده تهینه ایتمش اولدیگی قبه عالییه آلتنده دفن اولمشدر. میرزا بدیع الزمان و میرزا مظفر حسین اسملریله ایکی اوغلی اولوب، وفاتنده مشترکاً حکم سورمشلر؛ و بونلرله عمر شیخ سلاله-سی منقطع اولمشدر. صاحب ترجمه-نک علوم و ادبیاتدن بهره-سی و طبیعت شعریه-سی اولوب، ((مجالس العشاق)) عنوانیله بر تالیفی و فارسی و ترکی اشعاری واردر. شعرده (حسینی) تلخص ایدردی. شو ایکی بیت او جمله-دندر:

@@@

فارسی

از غم عشقت مرانی تن نه جانی مانده است

آن خیالی کشته وزین یک نشانی مانده است

ترکی

سبز خطینک سوادى لعل خندان اوستدا

حضر کویا سایه سالمش آب حیوان اوستدا

\$

2-1237-2

بایلن

1#

اسپانیانک جیان ایالتنده و جیانک 23 کیلومتره شمالنده بر قصبه اولوب، 7500 اهالیسی واردر.

3-1237-2

بایلی

1#

فرانسه-نک اعظم علماسندن اولوب، هیئت و نجومده ید طولاسی اولدیگی کبی، ادبیاتدن دخی بهره-سی وار ایدی. علم هیئتک تاریخنه دائر یازدیگی کتاب، که اوچ بیوک جلددن مرکبدر، هم فنی و همده ادبی بر اثر معتبردر. دیکر برچوق تالیفات فنییه و ادبیه-سی دخی واردر. 1736ده پارسده طوغمشیدی. فرانسه آقادمیاسی اعضالغنه قبول اولمشیدی. 1789ده اجتماع ایدن مجلس عمومی-یه پارس اهالیسی طرفندن مبعوث انتخاب اولنه-رق، مجلس مذکورک رئیسی اولمش؛ و بعده پارس شهر امینلکنه نصب ایدلمشیدی. اثنای اختلالده ایستتیلن شدتی کویتر مدیکندن، ارباب اختلالک توجهنی قزانه-میهرق، استعفایه مجبور اولمش؛ و قاچارکن طوتیلوب، اعدامنه حکم اولنه-رق، 1793ده قتل اولمشدر. جلاک الینه تسلیم اولندقه، زواللی اختیار صونوقدن دیترمکده اولدیغدن، جلاک: ((دیتریور میسک؟)) سؤالنه کمال بیقیدی ایله ((صونوقدن)) جوابنی ویرمش اولدیگی مشهوردر. *- بایلی 2# اسمنده مشهور بر انکلیز هیکلتر اش دخی بولنوب، 1788ده بریستولده طوغمش، و 1867ده وفات ایتمشدر.

4-1237-2

بایندر

آیدین ولایتک از میر سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، از میرک 55 کیلومتره شرق جنوبیسنده، و کوچک مندرس نهرینک ساحل بمیننده یعنی شمالنده اوله-رق، قزلجه موسی طاغی اتکنده و بر اووه-نک کنارنده واقعدر. 4000 قدر اهالیسی اولوب، تیره-یه کیدن دمیر یول خطی یانندن کچمکله، موقفی اولدیغندن، خیلی تجارتنی واردر. *- قضاسی 44 قریه-دن مرکب اولوب، همان جمله-سی مسلم اولمق اوزره، 20000 قدر اهالیسی واردر. محصولاتی باشلیجه پاموقله حیوبات متنوعه-دن عبارتدر.

5-1237-2

بايندر

قسطمونى ولايتنك كنغرى سناغنده چركس قضايسنه تابع ناحيه مركزى بر كوچك قصبه اولوب، چركشك 30 كيلومتره غرب شمالييسنده و بولينك 85 كيلومتره شرقنده-در. 2000 قدر اهالييسى وارد. *- ناحيه-سى 124 قريه-دن مركب اولوب، جمله-سى مسلم اولمق اوزره 10000 قدر اهالييسى وارد.

6-1237-2

بايندر

دولتى. آق قيونلى دولتتك نام ديكريدر. [(آق قيونلى)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

1-1238-2

بايو

1#

فرانسه-نك % قالوادر \$ ايالتنده قضا مركزى بر قصبه اولوب، %قان \$ 28 و پارسك 269 كيلومتره غرب شمالييسنده واقعدر. 8614 اهالييسى، مصنع بر كليساسى، مكتبى، كتبخانه-سى و بعض فابريقه-لرى وارد.

2-1238-2

بايول

1#

فرانسه-نك ((شمال)) ايالتنجه ناحيه مركزى بر قصبه اولوب، %ليل \$ 29 كيلومتره شمال غربييسنده واقعدر. 13000 اهالييسى، مكتبى، بعض فابريقه-لرى و مشهور پيئيرى وارد.

3-1238-2

بايونه

1#

فرانسه-نك آشاغى پيرنه ايالتنده قضا مركزى بر شهر اولوب، %پو \$ 70 كيلومتره غرب شمالييسنده و بحر محيط آطلاسى ساحلنك 4 كيلومتره ايچريسنده اوله-رق، %نيوه \$ ايله %آدور \$ نهرلرنيك محل تلاقيسنده واقعدر. 25600 اهالييسى، مكتب بحريه و اعداديه-سى، كتبخانه-سى، سفائن ميريه و تجاريه اعمالنه مخصوص دستگاه و فابريقه-لرى، قلعه-سى، مصنع كليسا، تياترو و سائر ابنيه-سى و كوزل مسيره و تفرجگاهلرى وارد. شهر مذكور نهرلر طرفندن اوچه منقسدر.

4-1238-2

بايه

1#

مجارستانك %باقس \$ ايالتنده و طونه قربنده بر قصبه اولوب، %زومبور \$ 45 كيلومتره شمالنده واقعدر. 14000 اهالييسى، قلعه-سى و مكتب اعداديسى وارد.

5-1238-2

بایزه

1#

فرانسه-نك جنوب غربی جهنده بر نهر اولوب، ((یوقاری پیرنه)) ایالتنده نبعانله، تریه، میرانده، والنسه و ژلیزه قصبه-لری ایچندن کچه-رك، 160 کیلومتره-لك جریاندن صکره، % غارونه\$ نهرینه دوکیلور.

6-1238-2

بیا

صعید مصرنده نیلك ساحل غربیسنده بر قصبه اولدیغنی یاقوت حموی ذکر ایدیور.

7-1238-2

بیر محمد پاشا

اون برنجی قرن هجری اوائلی وزراسندن اولوب، مصر والیسی ایکن، 1027 تاریخنده سلطان عثمان خان ثانینک جلوسنی متعاقب، در سعادتله جلب اولنمش ایسه ده، صدر اعظم بولنان مره حسین پاشا خصمی اولدیغندن، بر سنه کیزلنمکه مجبور اولمش؛ و کمانکش علی پاشا صدارتنده بدون محافظلغنه تعیین اولنوب، وقتیلله دلکیر ایتمش اولدیغی سپاهیبارک کولکنی آلمق ایچون، کندیلرینه احسانلر طاغیتمغه باشلامغله، بعض بدخواهلری بو حرکتی بر عصیان مقدمه-سی کبی کویسترملری اوزرینه، وجودینک رفعی لزومی مشار الیه کمانکش علی پاشا طرفندن عرض اولنمغله، 1032 تاریخنده سرای همایونه دعوت اولنهرق، اعدام اولنمشدر.

8-1238-2

بیشتر، یاخود بباشتر

اندلسده قرطبه-دن اوچ فرسخلق مسافه-ده متانتیلله مشهر بر قلعه اولدیغنی یاقوت حموی ذکر ایدیور.

9-1238-2

بیک

استانبول بوغازینک روم ایلی یاقه-سنده-کی قریه-لرندن اولوب، آرنأؤد کویبله روم ایلی حصاری آره-سنده کوزل بر قویده واقعدر. قویک ایکی طرفی ساحلارنده کوزل یالیلری و دره بوینجه یوقاری یه طوغری خیلی خانه-لری، ایکی جامع شریفی، بر کلیسای و بر ایکی تکیه-سی واردر. اوستنده-کی تپه-ده % روبرت قولج\$ اسمیله معروف بیوک بر آمریقان مکتبی واردر. یوبرازک شدتندن محفوظ اولمغله، هواسی معتدلدر. اسم قدیمی (کلانه 1#) اولوب، بیک اسمیله وجه تسمیه-سنه دسترس اولنه-مدی.

10-1238-2

بینه

هرات قربنده بر قصبه اولوب، بینی نسبتیلله معروف بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسیدر. 31 تاریخ هجریسنده شریک بن اعورک آزادلیسی سالم یدیلله عنوة فتح اولنمشدر. اصل اسم فارسیسی %بون\$ اولدیغی مرویدر.

11-1238-2

بئانی، ابو عبد الله محمد بن جابر بن سنان

اعظم حكماى اسلامدن اولوب، على الخصوص هيئت و نجومده و علوم رياضيه-ده عصرينك فريدى و اسلام ارباب هيئتتك پير و رئيسيدر. حرانده واقع %بتان\$ ناحيه-سندده طوغوب، 264 تاريخ هجرينشده %رقه\$ رصدخانه-سندده تدقيقات فلكيه-يه باشلايه-رق، 306 سنه-سنه دكين 42 سنه-لك تجارب و تحقيقات نتيجه-سندده هيئته متعلق پك چوق حقيقتلر كشف ايتمش، و بر چوق تاليفات يازمشدر. على الخصوص محرك شمسه شكل و صورتيله نقطه اوجك تبديل مكان ايتديكنى و اعتدالين نقطه-لرينك حركت رجعيه-سنى كشف، و سنه-نك 365 كون، 5 ساعت، 46 دقيقه و 24 ثانيه-دن عبارت اولديغنى تعيين ايتمشدر. ((الزيح الصابى)) اسميله معروف بر زيحى وارد، كه ((اولى)) و ((ثانيه)) اوله-رق ايكي نسخه-دن عبارت اولوب، ايكنجيسى دها مقبولدر. بوندن بشقه ((تعديل الكواكب))، ((معرفة مطالع البروج فى مابين ارباع الفلك))، ((رسالة فى مقدار الاتصالات))، ((شرح اربعة ارباع الفلك))، ((رسالة فى تحقيق اقدار الاتصالات))، ((شرح اربع مقالات بطلميووس)) كى بر چوق تاليفات فنيه-سى وارد. 317 تاريخنده، بغداددن عودتنده %قصر الحضرة\$ نام موقعده وفات ايتمشدر. صاحب ترجمه اوروپاليلر عندنده دخى مشهور اولوب، (البثانى) دن محرف اوله-رق آلبثانى #1 اسميله معروفدر، و ((عربلر ك بطلميووس)) عد اولنور. ((تعديل الكواكب)) عنوانلى تاليفى لاتينجه-يه ترجمه اوله-رق، 1557 تاريخ ميلاديسنده %نورميرغ\$ ده و بعده %بولونيه\$-ده طبع اولنمشدر. كتاب مذكورينى اندلس علماسندن سالف الترجمة ابو القاسم مسلمه بن احمد اختصار ايتمشدر. بعض اوروپا مورخلى بتانينك صابى المذهب اولديغنى بيان ايتمشلرسه ده، اسمى (محمد) اولمسندن دخى مسلم اولدى استدلال اولنور.

1-1239-2

بترون

جبل لبنان سناغنده قضا مركزى بر قصبه اولوب، بيروتك 40 كيلومتره شمالنده و ساحل بحرده واقعدر. اكثرى مارونى اولمق اوزره، 3500 قدر اهاليسى اولوب، باشليجه سونكر جيلك و كميجيلكه مشغولدرلر. پك قديم اولوب، فنيكه-ليلر زماننده بيوجك بر شهر ايكن، بعده زلزله-دن خراب اولمشدر. ((معجم البلدان)) ده (بترون) صورتنده محرردر. *- بترون قضاسى: نفس بترون، بترون عليا، بشره، حصرون، اهدن، قنائة، زاويه، هرمل ناملريله 8 ناحيه-دن مركب اولوب، 145 قريه و 40000 قدر اهالى-يى جامعدر، كه مارونى، قتلوك و رومدن مركب اولوب، بر قاچ يوز مسلمان دخى بولنور. ذخايره متعل محصولاتى از اولوب، ابيك بال، زيتون، طوز و سونكرى چوقدر. *- نفس بترون ناحيه-سى 40 قويه-يى جامع اولوب، اكثرى مارونى اولمق اوزره، 7000 قدر اهاليسى وارد. *- بترون عليا ناحيه-سى 27 قريه-دن مركب اولوب، 3200 اهاليسى وارد.

2-1239-2

بتلن، غابور

1#

اردل پرنسردن اولوب، 1613 تاريخ ميلاديسنده دولت عثمانيه-نك امداديله غابريل باتورى-يى طردله اردل پرنسلكنى ضبط، و بعده مجارستانك بعض يرلرينى دخى ألمغله، مجارستان قرالى عنواننى اخذ ايلمشيدى. اوتوز سنه-لك محاربه-ده اوستريايه قارشى عصيان ايتمش اولان چهيليرى التزام ايده-رك، ويانه-يى دخى تهديد ايتمش ايسه ده، بعده مغلوب اولوب، مجارستان قراللىغندن دخى ال چكمشيدى. تكرار حربه كيريشمكده ايكن، 1629 تاريخنده وفات ايتمشدر. *- بتلن استقان دخى بونك برادرى و خلفيدر.

3-1239-2

بتليس، ياخود بدليس

كردستانده بر شهر اولوب، اخيراً تشكيل اولنان بر ولايتك مركزيدر. وان كولى ساحل غربيينك 15 كيلومتره قدر غربنده اولوب، مذكور كولدن بر صيرتله ايرلمشدر. حذاي بحردن 1572 متره ارتفاعى اولان بر موقعده واقع اولوب، هواسى يازين سرين و قيشين پك صونوقدر. مياه جاريه-سى و باغ و باغچه-لرى چوق اولوب، اولرى باغچه-لرله محاط اولديغندن، شهر پك بيوك كورينور. اطرافى قباليق تپه-لرله محاط اولوب، بونلر ك

بری اوزرنده وقتيله حاکمترینک مقری بولنمش اولان بر قلعه واردر، که الیوم خراب حالنده-در. 15000 قدر اهالیسی، بر قاچ جامع شریفی و چارشوسی واردر. اهالیسنک ثلثانی کرد و مسلم و بر ثلثی ارمنیدر. یاقوت حموی المالرینک پک چوق و مشهور اولدیغنی بیان ایدیور. شهرده بیاض و قیرمزی بر نوع طیانیقلی بز و پانطالونلق قماش اعمال اولندیغی کیی، کومشدن بعض آوانی دخی یاپیلیر. هجرت نبویه-نک 25 تاریخنده جزیره فاتحی عیاض بن غنم طرفندن صلحاً فتح اولنه-رق، ممالک اسلامییه-ضم اولنمش؛ و قرون و سطاده خیلی وقت بر کوچک کرد حکومتک مرکزی بولنمشدر. یاوز سلطان سلیم خان حضر تلرینک دور سلطنتلرنده ادريس بدلیسینک همتیله ممالک عثمانیه دائره-سنه داخل اولوب، بعده شریف بک اسمنده اولان خانی شاه اسماعیل صفوییه تابع اولمش ایسه ده، دور سلطان سلیمانیده بغداد فتحی صره-سنده استرداد اولنمشدر. یقین و قتلره کلنجه-یه قدر ارضروم ولایتنه تابع موش سنجاغنه ملحق بر قضانک مرکزی ایدی. *- بتلیس قضاسی وان کولنک غرب طرفنده طاغلق بر محل اولوب، باشلیجه همنامی اولان چایک منابعنی حاویدر. 172 قریه-یی جامع اولوب، قسم اعظمی کرد و مسلم اولمق اوزره، 30000 قدر اهالیسی واردر.

4-1239-2

بتلیس

ولایتی. بو ولایت کردستانک قسم شمالیسنده و وان کولنک جهت غربیه-سنده واقع اولوب، شمالاً ارضروم، غرباً دیار بکر، جنوباً ینه دیار بکر و وان، شرقاً دخی ینه وان ولایتلریله محدود و محاط اولدیغی حالده، مساحه سطحیه-سی تقریباً 27000 مربع کیلومتره و اهالیسی 300000 کشی قدردر، که قسم اعظمی کرد و بر مقداری ارمنیدر. اراضیسی طاغلق اولوب، شمال قسمی % یعنی موش و کنج سنجاقلری \$ فراهه تابع مراد نهری حوضه-سنه و جنوب قسمی % یعنی بتلیس و سعرد سنجاقلری \$ دجله حوضه-سنه تابعدر. بو ایکی حوضه-یی آیران سلسله جبال ولایتی شرقدن غربه شق ایده-رک، اطرافه بر چوق قوللر صالیور. بو سلسله-نک اک مرتفع محللری سیرسیره، جاندوش، انطوغ و دارکوش طاغلریدر. بو طاغلرک اکثری چبلاق و طاشلق ایسه ده، بعض اوق تفک اورمانلری و دوز محللرنده منبیت برلری و مرعالی دخی واردر. محصولاتی بغدادی، آریه، چلتک، داری کیی حیواناتله میوه و سبزه-لرک انواعندن و کلیتلی توتوندن، و معمولات صنایه-سی کلیم، سجاده، بز کیی بعض منسوجاتله کومش و دمیردن بعض آوانی و آلاتدن عبارتدر. [ولایتک احوال طبیعیه تاریخیه-سنه دائر زیاده معلومات آلق ایچون ((کردستان)) ماده-سنه مراجعت.]

بتلیس ولایتی جمعاً 2011 قریه-یی جامع اولوب، بر وجه زیر 4 سنجاق، 14 قضا و 10 ناحیه-یه منقسمدر:

###

سنجاق

قضا

ناحیه

بتلیس

بتلیس

اخلاط

خیزان

موطیکی

چقور

خبوط

موش

موش

بولانق

ملازکرد

وارطو

صاسون

خاندریس

کصور

سعرد

سعرد

رضوان

شروان
اروه
غزران
پرواری
دشکوتان
زبرقی
دیرکول
کنج
کنج
قلب
کونیک
نکتی
پبجادی
چباچور
\$

1-1240-2
بتلیس چایی

دجله ایرماغی تابعلرندن بر نهر اولوب، وان کولنک جهت غربیه-سندہ-کی طاغلردن نبعانله، جنوب غربی-یه طوغری جریان ایده-رک، بتلیس شهری ایچندن کچر، و اطرافدن بر چوق چایلر و دره-لر اخذ ایله، بتلیس و سعرد سنجاقلرینی شق ایتدکن صکره، سعردک 16 کیلومتره آشاغیسندہ، وان ولایتی حدودنده دجله-یه منصب اولور. مجراسی تقریباً 90 کیلومتره-در.

2-1240-2
بئم

فرغانه-ده پک متین بر قلعه و بر طاغ اولدیغنی و بو طاغدن بخار و علو چیقدیغنی و کومش، آلتون، زاج، نشادر و سائر بعض معادنک بورادن چیقاریلوب، هر طرفه نقل اولندیغنی، و بخارا و سمرقند طرفلرینه کیدن نهرلرک بو طاغدن نبعان ایتدیکنی یاقت حموی ذکر ایدیور.

3-1240-2
بتول

حضرت مریم (عم)ه ویریلن اسم اولوب، حضرت فاطمة الزهرا (رضها)یه دخی اطلاق اولنور.

4-1240-2
بتونه
1#

فرانسه-نک %پادوقاله\$ ایالتنده قضا مرکزی مستحکم بر قصیه اولوب، %آراسن\$ک 30 کیلومتره جنوب غربیسنده واقعدر. 9315 اهالیسی، کوزل ابنیه-سی و خیلی فابریقه-لری واردر.

5-1240-2
بتیس

1#

دارا طرفندن غزه محافظى اولوب، شهر مذكورى اسكندره قارشى ايكي مدافعه ايتمش؛ و نهايت مغلوب اولديغده، اسكندر كنديسى بر آرابه-يه باغلايوب، شهر ك سوقاقلرنده سورو كلمشيدي.

6-1240-2

بتيقه

1#

اسپانيانك قسم جنوبيسندن عبارت اولان %اندالوسيا\$ يعنى غرناطه خطه-سناك اسم قديميدر. اوزمانلرده %بتيس\$ دينلن %وادی الكبير\$ نهرينك نسبتله بويله تسميه اولنمشيدي.

7-1240-2

بنساييه

1#

اوريانك زوجه-سى اولوب، حضرت داودك علاقه كرده-سى اولمغله، مرقومك قتلندن صكره، نبى مشار اليهك ازواجى صره-سنة كچمش؛ و بو حال حضرت داودك باعث توبه-سى اولوب، اكثر مناجات و تضراعاتى بوندن تولد ايتمشدر.